

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA

**FINANSIJSKI IZVEŠTAJ ZA GODINU KOJA SE
ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2017. GODINE**

S A D R Ź A J

	Strana
Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2-3
Izvještaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu	4
Izvještaj o finansijskom položaju	5
Izvještaj o promjenama na kapitalu	6
Izvještaj o tokovima gotovine	8
Napomene uz finansijske izvještaje	9 - 81
Prilog uz finansijske izvještaje: Finansijski izvještaji u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske	82-88

Odgovornost Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava Banke dužna je pripremiti finansijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koji daju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja Banke, te rezultata njenog poslovanja i novčanog toka u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir takvih računovodstvenih politika koje će biti u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih odluka i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na usaglašavanje Nadzornom odboru godišnje izvještaje Banke zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor odobrava podnošenje godišnjih finansijskih izvještaja Skupštini akcionara na usvajanje.

Finansijski izvještaji na stranama od 4. do 81. kao i prilog uz finansijske izvještaje: Finansijski izvještaji u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske prikazani na stranama od 82. do 88. odobreni su od strane Uprave, za podnošenje Nadzornom odboru, 30. marta 2018. godine te ih, potvrđujući ovo, potpisuju:

Radovan Bajić
Predsjednik Uprave

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

VLASNICIMA NLB BANKE A.D. BANJA LUKA

Izveštaj o finansijskim izvještajima

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja NLB banke a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: „Banka“), koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2017. godine, kao i izvještaja o dobitcima i gubicima i ukupnom rezultatu, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja se završila na taj dan, te sažetka značajnih računovodstvenih politika i ostalih napomena.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za takve interne kontrole koje Uprava odredi kao nužne za sastavljanje finansijskih izvještaja bez materijalno značajnih grešaka koje mogu nastati kao posljedica prevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Standardima revizije primjenljivim u Republici Srpskoj. Ovi standardi nalažu pridržavanje etičkih pravila te planiranje i sprovođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom utvrdili da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata sprovođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Odabir procedura zavisi od procjene revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u finansijskim izvještajima koje mogu nastati kao posljedica prevare ili greške. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja u svrhu osmišljavanja revizijskih procedura prikladnih u postojećim uslovima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Banke. Revizija takođe uključuje ocjenu opravdanosti primjene odgovarajućih računovodstvenih politika i primjerenosti računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu ukupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dovoljni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji objektivno i istinito prikazuju finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2017. godine i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

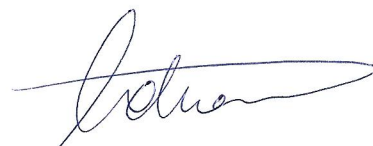
Izveštaj o drugim pravnim i regulatornim zahtevima

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske od 29. oktobra 2015. godine (broj: 02/1-021-1319/15), Uprava Banke izradila je obrasce prikazane na stranama 82. do 88. koji sadrže Bilans stanja (Izveštaj o finansijskom položaju) na dan 31. decembra 2017. godine, Bilans uspjeha (Izveštaj o ukupnom rezultatu u periodu) od 1. januara do 31. decembra 2017. godine, Izveštaj o promjenama u kapitalu za period koji se završio na dan 31. decembra 2017. godine, Izveštaj o tokovima gotovine za period od 1. januara do 31. decembra 2017. godine i Vanbilansne evidencije na dan 31. decembra 2017. godine („Finansijske informacije“). Uprava Banke je odgovorna za ove Finansijske informacije. Ove Finansijske informacije su pravilno izvedene iz finansijskih izvještaja koji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koji su prikazani na stranama 4. do 81. i zasnovani su na računovodstvenoj evidenciji Banke.

Sarajevo, 30. mart 2018. godine

Zvonimir Madunić
Ernst & Young d.o.o. Sarajevo

Adnan Hajdarević
Ovlašćeni revizor

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2017.
(Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

Izveštaj o dobitku ili gubitku i ostalom ukupnom rezultatu za period koji se završava na dan 31. decembra 2017. godine (Bilans uspjeha)

	Napomena	Godina završena 31. decembra	
		2017.	2016.
Prihodi od kamata	5a	43.521	46.081
Rashodi kamata	5b	(7.952)	(10.315)
Neto prihodi od kamata		35.569	35.766
Prihodi od naknada i provizija	6a	25.911	22.851
Rashodi od naknada i provizija	6b	(8.226)	(7.115)
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija		17.685	15.736
Neto prihod od kursnih razlika	7	1.378	1.917
Neto gubici od promjene vrijednosti imovine	8	(423)	-
Ostali prihodi iz poslovanja	9	685	737
Ukupni operativni prihodi		54.894	54.156
Rashodi/prihodi od umanjenja vrijednosti i rezervisanja	13	22.806	3.449
Neto operativni prihodi		77.700	57.605
Troškovi zaposlenih	10	(16.282)	(16.154)
Troškovi amortizacije	20	(2.276)	(2.223)
Administrativni i opšti troškovi poslovanja	11	(6.510)	(6.672)
Ostali rashodi iz poslovanja	12	(2.676)	(751)
Ukupni operativni rashodi		27.744	(25.800)
Dobit prije oporezivanja		49.956	31.805
Porez na dobit	14	(4.725)	(3.145)
Promene na odloženim porezima	14	(35)	30
Neto dobit		45.196	28.690
Ostali finansijski rezultat			
<i>Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u bilansu uspeha u budućim periodima</i>			
Neto dobiti od fer vrednovanja HOV raspoloživih za prodaju		1.812	67
Odloženi porezi po osnovu stavki ostalog finansijskog rezultata	14	(181)	(7)
<i>Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilansu uspeha u budućim periodima</i>			
Aktuarski dobiti /gubici	28	(41)	73
Odloženi porezi po osnovu stavki ostalog finansijskog rezultata	14	(2)	2
Ukupan finansijski rezultat		46.788	28.825
Zarade po akciji	15	0.73	0.46

Računovodstvene politike i ostale napomene na stranama od 9 do 81 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Banja Luka, 30. mart 2018. godine.

U ime NLB banke a.d. Banja Luka:

Predsjednik Uprave

Radovan Bajić

Direktor Sektora za finansijsko
 upravljanje i kontroling
 Mira Bajić

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
 FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2017.
 (Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2017. godine
 (Bilans stanja)

	Napomena	31.12.2017.	31.12.2016.
Aktiva			
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne Banke	16	219.605	193.024
Kreditni i plasmani bankama	17	141.940	170.491
Kreditni i plasmani komitentima	18	682.983	640.421
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	19	228.071	197.155
Nekretnine i oprema	20	31.380	33.207
Nematerijalna ulaganja	20	1.779	975
Investicione nekretnine	20	1.125	2.002
Ostala aktiva	21	4.611	5.103
Odložena poreska sredstva	22	820	828
Stalna sredstva namijenjena prodaji	23	536	361
Ukupna aktiva		1.312.850	1.243.567
Pasiva			
Obaveze			
Depoziti banaka	24	2.332	3.195
Depoziti komitenata	25	1.040.770	969.890
Obaveze po uzetim kreditima	26	88.530	103.923
Obaveza za porez na dobit		1.579	1.262
Ostale obaveze	27	5.201	10.476
Rezervisanja	28	6.351	5.024
Odložene poreske obaveze	29	1.204	996
Ukupne obaveze		1.145.967	1.094.766
Kapital			
Akcionarski kapital	30	62.003	62.003
Emisiona premija		157	157
Rezerve banke		50.818	50.818
Revalorizacione rezerve po osnovu promjene vrijednosti osnovnih sredstava		3.820	3.830
Revalorizacione rezerve po osnovu promjene vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju		5.112	3.481
Revalorizacione rezerve po osnovu aktuarskih dobitaka i gubitaka		(235)	(194)
Neraspoređena dobit		45.208	28.706
Ukupan kapital i rezerve		166.883	148.801
Ukupna pasiva		1.312.850	1.243.567
Potencijalne i ugovorene obaveze	28 a	153.125	122.967

Računovodstvene politike i ostale napomene na stranama od 9 do 81 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Banja Luka, 30. mart 2018. godine.

U ime NLB banke a.d. Banja Luka:

 Predsjednik Uprave

Radovan Bajić

 Direktor Sektora za finansijsko
 upravljanje i kontroling
 Mira Bajić

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
 NACRT FINANSIJSKOG IZVEŠTAJA ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2017.
 (Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji se završava na dan 31. decembra 2017. godine

	Akcionarski kapital	Emisiona premija	Rezerve banke	Revalorizacione rezerve po osnovu nekretnina	Revalorizacione rezerve po osnovu MRS 19	Revalorizacione rezerve po osnovu HOV raspoloživih za prodaju	Neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 01. januar 2016.	62.003	157	47.003	3.844	(267)	3.421	19.068	135.229
Prenos na rezerve	-	-	3.815	-	-	-	(3.815)	-
Isplaćene dividende	-	-	-	-	-	-	(15.253)	(15.253)
Ukupno stavke kapitala	-	-	3.815	-	-	-	(19.068)	(15.253)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	-	28.690	28.690
Dobici/Gubici od fer vrednovanja HOV raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	67	-	67
Promjene na odloženim porezima	-	-	-	-	-	(7)	-	(7)
<i>Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u bilansu uspeha u budućim periodima</i>	-	-	-	-	-	60	-	60
Aktuarski gubici po osnovu MRS 19	-	-	-	-	73	-	-	73
Promjene na odloženim porezima	-	-	-	2	-	-	-	2
Smanjenje revalorizacionih rezervi po osnovu fer vrednovanja osnovnih sredstava	-	-	-	(16)	-	-	16	-
<i>Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilansu uspeha u budućim periodima</i>	-	-	-	(14)	73	-	16	75
Sveobuhvatna dobit	-	-	-	(14)	73	60	28.706	28.825
Stanje na dan 31. decembar 2016.	62.003	157	50.818	3.830	(194)	3.481	28.706	148.801
Stanje na dan 01. januar 2017.	62.003	157	50.818	3.830	(194)	3.481	28.706	148.801
Prenos na rezerve	-	-	-	-	-	-	-	-
Isplaćene dividende	-	-	-	-	-	-	(28.706)	(28.706)
Ukupno stavke kapitala	-	-	-	-	-	-	(28.706)	(28.706)
Dobit tekuće godine	-	-	-	-	-	-	45.196	45.196
Dobici/Gubici od fer vrednovanja HOV raspoloživih za prodaju	-	-	-	-	-	1.812	-	1.812

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
 NACRT FINANSIJSKOG IZVEŠTAJA ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2017.
 (Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Akcionarski kapital	Emlona premija	Rezerve banke	Revalorizacione rezerve po osnovu nekretnina	Revalorizacione rezerve po osnovu MRS 19	Revalorizacione rezerve po osnovu HoV raspoloživih za prodaju	Neraspoređena dobit	Ukupno
Promjene na odloženim porezima	-	-	-	-	-	(181)	-	(181)
Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u bilansu uspjeha u budućim periodima	-	-	-	-	-	1.631	-	1.631
Aktuarski gubici po osnovu MRS 19	-	-	-	-	(41)	-	-	(41)
Promjene na odloženim porezima	-	-	-	2	-	-	-	2
Smanjenje revalorizacionih rezervi po osnovu fer vrednovanja osnovnih sredstava	-	-	-	(12)	-	-	12	-
Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilansu uspjeha u budućim periodima	-	-	-	(10)	(41)	-	12	(39)
Sveobuhvatna dobit	-	-	-	(10)	(41)	1.631	45.208	46.788
Stanje na dan 31.decembar 2017.	62.003	157	50.818	3.820	(235)	5.112	45.208	166.883

*Banka je u 2017. godini isplatila dividendu u iznosu od KM 463 po akciji (2016: KM 246)

Računovodstvene politike i ostale napomene na stranama od 9 do 81 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Banja Luka, 30. mart 2018. godine.

U ime NLB banke a.d. Banja Luka:

 Predsjednik Uprave
 Radovan Bajić

 Direktor Sektora za finansijsko
 upravljanje i kontroling
 Mira Bajić

Izveštaj o tokovima gotovine za period koji se završava na dan 31. decembra 2017. godine

	Period završen 31.decembra	
	2017.	2016.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi od kamata	45.605	47.281
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(8.751)	(11.994)
Prilivi po osnovu naknada i provizija	25.770	22.833
Odlivi po osnovu naknada i provizija	(7.081)	(6.132)
Naplaćena prethodno ispravljena potraživanja	734	4.591
Odlivi po osnovu zarada i troškova	(31.786)	(24.603)
Plaćen porez na dobit	(4.407)	(1.884)
Poslovni priliv pre promena na poslovnim sredstvima i obavezama	20.084	30.092
Promene na poslovnim sredstvima i obavezama		
Neto (povećanje) kredita i plasmana komitentima Banke	(16.725)	(44.924)
Neto (povećanje)/smanjenje kredita i plasmana bankama	(15.080)	(9.059)
Neto povećanje/(smanjenje) depozita banaka	(863)	(1.211)
Neto povećanje/smanjenje depozita komitenata	71.754	43.600
Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti	59.170	18.498
Novčani tokovi iz aktivnosti investiranja		
Odlivi za nabavku osnovnih sredstava	(1.313)	(1.548)
Odlivi po osnovu ulaganja u HOV	(29.904)	(45.626)
Neto novčani tokovi iz aktivnosti investiranja	(31.217)	(47.174)
Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja		
Neto povećanje /smanjenje obaveza po uzetim kreditima	(15.363)	(10.313)
Primljene dividende	95	27
Isplaćene dividende	(28.706)	(15.253)
Neto novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja	(43.974)	(25.539)
Kursne razlike po osnovu preračuna gotovine i ekvivalenata gotovine	1.378	1.917
Neto povećanje/smanjenje novčanih sredstava	(14.643)	(52.298)
Novčana sredstva na početku godine	315.732	368.030
Novčana sredstva na kraju godine (Napomena 35)	301.091	315.732

Računovodstvene politike i ostale napomene na stranama od 9 do 81 čine sastavni dio ovih
 finansijskih izvještaja.

Banja Luka, 30. mart 2018. godine.

U ime NLB banke a.d. Banja Luka:

Predsjednik Uprave

Radovan Bajić

Direktor Sektora za finansijsko
 upravljanje i kontroling
 Mira Bajić

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE

NLB banka a.d. Banja Luka osnovana je Ugovorom o osnivanju od 20. oktobra 1998. godine, a upisana je u sudski registar kod Osnovnog suda u Banja Luci, rješenjem broj U/I 2069/98 od 5. novembra 1998. godine. Broj registarskog uložka registarskog suda je 3-31-00.

Banka je 1998.godine osnovana pod nazivom VB banka a.d. Banja Luka. VB banka a.d. Banja Luka dana 16. aprila 2004. godine, na osnovu Odluke Skupštine akcionara, mijenja naziv Banke u LHB banka a.d. Banja Luka.

Statusnom promjenom spajanja preuzimanjem - pripajanjem Razvojne banke Jugoistočne Evrope a.d. Banja Luka - NLB Group LHB banci a.d. Banja Luka, dolazi do promjene naziva Banke, tako da LHB banka a.d. Banja Luka od 1.aprila 2006. godine posluje pod novim nazivom NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka, a od 1. februara 2016. godine pod nazivom NLB banka a.d. Banja Luka. Krajnji vlasnik Banke je NLB d.d. Ljubljana.

Rješenjem Osnovnog suda u Banja Luci broj 071-0-Reg-06-000538 od 31.marta 2006. godine registrovana je statusna promjena spajanja preuzimanjem - pripajanjem i izmjena naziva Banke. Banka je počela sa radom na osnovu odluke Agencije za bankarstvo Republike Srpske broj 03-622-I/98.

Banka je registrovana u Republici Srpskoj za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu i u skladu sa propisima Republike Srpske, dužna je da posluje na principima likvidnosti, solventnosti i rentabilnosti.

Banka posjeduje sertifikat za osiguranje depozita na osnovu ugovora koji je zaključila sa Agencijom za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine.

Na dan 31.decembra 2017 godine, Banka se sastojala od Centrale i deset filijala. Centrala Banke se nalazi u Banja Luci, u ulici Milana Tepića broj 4.

Filijale: Banja Luka:Kralja Petra I Karađorđevića broj 85 A; Bijeljina:Patrijarha Pavla broj1; Prijedor:Kralja Petra I Oslobođioca broj1;Doboj: Svetog Save broj20; Istočno Sarajevo: Karađorđeva broj 13; Modriča: Kneza Miloša bb; Foča: Mome Kočovića broj 5; Prnjavor: Trg Srpskih boraca broj 1; Trebinje: Svetosavska broj 3; Brčko: Klosterska broj 23.

Na dan 31.decembar 2017. godine Banka je imala 475 zaposlenih (31. decembar 2016: 491).

Članovi Nadzornog odbora Banke na 31.12.2016. godine radili su u sastavu: Blaž Brodnjak, predsjednik, članovi Andreas Burkhard, zamjenik predsjednika i Aleksander Kovač, Suzana Žigon i Ayda Šebić.

Nadzorni odbor Banke na dan 31.12.2017. godine funkcionisao je i radio u sastavu: Blaž Brodnjak, predsjednik, Boštjan Kovač, zamjenik predsjednika, Igor Zalar, član, Ayda Šebić, nezavisni član, i Dragan Kovačević, nezavisni član.

U periodu od 01.01.2017. do 20.06.2017. godine Nadzorni odbor radio je u sastavu Blaž Brodnjak, predsjednik, Andreas Burkhardt, zamjenik predsjednika, Suzana Žigon, Ayda Šebić i Aleksandar Kovač, članovi Nadzornog odbora.

Skupština Banke je na svojoj XXXVI sjednici, koja je održana dana 10.05.2017. godine, razrješila postojeće članove Nadzornog odbora zbog isteka mandata, te je imenovala nove članove Nadzornog odbora i to Blaž Brodnjaka, Boštjan Kovača, Aleksander Kovača, te kao nezavisne članove Aydu Šebić i Dragana Kovačevića, na mandatni period od 21.06.2017. do 20.06.2021. godine. Na prvoj konstitutivnoj sjednici Nadzornog odbora, koja je održana 21.06.2017. godine, za predsjednika Nadzornog odbora izabran je Blaž Brodnjak, a za zamjenika predsjednika Boštjan Kovač.

1. OSNIVANJE I POSLOVNA POLITIKA BANKE (nastavak)

Skupštini Banke razrješila je sa funkcije člana Nadzornog odbora Aleksander Kovača, na njegov lični zahtjev, sa danom 26.09.2017. godine, a za novog člana Nadzornog odbora imenovan je Igor Zalar, počev od 27.09.2017. godine.

Članovi Odbora za reviziju Banke na dan 31.12.2016. godine radili su u sastavu: Anica Knavs, predsjednik i članovi Jure Košar, Kristina Kovačić Bjelajac, Nikolina Lilek i Tatjana Skubič Jamnik. U cilju usklađivanja rada Odbora za reviziju sa novim Zakonom o bankama RS Nadzorni odbor Banke je dana 25.10.2017. godine sa funkcije člana Odbora za reviziju razriješio Juru Košara, a za novog člana

Odbora za reviziju imenovao je Zorana Blagojevića iz Banja Luke, na mandatni period od 26.10.2017. do 20.03.2018. godine.

Članovi Uprave Banke na dan 31.12.2016. godine bili su: Radovan Bajić, direktor, Marjana Usenik, zamjenik direktora i Dragan Injac, izvršni direktor.

Nadzorni odbor je dana 25.10.2017. godine, u cilju usklađivanja naziva funkcija članova Uprave Banke sa novim Zakonom o bankama RS, izvršio izmjene naziva funkcija članova Uprave Banke i to naziv funkcije direktora Banke u funkciju predsjednik Uprave, naziv funkcije zamjenika direktora u funkciju člana Uprave i naziv funkcije izvršnog direktora u funkciju člana Uprave.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Izjava o usaglašenosti

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koji su objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj. Propisi o računovodstvu koji se primjenjuje u RS zasnovani su na odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji ("Zakon") (Službeni glasnik 94/15). Društva pripremaju i prezentuju svoje finansijske izveštaje u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima ("MRS"), njihovim izmenama i tumačenjima (interpretacije standarda), Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") i njihovim izmenama i tumačenjima (" Interpretacije Međunarodnog finansijskog izvještavanja") izdat od strane IASB-a, ali prevedeno i objavljeno od strane Saveza računovođa i revizora Republike Srpske (po ovlaštenju Računovodstvene komisije Bosne i Hercegovine broj 2-11 / 06).

MRS, MSFI i tumačenja izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Odbora za tumačenja međunarodnog finansijskog izvještavanja od 1. januara 2009. prevedene su i objavljene od strane Saveza računovođa i revizora Republike Srpske.

Nova ili izmijenjena tumačenja MSFI i IFRIC-a nakon 1. januara 2009. godine su prevedena i objavljena (osim 9, 14, 15, 16 i 17, koja još nisu objavljeni), međutim, odlukom 295/17 od 4. oktobra 2017.godine i 339/17 od 7. novembra 2017. godine, je definisano da će primena biti za periode koji počinju 1. januara 2018. godine ili kasnije.

Tokom pripreme ovih MSFI finansijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. decembra 2017. godine Banka je razmotrila da li primjena standarda objavljenih od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde koji su primjenjivi na tekuću godinu, a još nisu prevedeni i objavljeni u RS rezultira materijalnim odstupanjem od relevantne primjenjive lokalne regulative. Banka je zaključila da ovo nije slučaj, stoga je mišljenje rukovodstva da ovi MSFI finansijski izvještaji također zadovoljavaju zakonsku obavezu Banke da objavljuje finansijske izveštaje u skladu sa primjenjivom relevantnom lokalnom računovodstvenom regulativom.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.2. Usvajanje novih i revidiranih standarda

2.2.1. Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Usvojene računovodstvene politike su u skladu sa onima iz prethodne finansijske godine, izuzev sljedećih izmijenjenih MSFI koja su usvojena od strane Banke od 1. januara 2017. godine:

MRS 12 Porez na dobit (Izmjena): Priznavanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke
Cilj izmjena i dopuna je da pojasni obračun za odložena poreska sredstva za nerealizovane gubitke, kako bi se odgovorilo na različitu primjenu MRS 12 u praksi. Konkretni problemi za koje postoje različita rješenja u praksi se odnose na slučajeve kada se javlja odbitna privremena razlika nakon pada fer vrijednosti, zatim na nadoknadu sredstva višoj od njegove knjigovodstvene vrijednosti, na vjerovatnu buduću oporezivu dobit i na kombinovanu procjenu naspram pojedinačne procjene. Ne očekuje se da će izmjene ovog standarda imati uticaj na finansijske izvještaje Banke.

MRS 7 Izvještaj o novčanim tokovima (Izmjena): Objelodanjivanje

Cilj ove izmjene i dopune je da omogući korisnicima finansijskih izvještaja da procijene promjene u obavezama proizašlim iz aktivnosti finansiranja, uključujući promjene koje proizilaze kako iz novčanih, tako i iz nenovčanih promjena. Dopuna definiše da je jedini način da se ispuni zahtjev za objelodanjivanjem tabelarni prikaz početnog i krajnjeg stanja u bilansu stanja za obaveze koje proističu iz aktivnosti finansiranja, uključujući promjene u novčanim tokovima iz aktivnosti finansiranja, promjene koje proizilaze iz sticanja kontrole i prodaje udjela ili učešća, efekat promjene deviznog kursa, promjena fer vrijednosti i druge promjena. Ne očekuje se da će izmjene ovog standarda imati uticaj na finansijske izvještaje Banke.

Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2014 - 2016, koji predstavlja skup izmjena i dopuna postojećih MSFI. Ne očekuje se da će izmjene ovog standarda imati uticaj na finansijske izvještaje Banke.

MSFI 12 Objelodanjivanje interesa u drugim entitetima

Izmjene pojašnjavaju da zahtjevi MSFI 12 kod objelodanjivanja, osim onih koji su prikazani u sumarnim finansijskim informacijama kod pridruženog entiteta, učešća u drugom entitetu ili zajedničkom poduhvatu, primjenjuju za pridružene entitete, učešća u drugim entitetima ili zajedničkim poduhvatima koji su klasifikovani kao namijenjeni za prodaju, namijenjeni distribuciji ili za otuđenje u skladu sa MSFI 5.

2.2.2. Objavljeni standardi ali koji nisu još uvijek stupili na snagu i nisu ranije usvojeni

MSFI 9: Finansijski instrumenti: Klasifikacija i Mjerenje

Standard je primjenjiv počev od ili posijle 1. januara 2018. godine uz dopuštenu raniju primjenu. Finalna verzija standarda MSFI 9 Finansijski instrumenti, Priznavanje i mjerenje, spaja sva tri aspekta računovodstva finansijskih instrumenata: klasifikacija i mjerenje, obezvređenje i hedžing računovodstvo i zamjenjuje MRS 39. Izuzev hedžing računovodstva, nužna je retroaktivna primjena, dok pružanje uporednih informacija nije obavezno. Za hedžing računovodstvo, zahtjevi se generalno primjenjuju prospektivno, uz neke ograničene izuzetke. Uprava Banke je uradila procjenu prve primene ovog standarda i očekivani efekti su objelodanjeni u Napomenama uz finansijske izvještaje.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)**2.2. Usvajanje novih i revidiranih standard (nastavak)****• MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima**

Standard je primjenjiv počev od ili poslije 1. januara 2018. godine. MSFI 15 uspostavlja model od pet koraka koji će se primjenjivati na prihode iz ugovora sa kupcima (uz ograničen broj izuzetaka), nezavisno od vrste prihoda ili industrije. Zahtjevi standarda će se takođe primjenjivati na priznavanje i mjerenje dobitaka i gubitaka od prodaje neke nefinansijske imovine, koja nije posljedica uobičajenih aktivnosti Banke (npr. prodaja stalne materijalne ili nematerijalne imovine). Standard zahtijeva detaljna objelodanjivanja, uključujući razvrstavanje ukupnih prihoda, informacije o činidbenim obavezama iz ugovora, promjene u stanju imovine i obaveza po osnovu ugovora između perioda, kao i ključne procjene. Ne očekuje se da će zahtjevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima (pojašnjenja)

Pojašnjenja standarda će se primjenjivati počev od ili poslije 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primjenu. Cilj je pojašnjenje namjere koju je Odbor za međunarodne računovodstvene standarde imao pri definisanju zahtjeva MSFI 15 Prihodi iz ugovora sa kupcima, posebno u dijelu koji se odnosi na računovodstveno obuhvatanje identifikovanih činidbenih obaveza, pojašnjavajući princip „pojedinačne identifikacije“, principal-agent problem (procjena da li je Banka principal ili agent), kao i primjenu kontrolnog pristupa i licenciranja, obezbjeđujući dodatne smjernice za računovodstveni tretman intelektualne svojine i autorskih prava. Pojašnjenja takođe obezbjeđuju dodatne praktične savjete za Banke koja će primjenjivati MSFI 15 potpuno retrospektivno, ili koja će izabrati primjenu modifikovanog retrospektivnog pristupa. Ne očekuje se da će zahtjevi ovog standarda imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Banke.

• MSFI 16 Lizing

Standard je primjenjiv počev od ili poslije 1. januara 2019. godine. MSFI 16 definiše početno priznavanje, odmjeravanje i objelodanjivanje lizinga za obje strane u ugovoru, odnosno za kupca („zajmoprimca“) i za dobavljača („zajmodavca“). Novi standard zahtijeva da zajmoprimac prizna većinu zajmova u svojim finansijskim izvještajima. Zajmodavci će imati jedan računovodstveni model za sve vrste lizinga, uz pojedine izuzetke. Računovodstvo zajmodavca ostaje suštinski nepromijenjeno. Banka nije završila procenu potencijalnih efekata primene ovog standarda.

► MSFI 10 Konsolidovani finansijski izvještaji i MRS 28 Investicije u pridružene entitete: Prodaja aktive između investitora i zavisnog preduzeća (Izmjena)

Izmjene i dopune ukazuje na poznato neslaganje između zahtjeva u MSFI 10 i onih u MRS 28, vezanih za prodaju ili unošenje aktive između investitora i njegovih zavisnih preduzeća i zajedničkih poduhvata. Rezultat dopuna odnosi se na to da je ukupan gubitak ili dobitak priznat kada transakcija tangira biznis, bez obzira da li je reč o zavisnom društvu ili ne. Delimičan dobitak ili gubitak je priznat kada transakcija tangira aktivu koja nije ključna za obavljanje biznisa, čak i kada je ova aktiva dio zavisnog preduzeća. U decembru 2015. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde odložio je datum primjene ovog standarda čekajući ishod istraživanja vezano za metod učešća. Ne očekuje se da će izmjene ovog standarda imati uticaj na finansijske izvještaje Banke.

• MSFI 2: Klasifikacija i vrednovanje transakcija plaćanja dionicama (Izmjena i Dopuna)

Izmjena i dopune standarda su primjenjive za period počev od ili poslije 1. januara 2018. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjene standarda se odnose na zahtjeve računovodstvenog prikazivanja efekata ispunjavanja i neispunjavanja uslova sticanja kod vrednovanja transakcija akcijama zasnovane na gotovini, kod transakcija plaćanja dionicama sa karakteristikama neto poravnjanja prilikom obračuna obaveze poreza po odbitku i kod izmjene odredbi i uslova plaćanja dionicama, koje mijenjaju klasifikaciju transakcije od zasnovane na gotovini to transakcija plaćanja dionicama zasnovane na kapitalu. Ne očekuje se da će izmjene ovog standarda imati uticaj na finansijske izvještaje Banke.

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA (nastavak)

2.2. Objavljeni standardi ali koji nisu još uvijek stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

- **MSFI 4: Primjena MSFI 9 Finansijski instrumenti sa MSFI 4 Ugovori o osiguranju (izmjene i dopune)**

Izmjena i dopune standarda su primjenjive za period počev od ili poslije 1. januara 2018. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjene se odnose na izazove koji proističu iz implementacije novog Standarda o finansijskim instrumentima, MSFI 9, prije implementacije novog Standarda o Ugovorima o osiguranju na kome Odbor radi i koji treba da zameni MSFI 4. Izmjene i dopune omogućavaju uvođenje dvije opcije za Banke koji izdaju ugovore o osiguranju: privremeno oslobađanje od primjene MSFI 9 i alternativni pristup, koji bi dozvolio entitetima koji izdaju ugovore u okviru MSFI 4 da reklasifikuju, iz bilansa uspjeha u ostali rezultat, neke od prihoda ili rashoda koji proizlaze iz određene finansijske imovine. Ne očekuje se da će izmjene ovog standarda imati uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MRS 40: Transfer na investicione nekretnine (Izmjene i dopune)**

Izmjene i dopune standarda su primjenjive za period počev od ili poslije 1. januara 2018. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjene standarda ukazuju kada entitet treba da uradi transfer imovine, uključujući i imovinu u pripremi ili razvoju u, ili iz investicionih nekretnina. Izmjene i dopune navode da promjena upotrebe nastaje kada imovine ispuni, ili prestane da ispunjava, definiciju investicione nekretnine i postoje dokazi promjene upotrebe iste. Promjena namjere rukovodstva u vezi sa načinom korištenja imovine ne pruža dokaze o promjeni upotrebe iste. Ne očekuje se da će izmjene ovog standarda imati uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MSFI 9: Funkcija pretplate sa negativnom nadoknadom (izmjena i dopuna)**

Izmjena i dopune standarda su primjenjive za period počev od ili poslije 1. januara 2019. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjena i dopuna omogućava da finansijska imovina sa funkcijom pretplate koja dozvoljava ili zahtjeva od ugovorne strane u ugovoru ili da plati ili primi razumnu kompenzaciju za raniji raskid ugovora (tako da iz perspektive vlasnika imovine može biti "negativne nadoknade"), da bude vrednovana po amortizovanom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostali rezultat. Ne očekuje se da će izmjene ovog standarda imati uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MRS 28: Dugoročna ulaganja u pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima (izmjene i dopune)**

Izmjena i dopune standarda su primjenjive za period počev od ili poslije 1. januara 2019. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Izmjene i dopune se odnose na mjerenje, konkretno zahtjeva za umanjenje (ispravku) vrijednosti, dugoročnih ulaganja u pridružena preduzeća i zajedničke poduhvate koji, u suštini, čine deo "neto investicije" u pridruženom preduzeću ili zajedničkom poduhvatu, treba da budu regulisani MSFI 9, MRS 28 ili kombinacijom oba. Izmjene i dopune objašnjavaju da Banka treba da primjeni MSFI 9 Finansijski instrumenti, pre nego što primjeni MRS 28, na dugoročna ulaganja za koje se ne primjenjuje metod kapitalizacije. U primeni MSFI 9, entitet ne uzima u obzir bilo kakva prilagođavanja knjigovodstvenog iznosa dugoročnih ulaganja koji proističu iz primjene MRS 28. Ne očekuje se da će izmjene ovog standarda imati uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **IFRIC tumačenje 22: Transakcije u stranoj valuti i avansno razmatranje**

Tumačenje je primjenjivo za period počev od ili poslije 1. januara 2018. godine, sa mogućnošću ranijeg početka primjene. Data interpretacija tumači računovodstvo transakcija koje obuhvataju avansni prijem ili naplatu u stranoj valuti. Tumačenje obuhvata transakcije u stranoj valuti u situaciji kada entitet priznaje nemonetarna sredstva ili obaveze, nastale zbog avansnog prijema ili plaćanja, a pre nego što entitet prizna relevantnu imovinu, trošak ili prihod. Interpretacija navodi da datum transakcije, za svrhu određivanja odgovarajućeg deviznog kursa, je datum inicijalnog priznavanja nemonetarnog unaprijed plaćenog sredstva ili obaveze za odložene prihode.

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (nastavak)

2.2. Objavljeni standardi ali koji nisu još uvijek stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

Ukoliko postoji više transakcija avansnog prijema ili plaćanja, u tim situacijama entitet mora da odredi datum transakcije za svaku transakciju avansnog prijema ili plaćanja. Ne očekuje se da će izmjene ovog standarda imati uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao **Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2014 - 2016**, koji predstavlja skup izmjena i dopuna postojećih MSFI. Izmjene standarda su primjenjive za periode počev od ili poslije 1. januara 2018. godine za MSFI 1 Prva primjena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i za MRS 28 Investicije u pridružene entitete. Mogućnost ranije primjene je dozvoljena za MRS 28 Investicije u pridružene entitete. Ne očekuje se da će izmjene ovog standarda imati uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MSFI 1 Prva primjena međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja:** Dato poboljšanje briše kratkoročna izuzeća u vezi sa objelodanjivanjima o finansijskim instrumentima, primanja zaposljenih i investicionih entiteta, primjenjivih kod prve primjene standarda.
- **MRS 28 Investicije u pridružene entitete:** Izmjene pojašnjavaju da primjena fer vrednovanja kroz bilans uspeha investicije u pridružene entitete od strane organizacija ulagačkog kapitala, ili drugog kvalifikovanog entiteta, je dostupna za svaku investiciju u pridružene entitete na pojedinačnog investicionoj osnovi, nakon inicijalnog priznavanja.

- **IFRIC tumačenje 23: Neizvjesnost u pogledu tretmana poreza na dohodak**

Tumačenje stupa na snagu za period počev od 1. januara 2019. godine ili kasnije, mogućnošću ranijeg početka primjene. Tumačenje se odnosi na računovodstveni tretman poreza na dohodak, u okolnostima kada poreski tretman uključuje neizvjesnost koja utiče na primjenu MRS 12. Tumačenje pruža smjernice za razmatranje neizvjesnih poreskih tretmana (individualno ili u kombinaciji), potencijalno ispitivanje od strane poreskih vlasti, kao i prikladne metode za uslove nesigurnosti i računovodstveno obuhvatanje usljed promjene okolnosti i činjenica.

- Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao **Ciklus godišnjih poboljšanja MSFI 2015 - 2017**, koji je skup dopuna MSFI. Dopune su primjenjive za godišnji period počev od ili nakon 1. januara 2019. godine. Ne očekuje se da će izmjene ovog standarda imati uticaj na finansijske izvještaje Banke.

- **MSFI 3 Poslovne kombinacije i MSFI 11 Zajednička ulaganja i aranžmani:** Izmjene i dopune MSFI 3 razjašnjavaju da, kada entitet stekne kontrolu nad poslovanjem koje predstavlja zajedničko ulaganje, ponovo se odmjerava interes koji ima u tom poslu. Sa druge strane, dopune u okviru MSFI 11 objašnjavaju da, kada entitet stekne zajedničku kontrolu nad poslom koji predstavlja zajedničko ulaganje, ne vrši se ponovno odmjeravanje cjelokupnog prethodno stečenog interesa u aranžmanu.
- **MRS 12 Porez na dohodak:** Izmjene i dopune standarda, razjašnjavaju da posljedice plaćanja po osnovu finansijskih instrumenata klasifikovanih kao kapital, na porez na dobit, treba da budu priznate u skladu sa transakcijama ili događajima koji su doveli do nastanka raspodjeljive dobiti.
- **MRS 23 Troškovi pozajmljivanja:** Izmjene i dopune standarda, razjašnjavaju 14 pasus standarda, kada je sredstvo spremno za svoju namijenjenu upotrebu ili prodaju, a troškovi pozajmljivanja, koji su direktno u vezi sa sredstvom, ostanu neplaćeni - treba da budu uključeni u finansijske obaveze entiteta.

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (nastavak)

2.2. Objavljeni standardi ali koji nisu još uvijek stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

Primjena MSFI 9

Uzimajući u obzir okvir zahtjeva MSFI 9 i njegov uticaj na cjelokupan bankarski sistem, primjenu standarda je centralizovano vodila matična NLB banka.

Banka je primijenila novi standard na dan 1. januar 2018. godine. U skladu sa zahtjevima prelaska na MSFI 9, uporedni podaci nisu prilagođeni. Prilagođavanje koje proizlazi iz usvajanja MSFI 9 je priznato u zadržanoj dobiti i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti od 1. januara 2018. godine. Usljed prelaska na zahtjeve MSFI 9, rezerve kapitala su povećane za KM 6.317 hiljada.

Klasifikacija i mjerenje finansijskih instrumenata prema MSFI 9

Iz perspektive klasifikacije i mjerenja, MSFI 9 zahtijeva da se sva dužnička finansijska sredstva procjenjuju na osnovu kombinacije poslovnog modela Banke za upravljanje imovinom i karakteristika ugovorenih novčanih tokova. Kategorije mjerenja finansijskih sredstava prema MRS 39 su zamjenjene sa:

- Finansijska imovina mjerena po amortizovanom trošku,
- Finansijska sredstva vrednovana po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI),
- Finansijska sredstva vrednovana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVPL).

Finansijska imovina se mjeri po amortizovanom trošku ako se drži u okviru poslovnog modela u svrhu naplate prema ugovorenim novčanim tokovima ("držati za naplatu") i ako se tokovi gotovine odnose samo na plaćanje glavnice i kamate na ostatak duga po glavnici.

Finansijska imovina se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako se drži u okviru poslovnog modela u svrhu naplate i prodaje prema ugovorenim novčanim tokovima ("držati za naplatu i prodaju") i ako se tokovi gotovine odnose samo na plaćanje glavnice i kamate na ostatak duga po glavnici. Ova sredstva priznaju se po fer vrijednosti u aktivima. Dobici i gubici, osim očekivanih kreditnih gubitaka i konverzije stranih valuta, priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, sve dok se finansijsko sredstvo ne prestane priznavati. Prilikom prestanka priznavanja finansijskog sredstva, kumulativni dobici i gubici prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se reklasifikuju u bilans uspjeha.

Sva ostala finansijska sredstva se obavezno mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, uključujući finansijsku imovinu u okviru drugih poslovnih modela, kao što su finansijska sredstva koja se priznaju po fer vrijednosti ili se drže za trgovanje i finansijska sredstva sa ugovorenim novčanim tokovima koji nisu isključivo plaćanje glavnice i kamate na ostatak duga po glavnici.

Kao i MRS 39, MSFI 9 također uključuje opciju određivanja finansijskih sredstava po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ako to eliminiše ili značajno smanjuje nejednakost mjerenja ili priznavanja koja bi inače nastala iz mjerenja sredstava ili obaveza ili priznavanja dobitaka ili gubitaka po različitim osnovama.

Instrumenti kapitala koji se ne drže za trgovanje mogu se neopozivo odrediti kao FVOCI, bez naknadne reklasifikacije dobitaka ili gubitaka u bilans uspjeha.

Obračunavanje finansijskih obaveza ostalo je isto kao i u zahtjevu prema MRS 39, izuzev tretmana dobitaka ili gubitaka koji proizilaze iz sopstvenog kreditnog rizika u vezi sa obavezama određenim po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Takva kretanja su prikazana u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti bez naknadne reklasifikacije u bilans uspjeha.

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (nastavak)

2.2. Objavljeni standardi ali koji nisu još uvijek stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

Procjena poslovnog modela

Banka je odredila svoj poslovni model zasnovan na faktorima koji se mogu posmatrati za različite portfolije, kao što su:

- kako se ocjenjuju performanse poslovnog modela i finansijska imovina koja se drži u okviru tog poslovnog modela,
- rizike koji utiču na performanse poslovnog modela, a naročito na način na koji se upravlja tim rizicima,
- način na koji se upravlja poslovanjem (na primjer, da li je naplata zasnovana na fer vrijednosti imovine ili prikupljanju ugovornih novčanih tokova),
- očekivana učestalost, vrijednost i vrijeme prodaje.

Procjena poslovnog modela zasniva se na razumno očekivanim scenarijama bez uzimanja u obzir scenarija "najgoreg slučaja" i "stresnog slučaja" i može se sumirati na sljedeći način:

- Dati krediti i depoziti su uključeni u poslovni model "držati za naplatu", jer je primarna namjera Banke za kreditni portfolio da naplati ugovorene novčane tokove.
- Dužničke hartije od vrednosti Banka vodi po poslovnom modelu "držati za naplatu i prodaju" s ciljem naplate prema ugovornim novčanim tokovima i prodaje finansijske imovine, te čini dio likvidnih rezervi Banke.

Pregled instrumenata sa karakteristikama ugovorenih novčanih tokova (SPPI test - isključivo plaćanje glavnice i kamate na ostatak duga po glavnici)

Drugi korak u klasifikaciji finansijske imovine u portfolijima koji se "drže za naplatu" i "drže za naplatu i prodaju" odnosi se na procjenu da li su ugovoreni gotovinski tokovi u skladu s SPPI testom. Iznos glavnice odražava fer vrijednost pri inicijalnom priznavanju, umanjenu kroz naknadne promjene, npr. zbog otplate. Kamata mora uzeti u obzir samo vremensku vrijednost novca, kreditni rizik, druge osnovne rizike pozajmljivanja i profitnu maržu koja je u skladu sa osnovnim karakteristikama kreditiranja.

Ako novčani tokovi uvode više od minimalne izloženosti riziku ili volatilnosti koji nije u skladu sa osnovnim kreditnim karakteristikama, finansijsko sredstvo se obavezno priznaje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Banka je pregledala portfolio unutar modela "držati do naplate" i "držati za naplatu i prodaju" za standardizovane proizvode na nivou uzorka proizvoda i za nestandardizovane proizvode na nivou pojedinačne izloženosti. Banka je uspostavila proceduru identifikacije SPPI-a kao dio redovnog procesa investiranja sa definisanim odgovornostima za primarnu i sekundarnu kontrolu. Poseban naglasak stavljen je na nove i nestandardizovane karakteristike ugovora o kreditima.

Prilikom prelaska na MSFI 9, od 1. januara 2018. godine, Banka je identifikovala izloženosti prema jednom klijentu koja nije prošla SPPI test i koji se zbog toga obavezno vrednuje po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (nastavak)

2.2. Objavljeni standardi ali koji nisu još uvijek stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata

MSFI 9 zahtijeva prelaz sa modela nastalih gubitaka u model očekivanog gubitka, zahtijevajući od Banke da prizna ne samo kreditne gubitke koji su već nastali, već i gubitke koji se očekuju u budućnosti. Umanjenja za očekivane kreditne gubitke (ECL) su potrebne za sve kredite i ostala dužnička finansijska sredstva koja se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, zajedno sa kreditima i ugovorima o finansijskim garancijama.

Umanjenje vrijednosti se zasniva na očekivanim kreditnim gubicima vezanim za vjerovatnoću neispunavanja obaveza (PD) u narednih 12 mjeseci, osim ako nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja, u kom slučaju se umanjeње zasniva na vjerovatnoći neispunavanja obaveza tokom trajanja finansijskog sredstva (LECL). Pri utvrđivanju da li je rizik od neizmirenja obaveza značajno porastao od početnog priznavanja, Banka razmatra razumne i održive informacije koje su relevantne i dostupne bez nepotrebnih troškova. Ovo uključuje i kvantitativne i kvalitativne informacije i analize, zasnovane na istorijskim podacima Banke, iskustvu i stručnoj ocjeni i uključivanje informacija koje se odnose na budućnost.

Klasifikacija po fazama:

Banka je pripremila metodologiju za očekivane kreditne gubitke (ECL) uz definisanje kriterijuma za klasifikaciju u faze, kriterijume prelaza između faza, izračunavanje indikatora rizika i validaciju modela. Banka klasifikuje finansijske instrumente u fazu 1, fazu 2 i fazu 3, na osnovu primjenjene metodologije umanjeња vrijednosti kao što je opisano u nastavku:

- faza 1 - zadovoljavajući portfolio: bez značajnog povećanja kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja, Banka priznaje umanjeње vrijednosti na osnovu 12-mjesečnog perioda,
- faza 2 - nezadovoljavajući portfolio: značajno povećanje kreditnog rizika od inicijalnog priznavanja, Banka priznaje umanjeње vrijednosti tokom vijeka trajanja, i
- faza 3 - loši portfolio: Banka priznaje umanjeња vrijednosti tokom vijeka trajanja za ovu finansijsku imovinu. Definicija neispunjenja obaveza ("default"-a) je uskladen sa EBA smjernicama.

Pretpostavka značajnog povećanja kreditnog rizika:

- kada se kreditni rejting značajno pogorša na dan izvještavanja, u odnosu na kreditni rejting pri inicijalnom priznavanju,
- kada finansijsko sredstvo ima materijalna kašnjenja preko 30 dana (dani kašnjenja su takođe uključeni u procjenu kreditnog rejtinga),
- ako Banka očekuje da će odobriti odlaganje plaćanja dužniku ili
- ako se dužnik nalazi na "watch list".

Metodologija kreditnog rejtinga za banke zavisi od postojanja ili nepostojanja rejtinga od međunarodnih agencija za kreditiranje Fitch, Moody's ili S&P. Rejtinzi se postavljaju na osnovu prosječnog međunarodnog kreditnog rejtinga. Ako nema međunarodnih kreditnih rejtinga, klasifikacija se bazira na internoj metodologiji Banke.

Očekivani kreditni gubitak (ECL) za finansijsku imovinu faze 1 se obračunava na osnovu 12-mjesečnih PD (vjerovatnoća neizmirenja obaveza) ili kraćih perioda PD, ako je rok dospjeća finansijskog sredstva kraći od 1 godine. Dvanaestomjesečni PD već uključuje efekat makroekonomskog uticaja. Gubici od umanjeња vrijednosti u fazi 1 su dizajnirani tako da odražavaju gubitke od umanjeња vrijednosti koji su nastali u performing portfoliju, ali nisu identifikovani.

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (nastavak)**2.2. Objavljeni standardi ali koji nisu još uvijek stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)****Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata (nastavak)**

LECL za finansijsku imovinu faze 2 izračunava se na osnovu PD tokom vijeka trajanja (LPD), jer se njihov kreditni rizik značajno povećao od njihovog inicijalnog priznavanja. Ovaj proračun se takođe temelji na budućoj procjeni koja uzima u obzir broj ekonomskih scenarija kako bi prepoznala vjerovatnoću gubitaka povezanih sa predviđenim makroekonomskim prognozama.

Za finansijske instrumente u trećoj fazi primjenjuje se isti tretman kao i za one koji se smatraju kreditno oslabljenim u skladu sa MRS 39. Izloženosti ispod praga materijalnosti dobijaju kolektivne rezervacije koristeći PD od 100%. Finansijski instrumenti će biti prebačeni iz faze 3 ako više ne ispunjavaju kriterije kreditno oslabljenih nakon probnog perioda. Poseban tretman se odnosi na kupljene ili nastale kreditno oslabljene finansijske instrumente (POCI), pri čemu samo kumulativne promjene u očekivanim gubicima tokom životnog vijeka od početnog priznavanja priznaju umanjene vrijednosti.

Obračun kolektivnih rezervacija se vrši množenjem EAD-a (izloženost po default-u) na kraju svakog meseca sa odgovarajućim PD i LGD (zadati gubitak). Izloženost po default-u (EAD) se određuje kao zbir bilansne izloženosti i vanbilansne izloženosti pomnožene sa CCF (faktor konverzije kredita). Dobijeni rezultati za svaki mjesec se diskontuju na sadašnju vrijednost. Za izloženost u fazi 1 očekivani kreditni gubitak (ECL) uzima u obzir samo 12-mjesečni period, dok su za fazu 2 uključeni svi potencijalni gubici do datuma dospelja.

U svrhu procjene LGD parametra, NLB koristi kolateral HC (hair-cut) na nivou svake vrste kolaterala i URR (stepen naplativosti neosiguranih kredita) na nivou svakog segmenta klijenta. Oba parametra su izračunata na istorijskim danima kašnjenja.

Informacije vezane za budućnost

Banka uključuje informacije koje se odnose na budućnost kako u procjeni značajnog povećanja kreditnog rizika, tako i kod mjerenja očekivanog kreditnog gubitka (ECL). Banka razmatra informacije u budućnosti kao što su makroekonomski faktori (npr. stopa nezaposlenosti, rast BDP-a, kamatne stope i cijene stanovanja) i ekonomske prognoze. Osnovni scenario predstavlja vjerovatniji ishod koji proizilazi iz normalnog procesa finansijskog planiranja, dok bolji i lošiji scenario predstavljaju optimističnije ili pesimističnije ishode (slično kao kod ICAAP-a).

Ponovni izračun svih parametara vrši se godišnje ili češće, ako se makro okruženje mijenja više nego što je bilo uključeno u prethodne prognoze, u tom slučaju svi parametri se preračunavaju prema novim prognozama.

Prikaz efekata pri prelasku na MSFI 9 od 1. januara 2018. godine

Detalji o efektima pri prelasku na MSFI 9, priznatih u kapitalu, prikazani su u nastavku:

Efekti prelaska MSFI 9 na kapital

Izmjena Metodologije za umanjene vrijednosti i rezervisanja	9.259
Efekti vrednovanja kredita po fer vrijednosti	(1.914)
Priznanje modifikovanog gubitka	-
Reklasifikacija i ponovno vrednovanje HOV	(1.142)
Odloženi porez po osnovu umanjenja vrijednosti HOV	114
Ukupna promjena na kapitalu	6.317

2. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDA (nastavak)

2.2. Objavljeni standardi ali koji nisu još uvijek stupili na snagu i nisu ranije usvojeni (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata (nastavak)

Ukupne efekte prelaska sa MRS 39 na MSFI 9 u iznosu od KM 6.317 hiljada, koji su evidentirani u kapitalu, čini :

Po osnovu finansijskih sredstava koja se vrednuju po amortizovanom trošku:

- umanjenje ispravke vrijednosti po kreditima komitentima u iznosu od KM 12.837 hiljada,
- povećanje ispravki vrijednosti po osnovu plasmana bankama u iznosu od KM 487 hiljada,
- povećanje ispravke vrijednosti po osnovu vrednovanja gotovine i gotovinskih ekvivalenata u iznosu od KM 104 hiljade,
- povećanje vanbilansnih rezervisanja u iznosu od KM 2.987 hiljada,

Po osnovu finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti:

- efekti vrednovanja kredita koji se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha u iznosu od KM 1.914 hiljada,
- povećanje ispravki vrijednosti po osnovu umanjenja vrijednosti HOV koje se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u iznosu od 1.028 hiljada KM.

2.3. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su sastavljeni prema konceptu istorijskih troškova modifikovanom za revalorizaciju građevinskih objekata i hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju koje su vrednovane preko kapitala.

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva korištenje određenih kritičnih računovodstvenih procjena koje utiču na iznose aktive i pasive u izvještajima i iskazanih prihoda i rashoda tokom perioda izvještavanja. Oblasti koje obuhvataju veći stepen rasuđivanja ili kompleksnosti i oblasti kod kojih su pretpostavke i procjene značajne za finansijske izvještaje su objelodanjene u Napomeni 3.24.

2.4. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izvještaji su pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumijeva da će Banka nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje finansijskih izvještaja navedene su u daljem tekstu. Navedene politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

3.1. Prihodi i rashodi po osnovu kamata

Prihodi i rashodi od kamata za sve finansijske instrumente koji nose kamatu priznaju se u Bilansu uspjeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od kamata.

Prihodi i rashodi po kamatama vremenski se razgraničavaju i prikazuju u bilansu uspjeha korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Prihodi po osnovu naknada po kreditima razgraničavaju se i amortizuju tokom perioda trajanja kredita korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Za kredite i ostale finansijske instrumente koji se smatraju nekvalitetnom aktivom, obračunati kamatni prihodi se u cjelini isključuju iz bilansa uspjeha. Isključeni prihodi priznaju se u bilansu uspjeha tek kada se naplate.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.2. Prihodi i rashodi od provizija i naknada

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi.

Prihode po osnovu naknada čine naknade po osnovu unutrašnjeg i deviznog platnog prometa, elektronskog bankarstva, kartičarskog poslovanja, po osnovu garancijskog poslovanja i ostale slične naknade. Prihodi po osnovu naknada priznaju se u bilansu uspjeha kada je usluga izvršena i kada postoji vjerovatnoća da će ekonomske koristi povezane sa transakcijom priticati u banku.

Ostali prihodi priznaju se u bilansu uspjeha kada je usluga izvršena.

Rashode od naknada čine rashodi naknada koje Banka plaća Centralnoj Banci Bosne i Hercegovine za poslove unutrašnjeg platnog prometa, troškovi SWIFT-a, troškovi kartičarskog poslovanja, naknade za osiguranje depozita banaka i druge slične naknade.

3.3. Prihod od dividendi

Dividende se priznaju kada se uspostavi pravo akcionara na naplatu dividendi.

3.4. Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su troškovi kamata i drugi troškovi koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Navedeni troškovi se priznaju kao rashod u periodu u kome su nastali.

3.5. Preračunavanje deviznih iznosa

a) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izvještaje se odmjeravaju korištenjem valute primarnog privrednog okruženja u kom Banka posluje (funkcionalna valuta).

Finansijski izvještaji su prikazani u KM koji predstavlja funkcionalnu valutu i valutu prikazivanja.

b) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu koji je važio na taj dan. Potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u KM po zvaničnom kursu na dan bilansa stanja.

Kursne razlike, nastale kao rezultat preračunavanja, knjižene su u korist prihoda ili na teret rashoda.

Centralna banka Bosne i Hercegovine provodi politiku kursa na principu valutnog odbora prema kojem je KM vezan za EUR u odnosu 1 EUR = 1,95583 KM.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.6. Nekretnine i oprema

Nekretnine su iskazane po fer vrijednosti utvrđenoj na osnovu procjene ovlaštenog procjenitelja, umanjenoj za ispravku vrijednosti i eventualno umanjenje vrijednosti.

Procjena vrijednosti nekretnina Banke je sprovedena od strane nezavisnog procjenitelja, koji je sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine izvršio procjenu na osnovu tržišne vrijednosti imovine koja je u upotrebi. Procjene se izvode s dovoljno pravilnosti tako da se knjigovodstvena vrijednost imovine materijalno ne razlikuje od primijenjenog principa fer vrijednosti na datum bilansa stanja.

Prije izrade godišnjeg izvještaja Banka ocjenjuje da li postoje znaci koji bi ukazivali na smanjenje vrijednosti nekretnina na tržištu. Ocjena se donosi na osnovu internih i eksternih informacija. Ukoliko se procijeni da je vrijednost nekretnina na tržištu smanjena, vrši se procjena nadoknadive vrijednosti.

Ukoliko je obračunata nadoknadiva vrijednost viša od knjigovodstvene to predstavlja dokaz da sredstva nisu obezvrjeđena. Ukoliko je nadoknadiva vrijednost niža od knjigovodstvene, Banka iskazuje umanjenoj vrijednosti nekretnina kao rashod ili umanjenoj revalorizacionih rezervi ukoliko je u prethodnom periodu bilo utvrđeno povećanje.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo ukoliko je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrijednost može pouzdano odmjeriti.

Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspjeha finansijskog perioda u kome su nastali.

Kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva poveća kao rezultat revalorizacije građevinskih objekata to povećanje se direktno pripisuje kapitalu kao revalorizaciona rezerva. Povećanje se priznaje kao prihod u bilansu uspjeha do onog iznosa do kojeg se stornira revalorizaciono smanjenje istog sredstva, koje je prethodno priznato kao rashod u bilansu uspjeha. Kada se knjigovodstvena vrijednost sredstva smanji kao rezultat revalorizacije to smanjenje se priznaje kao rashod. Smanjenje se direktno knjiži na teret stavke revalorizacionih rezervi do iznosa postojećih revalorizacionih rezervi koje se odnose na to sredstvo.

Revalorizacione rezerve koje su sastavni dio kapitala i koje se odnose na nekretnine, postrojenja i opremu se direktno prenose na neraspoređenu dobit kada se sredstvo isknjiži. To može obuhvatiti i prenos cjelokupnih revalorizacionih rezervi kada se sredstvo povuče iz upotrebe ili otudi.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava na nabavnu ili ranije procijenjenu vrijednost primjenom proporcionalne metode kako bi se raspodjelila njihova nabavna ili revalorizovana vrijednost do njihove rezidualne vrijednosti tokom njihovog procijenjenog vijeka trajanja.

Vijek trajanja i metoda amortizacije provjeravaju se na kraju svake poslovne godine. Ukoliko se utvrdi da se procjena vijeka trajanja osnovnog sredstva razlikuje od ranije procjene potrebno je izvršiti promjenu stopa amortizacije.

Banka u 2017. godini nije mijenjala amortizacione stope za određene grupe sredstava. Primenom godišnjih stopa utvrđenih od strane rukovodstva Banke na sva osnovna sredstva tokom 2017. i 2016. godine obračun amortizacije se vršio kako slijedi:

	<u>2017.</u>	<u>2016.</u>
Građevinski objekti	2%	2%
Ulaganja u tuđe objekte	5 - 20%	5 - 20%
Kompjuterska oprema	14,3% - 50%	14,3% - 50%
Nameštaj i ostala oprema	10% - 33,3%	10% - 33,3%
Motorna vozila	12,5% - 20%	12,5% - 20%

Dobici i gubici po osnovu prodaje osnovnih sredstava utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti sredstava i iskazuju se u bilansu uspjeha u okviru prihoda ili rashoda od prodaje osnovnih sredstava.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.7. Nematerijalna ulaganja

a) Licence

Stecene licence za kompjuterski softver se iskazuju po istorijskoj nabavnoj vrijednosti.

Naknadno se umanjuju za amortizaciju, koja se obračunava primjenom proporcionalne metode kako bi se troškovi licenci raspodijelili u toku njihovog procijenjenog vijeka upotrebe, te eventualna obezvređenja.

b) Računarski softver

Stecene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procijenjenog vijeka upotrebe.

Izdaci vezani za razvoj i održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci direktno povezani sa identifikovanim i unikatnim softverskim proizvodima koje kontroliše Banka i koji će vjerovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova duže od godinu dana priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove radne snage tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući dio pripadajućih režijskih troškova.

Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procijenjenog korisnog vijeka upotrebe (5 godina).

3.8. Investicione nekretnine

Dio građevinskih objekata koji se ne koriste za obavljanje djelatnosti Banka izdaje u zakup sa ciljem ostvarenja prihoda od zakupnine. Ovi objekti se vode u bilansu stanja kao investicione nekretnine i ne amortizuju se.

Investiciona nekretnina priznaje se kao sredstvo samo kada je vjerovatno da će ekonomske koristi od te nekretnine priticati i da se cijena koštanja može pouzdano izmjeriti.

Investicione nekretnine se mjere po fer vrednosti.

3.9. Zalihe

Kratkotrajnu imovinu Banke čine zalihe kancelarijskog materijala, zalihe sitnog inventara i sitan inventar u upotrebi. Zalihe se vode u skladu sa MRS 2 Zalihe.

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrijednosti uvećanoj za troškove nabavke i umanjenoj za dobijene popuste i vode se po metodi prosječnih cijena.

Početno vrednovanje ovih sredstava vrši se po nabavnoj vrijednosti, odnosno trošku sticanja. Kasnije vrednovanje vrši se po tržišnoj vrijednosti.

U ovoj grupi sredstava vode se i sredstva stečena naplatom potraživanja za koje Banka nema namjeru da ih koristi kao osnovno sredstvo ili investicionu nekretninu, ali ima namjeru da ih proda kada se stvore uslovi da se prodaja izvrši. Primljena sredstva se početno priznaju po fer vrijednosti. Naknadno vrednovanje se vrši u zavisnosti u od grupe u koju je sredstvo klasifikovano.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Zakupi

Zakup je ugovor po kome zakupodavac prenosi na zakupca, uz jedno ili seriju plaćanja, pravo da koristi sredstva za dogovoreno vrijeme.

Zakupi mogu biti finansijski i operativni.

Zakupi gdje zakupodavac zadržava značajan dio rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni zakupi.

Plaćanja izvršena po osnovu operativnog zakupa (isključujući bilo koji oblik stimulacije dobijene od zakupodavca) iskazuju se u bilansu uspjeha ravnomjerno tokom trajanja zakupa.

3.11. Stalna sredstva namijenjena prodaji

U stalna sredstva namijenjena za prodaju svrstavaju se stalna sredstva stečena po osnovu naplate potraživanja i stalna sredstva koja su po odluci rukovodstva Banke namijenjena prodaji.

Banka klasifikuje sredstva u ovu grupu sredstava ako se njihova knjigovodstvena vrijednost može povratiti prevashodno prodajom a ne daljim korištenjem, ako su sredstva dostupna za prodaju, prodaja je izvjesna i kada se očekuje da će se prodaja okončati u periodu od godinu dana. Izuzetno, prodaja se može produžiti na period duži od godinu dana kada se takva prodaja smatra opravdanom ili ako je odlaganje prodaje uzrokovano okolnostima koje su izvan kontrole Banke, a postoji dovoljno dokaza da je Banka i dalje posvećena planu prodaje.

Ova sredstva se iskazuju kao posebna pozicija u bilansu stanja.

Na stalna sredstva namijenjena prodaji Banka ne vrši obračun amortizacije.

Sredstva namijenjena prodaji se iskazuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti ili poštene vrijednosti umanjene za troškove prodaje. Dobici ili gubici po osnovu prodaje utvrđuju se kao razlika između novčanog priliva i knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju u bilansu uspjeha u okviru ostalih prihoda ili rashoda iz poslovanja Banke.

3.12. Umanjenje vrijednosti nefinansijskih sredstava

Za sredstva koja podliježu amortizaciji provjera da li je došlo do umanjenja njihove vrijednosti vrši se kada događaj ili izmijenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrijednost možda neće biti nadoknadiva.

Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrijednosti.

Nadoknadiva vrijednost je vrijednost veća od fer vrijednosti sredstva umanjene za troškove prodaje i upotrebne vrijednosti. Za svrhu procjene umanjenja vrijednosti sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi.

Banka vrši utvrđivanje obezvredjenja jednom godišnje. Procjena fer vrijednosti bazirana je na trenutnim cijenama na aktivnom tržištu za slične nekretnine na istoj lokaciji i u približno istom stanju. Za manje aktivna tržišta cijene iz bliske prošlosti prilagođene su kako bi odražavale sve promjene u ekonomskim uslovima od dana kada se dogodila transakcija po tim cijenama.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.13. Finansijska sredstva

Finansijska sredstva proističu iz obavljanja kreditnih, depo, efektivnih i deviznih poslova, poslova platnog prometa, kupovinom i naplatom potraživanja i pružanjem drugih finansijskih usluga.

Banka klasifikuje finansijska sredstva u sljedeće kategorije: krediti i potraživanja, finansijska sredstva koja se vrednuju po poštenoj vrijednosti kroz bilans uspjeha, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva koja se drže do dospijeća.

a) Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplata koji se ne kotiraju na aktivnom tržištu.

Svi krediti i plasmani se inicijalno priznaju po fer vrijednosti na dan plaćanja i priznaju kada se gotovina plasira zajmoprimcu.

Kredit su prikazani u Bilansu Stanja u visini odobrenih plasmana umanjnih za otplaćenu glavnica i ispravku vrijednosti i uvećani za dospela a nenaplaćenu kamatu, obračunatu nedospjelu kamatu i umanjni za unaprijed naplaćenu naknadu. Nakon početnog priznavanja naknadno se vode po amortizovanoj vrijednosti korištenjem metode efektivne kamatne stope.

b) Finansijska sredstva po poštenoj vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska sredstva se klasifikuju u ovu kategoriju ako se kupuju uglavnom radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, odnosno ako je rukovodstvo tako odredilo.

Derivati se takođe klasifikuju kao da se drže za trgovinu osim ako se ne odrede da su zaštitni instrumenti. Odabrana klasifikacija se ne mijenja pri naknadnom vrednovanju.

Finansijska sredstva namjenjena trgovanju se inicijalno vrednuju po nabavnoj vrijednosti. Naknadno, hartije od vrijednosti se ponovo procjenjuju po fer vrijednosti koristeći tržišne cijene. Svi realizovani i nerealizovani dobiti i gubici se priznaju u Bilansu uspjeha.

b) Finansijska sredstva koja se drže do dospijeća

Plasmani koji se drže do dospijeća su finansijska sredstva koja podrazumijevaju fiksna ili odrediva plaćanja i fiksni rok dospijeća, a za koje Banka ima namjeru i mogućnost da ih drži do roka dospijeća.

Ukoliko se ovaj finansijski instrument otuđi prije njegovog dospijeća, posledično svi instrumenti iz ove grupe se ponovo vrednuju po poštenoj vrijednosti i reklasifikuju u grupu finansijskih sredstava koja su raspoloživa za prodaju u periodu od najmanje dvije godine.

Finansijska sredstva koja se drže do dospijeća se početno priznaju po nabavnoj vrijednosti. Troškovi, koje je moguće neposredno pripisati nabavci, povećavaju njihovu nabavnu vrijednost.

Na dan bilansa stanja finansijska sredstva koja se drže do dospijeća evidentiraju se po amortizovanoj vrijednosti. Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente iskazuju se u okviru pozicije prihodi od kamata.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.13. Finansijska sredstva (nastavak)****d) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju**

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su sva ona finansijska sredstva koja nisu razvrstana ni u jednu od prethodne tri grupe. U ovu grupu se razvrstavaju i vlasničke hartije od vrijednosti, npr. akcije drugih preduzeća koje ne obezbjeđuju kontrolu niti značajan uticaj.

Početno vrednovanje vrši se po nabavnoj vrijednosti na dan trgovanja. Naknadno vrednovanje vrši se po poštenoj vrijednosti i razlika se priznaje u okviru kapitala preko revalorizacionih rezervi.

Kod prodaje finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju učinak iskazan u kapitalu prenosi se u Bilans uspjeha kao realizovani dobitak ili gubitak.

Sredstva raspoloživa za prodaju mogu se reklasifikovati u sredstva koja se drže do dospijea ako postoje dokazi da Banka ima namjeru i sposobnost da sredstvo drži do roka dospijea.

3.14. Ulaganja u pridružena preduzeća

Pridružena pravna lica su preduzeća u kojima banka ima značajan uticaj, ali ne i kontrolu, sa učešćem u kapitalu između 20% i 50%.

3.15. Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava**a) Sredstva koja se vode po amortizovanoj i nominalnoj vrijednosti**

Ispravke vrijednosti zbog obezvrijeđenja sredstava, odnosno rezervisanja se u skladu sa MSFI formiraju za finansijska sredstva koja Banka drži do dospijea i koja se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti i za određene preuzete obaveze po vanbilansnim stavkama, gdje je kreditni rizik sličan kao kod običnog kreditnog odnosa (finansijske garancije, avali, nepokriveni akreditivi).

Banka utvrđuje ispravke vrijednosti ili rezerviranja na osnovu portfelja (tzv. grupne ispravke vrijednosti) za komitente koji nisu NPE, odnosno one koji nisu razvrstani u D, DF ili E bonitet i NPE komitente čija izloženost nije veća od vrijednosti navedenih u tabeli za individualnu ocjenu. Za NPE komitente koji ispunjavaju uslove navedene u tabeli za individualnu ocjenu radi se individualna procjena.

U određenim slučajevima (izloženost prema kontrolisanim društvima, prema bankama ili državi) individualne rezervacije će se formirati i za komitente boniteta A, B ili C.

Banka procenjuje potrebu za individualnim obezvrijeđenjima u dva koraka:

- utvrđivanjem adekvatnosti bonitetnog razvrstavanja
- kod non-performing izloženosti.

Banka individualno ocijenjuje:

Tip komitenta	Bonitetno razvrstavanje	Visina izloženosti
Države izvan zone A	D, DF ili E	≥ 100.000 KM
Banke i Centralna Banka	A do E	> 0
Pravana lica (osim banaka)	D, DF ili E	≥ 100.000 KM
Fizička lica	D, DF ili E	≥ 100.000 KM

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Individualne rezervacije se ne formiraju za komitente boniteta A, B i C, osim u slučajevima potraživanja od banaka ili države.

Potraživanja koja odgovaraju gore navedenim kriterijumima ocjenjuju se mjesečno, a izmjena ocjene se vrši samo u slučaju izmjenjenih okolnosti koje utiču na obim očekivanih naplata.

Za komitente boniteta D, DF Banka formira ispravke vrijednosti za potraživanja od kamata i naknada u 100% iznosu. Za komitente boniteta E, Banka formira ispravke vrijednosti za sva potraživanja u 100% iznosu, osim ako nisu obezbjeđena prvoklasnim kolateralom.

Za grupne komitente, odnosno zajedničke komitente (koji su izloženi u NLB d.d. i u barem još jednoj članici) za potraživanja iste vrste sa istim obezbjeđenjem i za zajedničke poslove zahtijeva se usaglašenost procenata individualnih obezvrijeđenja i rezervisanja. Usaglašavanje se odvija preko centralnog staratelja.

Dokazi o formiranim rezervacijama moraju biti elektronski dokumentovani, kako bi po potrebi mogli činiti dio kreditnog dosijea komitenta. Dokaze o obezvrijeđenju i ocjene naplativosti neophodno je adekvatno dokumentovati i arhivirati.

Procjenjivanje naplativosti i obračun ispravki vrijednosti, odnosno rezervisanja odvija se po postupku koji sadrži sljedeće korake:

1. procjena da li postoje dokazi o obezvrijeđenju pojedinačnog potraživanja - u slučaju da oni ne postoje, potraživanje se svrstava u grupno procjenjivanje,
2. ako dokazi o obezvrijeđenju postoje, pregledaju se ugovoreni novčani tokovi i izrađuju se očekivani novčani tokovi (procjena stvarne visine naplate potraživanja po visini i vremenu),
3. diskontovanje procjenjenih novčanih tokova na sadašnju vrijednost i
4. obračun stope naplativosti potraživanja i potrebnog formiranja ispravki vrijednosti potraživanja, odnosno rezervisanja.

Ispravke vrijednosti se ne formiraju za komitente A, B i C kategorije, koji se odnose na banke i centralni nivo države. Ukoliko se ocijeni da postoje dokazi o obezvrijeđenju ovih komitenata, potrebno ih je preklasifikovati u bonitetnu grupu D ili E, a zatim ocijeniti potreban nivo rezervisanja.

U određenim slučajevima (izlaganje prema zajedničkim komitetima, bankama i državi i centralnom nivou države), Banka može da formira ispravke vrijednosti i za komitente iz bonitetnih grupa A, B i C. **Unovčavanje obezbjeđenja je najčešći pristup pri naplati potraživanja** od komitenata razvrstanih u bonitetne grupe D, DF i E.

Procjena naplate potraživanja unovčavanjem kolaterala vrši se tako što se tržišna vrijednost kolaterala diskontuje procentom umanjena kolaterala, pri čemu se izračunava likvidaciona vrijednost ili interno prihvatljiva vrijednost kolaterala.

Prilikom unovčenja obezbjeđenja uzimaju se u obzir sljedeći rokovi unovčenja:

- rok unovčenja obezbjeđenja nekretninom (stambenom ili poslovnom) iznosi najmanje 4 godine,
- u slučaju nepovoljnije likvidnosti imovine, koristi se duži period unovčenja nekretnine u obezbjeđenju, dok se u slučaju kada se može dokazati visoka likvidnost založene nekretnine uzima u obzir i kraći period unovčenja,
- rok unovčenja pokretne imovine iznosi najmanje godinu dana.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**3.15. Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (nastavak)**

Odstupanje od navedenih principa moguće je u slučaju da Banka raspolaže dokazom da će period unovčenja biti kraći (duži) - npr. potpisan ugovor o prodaji imovine, data obavezujuća ponuda, uplaćena kapara i dr.

Prilikom ocjenjivanja obezvrijeđenja potrebno je razumno procijeniti mogućnost unovčenja, likvidnost i rok unovčenja i pri tom uzeti u obzir i dosadašnje postupke, neuspješne prodaje i eventualni izražen interes za kupovinu. Konačna ocjena obezvrijeđenja mora da opravda očekivanje naplate/gubitka, što znači da ocjena unovčenja obezbjeđenja može da odstupa od ocjene koju bismo dobili neprilagođenim praćenjem ovih uputstava; ipak, odstupanja moraju biti jasno obrazložena, a ocjena argumentovana.

Za komitente boniteta E, Banka bez obzira na obezbjeđenje, formira 100% ispravke vrijednosti. Ovo se ne odnosi na potraživanja obezbjeđena prvoklasnim kolateralom.

U prvoklasni kolateral spadaju:

- novčani depoziti založeni kao kolateral pri čemu je osigurano da:
 - je novčani depozit deponovan kod Banke, kod druge banke u Republici Srpskoj, Federaciji BiH ili u zemlji zone A;
 - je zaključen ugovor o zalogu depozita kojim je predviđeno da je banka jedino privilegovano lice koje ima osiguran interes po odnosnom zalogu, da je zalog neopoziv, da je jedini preduslov za primjenu prava banke na zalog, da korisnik propusti da ispuni svoju obavezu prema banci i da je zalog dat na način koji ne pruža mogućnost da se po njemu uspostave dodatni interesi;
 - zalog može biti iskorišten na način da ni zalagodavac (dužnik - korisnik) niti bilo koje drugo lice ne mogu osporiti zakonsko pravo banke koje proizilazi iz ugovora o zalogu.
- vrijednosni papiri izdati od strane Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federaciji BiH, centralnih vlada zemalja zone A ili institucija koje one finansiraju (budžetiraju), međunarodnih razvojnih banaka, Centralne banke Bosne i Hercegovine i centralnih banaka država zone A, prvoklasnih banaka i kompanija zemalja zone A i Republike Srpske i Federacije BiH, za koje banka raspolaže sa dokumentovanim dokazima da je izvršila sve potrebne finansijske odnosno druge analize i utvrdila da je izdavalac vrijednosnog papira finansijski zdrav, dobro kapitalizovan (gdje je to primjenjivo) i sposoban da izvrši obaveze po vrijednosnom papiru, pri čemu je osigurano da:
 - su deponovani kod te banke;
 - nema sumnje da je dužnik - korisnik njihov zakoniti vlasnik;
 - je zaključen ugovor o zalogu odnosno vrijednosnog papira iz koga se vidi da je banka jedino privilegovano lice koje ima osiguran interes po tom zalogu, da je zalog neopoziv, da je jedini preduslov za primjenu prava banke po zalogu da korisnik propusti da ispuni svoju obavezu prema banci i da je zalog dat na način koji ne pruža mogućnost da se po njemu uspostave dodatni interesi;
 - zalog može biti iskorišten na način da ni zalagodavac (korisnik) niti bilo koje drugo lice ne mogu osporiti zakonsko pravo banke koje proizilazi iz ugovora o zalogu;
 - je vrijednost zalog za najmanje 20% veća od iznosa zalogom osiguranog potraživanja banke.
- neopozive garancije izdate od strane Bosne i Hercegovine, Republike Srpske, Federaciji BiH, centralnih vlada zemalja zone A ili institucija koje one finansiraju (budžetiraju), međunarodnih razvojnih banaka, Centralne banke Bosne i Hercegovine i centralnih banaka država zone A, prvoklasnih banaka i kompanija zemalja zone A i Republike Srpske i Federaciji BiH za koje banka raspolaže sa dokumentovanim dokazima da je izvršila sve potrebne finansijske odnosno druge analize i utvrdila da je izdavalac garancije finansijski zdrav, dobro kapitalizovan (gdje je to primjenljivo) i sposoban da na poziv izvrši plaćanje po garanciji, pod uslovom da je garancija uredno ovjerena od strane izdavaoca, neuslovljena i plativa u slučaju kada korisnik ne izvrši svoju obavezu odnosno plaćanje.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (nastavak)

- plemeniti metali pod uslovom da:
 - je zalog deponovan kod te banke;
 - je zaključen ugovor o zalogu iz kojeg se vidi da je banka jedino privilegovano lice koje ima osiguran interes po tom zalogu, da je zalog neopoziv, da je jedini preduslov za primjenu prava banke po zalogu da korisnik propusti da ispuni svoju obavezu prema banci i da je zalog dat na način koji ne pruža mogućnost da se po njemu uspostave dodatni interesi;
 - nema sumnje da je dužnik - korisnik njihov zakoniti vlasnik;
 - zalog može biti iskorišten na takav način da ni zalagodavac (dužnik - korisnik), niti bilo koje drugo lice ne mogu osporiti zakonsko pravo banke koje proizilazi iz ugovora o zalogu;
 - je zalog u obliku koji može da zadovolji uslov kvaliteta, stabilnosti cijena i lake naplativosti;
 - je vrijednost zaloga za najmanje 20% veća od iznosa zalogom osiguranog potraživanja banke; je banka u pisanoj formi dobila prethodnu saglasnost AB RS o prihvatanju tog zaloga kao prvoklasnog kolaterala

Finansijska sredstva i preuzete obaveze po vanbilansnim stavkama obezbjeđene prvoklasnim obezbjeđenjem klasifikuju se u bonitetnu grupu A do aktiviranja obezbjeđenja, ali najviše 30 dana nakon roka za plaćanje.

Otplata bančnih potraživanja iz novčanih tokova iz redovnih poslovnih aktivnosti je rijetka ili ograničena, kada je potraživanje već dospjelo u kašnjenje, pa se mora pažljivo procijeniti koliko su realne takve otplate.

Otplata iz gotovinskih tokova se može primjeniti:

- u slučaju perioda do jedne godine, sa izuzetkom uspješno restrukturanog potraživanja, kada postoji redovna naplata od trenutka restrukturiranja do maksimalno 5 godina;
- ▶ ako komitent pokazuje sposobnost izmirenja obaveza, bez obzira na teškoće u poslovanju;
- ▶ moguće je razmotriti novčane tokove povezane i druge osobe, pod uslovom da komitent pokazuje sposobnost izmirenja obaveza.

Novčani tokovi svode se na sadašnju vrijednost.

Kada poslovanje komitenta omogućava izmirenje njegovih obaveza, iznos ispravki vrijednosti, odnosno rezervacija se utvrđuje na osnovu **mogućnosti naplate finansijskog duga**. U slučaju nedovoljnih informacija o poslovanju komitenta, ispravke vrijednosti se mogu utvrditi, tako da preostali nivo duga omogućava ostvarenje indikatora "dug / EBITDA <5".

Kada komitent nije u mogućnosti da izmiri svoj dug, potraživanje se najčešće definiše kao: otpis, novi kredit, zamjena duga u kapital, subordinirana tranša.

Ocjenjivanje individualnih ispravki vrijednosti za vanbilansne obaveze bazira se na procjeni da bi moglo doći do unovčavanja obaveze.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA(nastavak)

3.15. Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Standardno se upotrebljava sljedeći pristup:

<u>Vrsta izloženosti</u>	<u>Način procjene</u>
Garancije za plaćanje	100% rezervisanja na neobezbjedeći dio potraživanja
Garancije za ozbiljnost ponude	100% rezervisanja na neobezbjedeći dio potraživanja
Garancije za dobro izvršenje posla	70% rezervisanjana neobezbjedeći dio potraživanja
Garancije za otklanjanje grešaka	25% rezervisanja na neobezbjedeći dio potraživanja
Ostale vanbilansne stavke	100% rezervisanja na neobezbjedeći dio potraživanja

Predloženi procenti predviđenog unovčenja garancija mogu da se prilagode uzimajući u obzir detaljne argumente odnosno razloge koji smanjuju/povećavaju rizik unovčenja garancija.

Formiranje grupa komitenata

Na osnovu analize karakteristika kreditnog portfolija za segment pravnih lica formirane su sledeće grupe po bonitetu.

1. grupa pravnih lica i preduzetnika,
2. grupa fizičkih lica - bilansna potraživanja
3. grupa fizičkih lica - vanbilansna potraživanja

Sve tri grupe komitenata dalje se dijele u pet podgrupa, s obzirom na njihov bonitet:

- pravna lica i preduzetnici - dužnici pojedinačne bonitetne grupe: od boniteta A do E ,
- bilansna potraživanja fizičkih lica - dužnici pojedinačne bonitetne grupe: od boniteta A do E,
- vanbilansna potraživanja fizičkih lica - dužnici pojedinačne bonitetne grupe: od boniteta A do E.

Bonitet potraživanja se određuje u skladu sa Odlukom ABRS o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikacijom aktive banke, a na osnovu procjene dužnikove sposobnosti izvršavanja obaveza prema Banci na datum dospeljeća i određuje se na osnovu:

- procjene finansijskog položaja pojedinačnog dužnika,
- njegove mogućnosti da obezbjedi dovoljan novčani tok za redovno izvršavanje obaveze prema Banci u budućnosti,
- vrste i obima osiguranja potraživanja,
- ispunjavanja dužnikovih obaveza prema Banci u proteklim periodima.

Klasifikacijom komitenata i potraživanja u grupe i zatim u podgrupe (po bonitetnoj klasifikaciji) formira se 15 homogenih podgrupa za grupno formiranje ispravki vrijednosti, koje odražavaju tip komitenta, bonitet i takođe uspješnost poslovanja, odnosno njegovo finansijsko stanje i dosadašnji odnos sa Bankom (redovno izmirivanje obaveza).

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (nastavak)

Formiranje grupa komitenata (nastavak)

Procjena potencijalnih gubitaka finansijskih sredstava u skladu sa zahtjevima Agencije za bankarstvo Republike Srpske

U skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o klasifikaciji aktive i vanbilansnih stavki prema stepenu naplativosti, Banka je dužna da klasifikuje kredite, plasmane i druge bilansne i vanbilansne izloženosti Banke riziku u kategorije A, B, C, D i E u skladu sa procjenom naplativosti kredita i drugih plasmana na osnovu urednosti izmirenja obaveza dužnika, finansijskog položaja dužnika i instrumenata obezbjeđenja naplate potraživanja. Procjenjeni iznos rezerve za potencijalne gubitke je obračunat primjenom slijedećih procenata: 2% na plasmane klasifikovane u kategoriju A, 5% - 15% na plasmane kategorije B, 16% - 40% na plasmane kategorije C, 41 - 60% na plasmane kategorije D i 100% na plasmane kategorije E.

Negativna razlika između ispravke vrijednosti bilansnih stavki i rezervisanja za vanbilansne stavke, utvrđene na način objelodanjen u Napomeni 3.15 a i procjenjene rezerve za potencijalne gubitke u skladu sa Odlukom ABRS, evidentirana je na računu rezervi u okviru kapitala na dan primjene nove metodologije. Ukoliko se ova razlika poveća, za iznos povećanja Banka iskazuje nedostajuću rezervu koja predstavlja odbitnu stavku od kapitala kod obračuna adekvatnosti kapitala.

b) Sredstva klasifikovana kao raspoloživa za prodaju

Banka na svaki izvještajni datum procjenjuje da li postoji objektivan dokaz da finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava pokazuje znakove umanjavanja vrijednosti. U slučaju hartija od vrijednosti koje su klasifikovane kao sredstva raspoloživa za prodaju, značajan pad ili kontinuirani pad fer vrijednosti hartije ispod njene nabavne vrijednosti ukazuje da je takva hartija od vrijednosti obezvrjeđena. Ako postoji dokaz umanjavanja vrijednosti za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, kumulirani gubitak - utvrđen kao razlika između troškova sticanja i trenutne fer vrijednosti - priznaje se u bilansu uspjeha. Ako se, u narednom periodu, poveća fer vrijednost dužničkih instrumenata priznatih kao raspoloživi za prodaju, a povećanje može biti objektivno povezano sa događajem koji je nastao nakon što je gubitak zbog umanjavanja vrijednosti priznat u bilansu uspjeha, gubitak zbog umanjavanja vrijednosti se ukida kroz bilans uspjeha.

3.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima gotovinski ekvivalenti i gotovina obuhvataju stanja sa rokom dospjeća kraćim od tri mjeseca od dana pribavljanja, uključujući i novac i novčana sredstva koja nisu pod ograničenjima Centralne banke, ostale pogodne hartije od vrijednosti, kredite i pozajmice date bankama, dospjela potraživanja od drugih banaka.

Novčana sredstva predstavljaju novčana sredstva u domaćoj i stranim valutama u trezoru i blagajnama Banke, sredstva na računima rezerve kod Centralne banke Bosne i Hercegovine i sredstva na računima kod domaćih i inostranih banaka sa rokom dospjeća do tri mjeseca.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.17. Rezervisanja

Rezervisanja za odštetne zahtjeve po sudskim sporovima se priznaju kada:

- Banka ima važeću zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- kada je u većoj mjeri vjerovatno da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- kada se pouzdano može procijeniti iznos obaveze.

Kada postoji veći broj sličnih obaveza vjerovatnoća da se zahtijeva odliv resursa da bi se namirila obaveza se utvrđuje razmatranjem vrste obaveza kao cjeline. Rezervisanje se priznaje čak i kada je mala vjerovatnoća odliva sredstava u odnosu na stavku uključenu u istu vrstu obaveza.

Rezervisanja se odmjeravaju po sadašnjoj vrijednosti očekivanih izdataka potrebnih za izmirenje obaveze.

3.18. Primanja zaposlenih

a) Naknade zaposlenim

Kratkoročne naknade zaposlenima obuhvataju zarade, naknade po osnovu regresa i ostale naknade zarada i sve doprinose vezane za naknade zaposlenima. Kratkoročne naknade zaposlenim priznaju se kao rashod u periodu u kome su nastale.

b) Ostala primanja zaposlenih

Banka obezbjeđuje jubilarne nagrade zaposlenima prema vremenu provedenom na radu u Banci za period od 10, 15, 20, 25 i 30 godina u skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom i Pravilnikom o radu Banke. Ovi troškovi se priznaju kao rashod u bilansu uspjeha.

c) Otpremnine

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa u slučaju redovnog penzionisanja ili kada zaposleni prihvati sporazumni raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamjenu za otpremninu.

Banka priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno da će: ili raskinuti radni odnos sa zaposlenim u skladu sa detaljno utvrđenim planom bez mogućnosti odustajanja, ili obezbijediti otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u namjeri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih.

Otpremnine koje dospijevaju u razdoblju dužem od 12 mjeseci nakon dana bilansa stanja svode se na sadašnju vrijednost.

Rezervacije za otpremnine se iskazuju u Bilansu Stanja u okviru pozicije Rezervisanja u pasivi. Izračunavaju se na bazi aktuarskih izračuna. Ove rezervacije se isključivo koriste za obaveze za koje su namijenjene. Na kraju svake godine vrši se provjera ispravnosti obračuna. Dodatna rezervisanja po tom osnovu ili ukidanja rezervisanja prikazuju se preko Bilansa uspjeha osim aktuarskih dobitaka i gubitaka koji se priznaju u okviru ostalog finansijskog rezultata.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.19. Porez na dobit

Od 01.01.2016. godine porez na dobit obračunava se u skladu sa odredbama novog Zakona o porezu na dobit (Službeni glasnik RS broj 94/15).

Procijenjeni mjesečni akontacioni iznos poreza utvrđuje se prema Prijavi akontacije poreza na dobit i plaća se svakog mjeseca.

Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje stopa poreza na dobit od 10% utvrđuje se poreskim bilansom Banke. Poreska osnovica iskazana u poreskom bilansu se obračunava na osnovu ostvarene dobiti za period, prikazane u zakonski propisanom bilansu uspeha, korigovane za razlike definisane poreskim propisima Republike Srpske. Ove korekcije obuhvataju povećanje poreske osnovice za troškove koji se po poreskim propisima ne priznaju i umanjenja za prihode koji se ne uključuju u obračun poreske osnovice.

Odloženi porez na dobit se obračunava i evidentira na privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihovih iznosa iskazanih u finansijskim izvještajima Banke. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike između poreske osnovice sredstava i obaveza na dan bilansa stanja i iznosa iskazanih za svrhe izvještavanja, a što će rezultirati oporezivim iznosima budućih perioda.

Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, neiskorištena poreska sredstva i neiskorištene poreske gubitke.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je vjerovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret dobiti.

Tekući i odloženi porezi se priznaju kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobit perioda.

3.20. Obaveze po uzetim kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrijednosti, bez nastalih troškova. Obaveze po kreditima se naknadno iskazuju po amortizovanoj vrijednosti, sve razlike između priliva sredstava umanjenog za transakcione troškove i iznosa otplata, priznaju se u Bilansu Uspjeha u periodu korištenja kredita primjenom metode efektivne kamatne stope.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 mjeseci nakon dana bilansa stanja.

3.21. Akcionarski kapital

Uplaćeni akcionarski kapital Banke predstavlja iznos gotovine uplaćene od strane akcionara za sve obične i prioritetne akcije. Akcionarski kapital Banke čine obične akcije.

Dividende od akcija evidentiraju se kao obaveza u periodu u kojem je donijeta odluka o njihovoj isplati.

3.22. Vanbilansne preuzete i potencijalne obaveze

U okviru redovnog poslovanja, Banka sklapa ugovore kojima preuzima vanbilansne finansijske obaveze i koje vodi u vanbilansnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvataju garancije, akreditive i neiskorištene okvirne kredite. Banka navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje u bilansu stanja ako i kad iste postanu plative.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.23. Transakcije sa povezanim licima

Prema definiciji MRS 24 povezane strane su strane koje predstavljaju:

- društva koja direktno ili indirektno putem jednog ili više posrednika kontrolišu izvještajno društvo ili su pod njegovom kontrolom, odnosno koja izvještajno društvo kontrolišu zajedno s drugim subjektima;
- pridružena društva u kojima Banka ima značajan uticaj a koja nisu ni povezano lice, niti zajedničko ulaganje investitora;
- fizičke osobe koje direktno ili indirektno imaju pravo glasa u Banci koje im omogućava značajan uticaj na Banku, kao i bilo koji drugi subjekt za koji se očekuje da će uticati ili biti pod uticajem povezane osobe u poslovanju sa Bankom;
- rukovodioci na ključnim položajima, odnosno osobe koje imaju ovlaštenja i odgovornosti za planiranje, usmjeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, uključujući direktore i ključno rukovodstvo.

Prilikom posmatranja svake moguće transakcije sa povezanom stranom pažnja je usmjerena na suštinu odnosa, a ne samo na pravni oblik.

3.24. Ključne računovodstvene procjene i prosuđivanja

Banka vrši procjene i pretpostavke o efektima koje će iznosi sredstava i obaveza sadržani u finansijskim izvještajima imati u narednoj finansijskoj godini. Procjene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se vjeruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Gubici zbog umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Banka vrši pregled kreditnog portfolia i ostalih kategorija finansijskih sredstava mjesečno u cilju procjene umanjenja vrijednosti. Banka prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju da će doći do smanjenja budućih novčanih tokova od kreditnog portfolia i izdatih garancija koji se može identifikovati na pojedinačnim izloženostima, a koji mogu uticati na bilans uspjeha. Metodologija i pretpostavke koje se koriste za procjenu iznosa umanjenja vrednosti objelodanjeni su u Napomeni 3.15.

Otpremnine i jubilarne nagrade

Rezervacije za buduće obaveze i troškove za otpremnine kod odlaska zaposlenih u penziju, jubilarne nagrade i slično formiraju se na bazi aktuarskog izračuna. Knjiže se kao trošak rezervisanja u bilansu uspjeha i oblikovane rezervacije u bilansu stanja.

Ove rezervacije se upotrebljavaju isključivo za pokrivanje troškova za koje su i oblikovane. Na kraju svake poslovne godine potrebno je provjeriti realnu vrijednost ovih rezervacija. Ukoliko se procijeni da su rezervacije previsoke potrebno je izvršiti njihovo ukidanje i svođenje na realnu vrijednost u korist prihoda od ukidanja rezervisanja. Ukoliko se procijeni da su rezervacije manje od realno procijenjenih potrebno je formirati dodatne na teret rashoda rezervisanja.

Za ovaj obračun Banka angažuje ovlaštenog aktuaru koji vrši obračun na bazi podataka iz kadrovske evidencije Banke prema predviđenom vremenu penzionisanja zaposlenih. Sadašnja vrijednost buduće obaveze izračunava se primjenom diskontne kamatne stope.

Procjena kratkoročnih rezervisanja za neiskorištene godišnje odmore vrši se prema broju dana neiskorištenih godišnjih odmora na dan bilansiranja i prosječnoj mjesečnoj bruto plati po zaposlenom.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.24. Ključne računovodstvene procjene i prosuđivanja (nastavaak)

Sudski sporovi

Rukovodstvo Banke vrši procjenu iznosa rezervisanja za odliv sredstava po osnovu sudskih sporova na bazi procjene vjerovatnoće da će do odliva sredstava zaista doći prema ugovorenoj ili zakonskoj obavezi iz prošlih perioda.

Fer vrijednost

Finansijski izveštaji su prikazani po metodu prvobitne nabavne vrednosti, uključujući korekcije i rezervisanja u cilju svođenja pozicija sredstava na realnu vrednost.

Poslovna politika Banke je da objelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive ili pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti.

Ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje kredita i ostale finansijske aktive ili pasive pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi. Po mišljenju rukovodstva, iznosi u finansijskim izveštajima odražavaju realnu vrednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.

3.25. Izvještavanje po segmentima

Poslovni segment predstavlja dio imovine, potraživanja, obaveza i poslovnih aktivnosti Banke usmjerenih na određenu grupu klijenata i područja poslovanja. U skladu sa usvojenom metodologijom za mjerenje profitabilnosti segmenata Banka prati profitabilnost prema sljedećim segmentima: poslovanje sa stanovništvom, poslovanje sa pravnim licima, finansijska tržišta i ostalo.

Poslovanje sa pravnim licima obuhvata poslovanje sa preduzećima, preduzetnicima, finansijskim institucijama (osim banaka) i javnim sektorom.

Segment poslovanje sa stanovništvom obuhvata poslovanje sa fizičkim licima.

Segment finansijska tržišta obuhvata upravljanje bilansom banke, trgovanje, ALM.

Segment ostalo obuhvata kategorije koje nije moguće alocirati na neki od segmenata.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

4.1. Uvod

Upravljanje rizicima u bankarskom poslovanju obuhvata kontinuirane aktivnosti identifikovanja, mjerenja i procjene rizika s ciljem minimiziranja njihovih negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke.

Upravljanje rizicima u Banci odvija se u svim organizacionim jedinicama i svaki pojedinac u Banci je u svom domenu odgovoran za izloženost riziku.

Rizici kojima je Banka naročito izložena u svom poslovanju su: rizik likvidnosti, kreditni rizik, tržišni rizici (kamatni rizik, devizni rizik i rizik od promjene tržišne cijene hartija od vrijednosti, finansijskih derivata i robe), rizici izloženosti Banke, rizici ulaganja Banke, rizici koji se odnose na zemlju porijekla lica prema kome je Banka izložena, operativni rizik, pravni rizik, reputacioni rizik i strateški rizik.

Organi Banke za upravljanje rizikom

Nadzorni odbor i Uprava Banke

Nadzorni odbor i Uprava Banke su odgovorni za donošenje poslovnih programa i politika u oblasti upravljanje rizicima kao i za uspostavljanje organizacione strukture Banke sposobne da efikasno upravlja svim rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju.

Odbor za reviziju i interna revizija

Odbor za reviziju i interna revizija su organizovani sa ciljem praćenja sveobuhvatnog procesa upravljanja rizicima u Banci, predlaganja mjera za otklanjanje nedostataka internih kontrolnih procesa kao i izvještavanje o sistemu upravljanja rizicima u Banci.

Interna revizija kontinuirano izvještava Upravu banke, periodično, minimalno kvartalno Odbor za reviziju i Nadzorni odbor kao i internu reviziju NLB d.d.

Interna revizija i Odbor za reviziju su nadležni za organizovanje i saradnju sa eksternom revizijom Banke.

Odbor za operativne rizike

Odbor za operativne rizike je odgovoran za upravljanje i nadzor upravljanja operativnim rizicima u Banci. Odbor je zadužen za razmatranje dokumenata iz oblasti upravljanja operativnim rizicima, implementaciju Politike upravljanja operativnim rizicima u Banci, kriterijume za formiranje mreže staratelja za operativne rizike, izvještaja o nastalim štetnim događajima, informacija o identifikaciji i ocjeni operativnih rizika, preporuka interne revizije iz domena operativnih rizika, obim potrebnog regulatornog kapitala za operativne rizike, informacija iz područja Plana kontinuiteta poslovanja.

Odbor za upravljanje aktivnom i pasivom banke (ALCO)

ALCO odbor prati finansijska tržišta, analizira stanja, promjene i kretanja u bilansu Banke, donosi zaključke u cilju ostvarenja postavljenih planova i strukture bilansa Banke, a posebno prati i daje smjernice za poslovne rizike, posebno rizik likvidnosti, kreditne i tržišne rizike.

Sjednice ALCO odbora se održavaju po pravilu mjesečno.

Sektor za upravljanje rizicima

Kontrola i praćenje rizika u Banci se odvija u Sektoru za upravljanja rizicima. U okviru Sektora za upravljanje rizicima djeluju dva odjeljenja, Odjeljenje upravljanja kreditnim rizicima i Odjeljenje upravljanja nekreditnim rizicima. Banka je razdvojila funkcije kontrole i praćenja od funkcije upravljanja rizicima. Upravljanje rizicima se odvija po poslovnim Sektorima, i to: Sektor za poslovanje sa stanovništvom, Sektor za poslovanje sa privredom, Sektor za razvoj proizvoda i podršku prodaji, Sektor za upravljanje sredstvima, Sektor za platne sisteme i podršku poslovanju i Sektor za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima

Kreditni rizici

Kreditni rizik predstavlja mogućnost da dužnik ne izmiri svoje ugovorene obaveze po odobrenim kreditima, drugim plasmanima, izvršenim ulaganjima i potencijalnim vanbilansnim obavezama. U cilju maksimiziranja stope prinosa, Banka upravlja kreditnim rizikom i održava ga u prihvatljivim okvirima. Upravljanje kreditnim rizikom odvija se kako na nivou cjelokupnog kreditnog portfelja tako i na nivou pojedinačnog kredita ili transakcije, imajući na umu međuzavisnost kreditnog i ostalih poslovnih rizika.

Banka je usvojila Program i politiku za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikacijom aktive, Politiku i proceduru za klasifikaciju aktive Banke i kontrolu postojećih i potencijalnih izlaganja Banke kreditnom riziku i Program, politika i procedura za upravljanje problematičnim plasmanima i specijalnim kreditnim rizikom, Metodologiju bonitetnog razvrstavanja pravnih lica, Metodologiju portfeljskog razvrstavanja, Metodologiju objektivnog razvrstavanja, Metodologiju bonitetnog razvrstavanja za opštine, Metodologiju za razvrstavanje poljoprivrednika, Metodologiju za bonitetno razvrstavanje preduzetnika, Metodologiju bonitetnog razvrstavanja novoosnovanih preduzeća, Metodologiju za klasifikaciju grupe povezanih lica, Metodologiju sistema ranog upozorenja (EWS) i lista za praćenje (WL i ICL) u NLB Banci a.d. Banja Luka i Usmjerenja u kreditiranju Nefinansijskih Pravnih lica u NLB Banci a.d. Banja Luka.

Banka klasifikuje komitente, odobrena finansijska sredstva i preuzete obaveze prema vanbilansnim stavkama u grupe po rizičnosti i procenjuje visinu gubitaka iz kreditnog rizika. Na osnovu procenjenog gubitka, obavlja obezvređenje sredstava na njihovu nadoknadivu vrijednost i formira rezervacije za vanbilansne stavke.

Klasifikacija u grupe zasniva se na ocjeni sposobnosti dužnika da ispunjava obaveze prema Banci do roka dospjeća i kvaliteta osiguranja.

Rizične bilansne stavke Banke obuhvataju sve dospjele i nedospjele kratkoročne i dugoročne kredite, investicije u hartije od vrednosti i dugoročne investicije u kapital, potraživanja iz finansijskih zakupa, obračunate kamate, naknade i provizije, kao i potraživanja za plaćene garancije, avale i druge preuzete obaveze, uloge kod banaka i druge stavke, koje je moguće rasporediti na pojedinačnog dužnika i koje su mjerene po metodi amortizovane vrijednosti, nabavnoj vrijednosti ili po fer vrijednosti.

Rizične vanbilansne stavke Banke obuhvataju izdate finansijske garancije, avale, nepokrivene akreditive, kao i poslove sa sličnim rizikom, na osnovu kojih za Banku može nastati obaveza plaćanja.

Banka vrši redovne formalne preglede aktive i to individualno za svakog komitenta, a procjena kreditnog rizika se vrši mjesečno na osnovu sljedećih kriterija:

1. urednost klijenta u izmirenju obaveza,
2. ocjena klijentove poslovne, finansijske i kapitalne snage,
3. procjena poslovne pozicije klijenta u okviru privredne grane,
4. ocjena menadžmenta,
5. kvalitet poslovnog odnosa s klijentom,
6. ocjena kvaliteta i utrživosti instrumenata osiguranja naplate potraživanja.

U Banci se klasifikuju svi komitenti u jednu od pet bonitetnih grupa, i to od A (najbolje) do E (najlošije) a u skladu sa propisanim bonitetnim razredima: AAA,AA,A,BBB,BB,B,CCC,CC,C,DF,D i E .

Sektor za upravljanja rizicima priprema mišljenje o bonitetnom razvrstavanju za svakog pojedinačnog komitenta, pravno i fizičko lice i za grupu povezanih lica kod pripreme zahtjeva za novi plasman, čija izloženost, uključujući i novi zahtjev prelazi KM 100 hiljada ili su razvrstani u najmanje C bonitetnu klasu. Sektor poslovanja sa privredom i Sektor poslovne mreže, zavisno od nadležnosti pripremaju prijedlog za bonitetno razvrstavanje za svakog pojedinačnog komitenta i za grupu povezanih lica kod pripreme zahtjeva za novi plasman čija izloženost, uključujući i novi zahtjev ne prelazi KM 100 hiljada.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Sledeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku pozicija Bilansa stanja. Maksimalna izloženost je prikazana na bruto principu, ne uzimajući u obzir ispravku vrijednosti i efekte smanjenja rizika putem kolaterala:

Pozicije bilansa stanja izložene kreditnom riziku	Maksimalna izloženost	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	228.071	197.155
Kreditni plasirani bankama	141.940	170.491
Kreditni plasirani komitentima	750.974	733.014
UKUPNO	1.120.985	1.100.660

Pozicije vanbilansa izložene kreditnom riziku	Maksimalna izloženost	
	31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
Garancije	50.059	41.574
Preuzete neopozive obaveze po osnovu kredita	92.875	79.840
Ostali vanbilans	10.191	1.553
UKUPNO	153.125	122.967

Ukupna maksimalna izloženost	1.274.110	1.223.627
-------------------------------------	------------------	------------------

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima

Maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Analiza finansijskih sredstava banke po industrijskim sektorima na bruto i neto principu (umanjeno za ispravku vrijednosti) je prikazano u sledećoj tabeli:

	Bruto maksimalna izloženost 31.12.2017.	Neto maksimalna izloženost 31.12.2017.	Bruto maksimalna izloženost 31.12.2016.	Neto maksimalna izloženost 31.12.2016.
Poljoprivreda, lov, ribolov	29.048	21.887	20.296	13.098
Rudarstvo i industrija	66.698	53.871	59.228	45.917
Gradjevinarstvo	63.069	58.172	57.176	51.740
Trgovina	145.549	132.111	138.741	122.060
Usluge, turizam, ugostiteljstvo	103.755	92.137	103.663	87.496
Transport, ptt, komunikacije	15.834	14.490	17.050	15.333
Finansije	153.740	153.740	170.491	170.491
Administracija, druge javne usluge	350.262	342.333	343.780	325.531
Stanovništvo	339.992	330.292	307.626	293.526
Ostalo	6.163	6.019	5.576	4.858
UKUPNO	1.274.110	1.205.052	1.223.627	1.130.050

Sledeća tabela prikazuje maksimalnu kreditnu izloženost na bruto principu po geografskim područjima bez uzimanja u obzir sredstava obezbeđenja:

Pozicije bilansa stanja izložene riziku 31. decembar 2017.	Republika Srpska	Srbija	Crna Gora	Slovenija	Evropska Unija	Ostali	Ukupno
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	78.483	-	541	146.979	64	2.004	228.071
Kreditni plasirani bankama	5.000	5.849	392	14.561	87.050	29.088	141.940
Kreditni plasirani komitentima	750.681	293	-	-	-	-	750.974
UKUPNO	834.164	6.142	933	161.540	87.114	31.092	1.120.985
Pozicije vanbilansa izložene riziku							
Garancije	50.059	-	-	-	-	-	50.059
Preuzete neopozive obaveze po osnovu kredita	92.875	-	-	-	-	-	92.875
Ostali vanbilans	10.191	-	-	-	-	-	10.191
UKUPNO	153.125	-	-	-	-	-	153.125
Ukupna maksimalna izloženost	987.289	6.142	933	161.540	87.114	31.092	1.274.110

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Maksimalna izloženost kreditnom riziku (nastavak)

Pozicije bilansa stanja izložene riziku	Republika Srpska	Srbija	Crna Gora	Slovenija	Evropska Unija	Ostali	Ukupno
31.decembar 2016.							
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	83.961	-	1.582	110.072	-	1.540	197.155
Kreditni plasirani bankama	8.892	4.722	189	23.350	111.291	22.047	170.491
Kreditni plasirani komitentima	732.738	276	-	-	-	-	733.014
UKUPNO	825.591	4.998	1.771	133.422	111.291	23.587	1.100.660
Pozicije vanbilansa izložene riziku							
Garancije	41.574	-	-	-	-	-	41.574
Preuzete neopozive obaveze po osnovu kredita	79.840	-	-	-	-	-	79.840
Ostali vanbilans	1.553	-	-	-	-	-	1.553
UKUPNO	122.967	-	-	-	-	-	122.967
Ukupna maksimalna izloženost	948.558	4.998	1.771	133.422	111.291	23.587	1.223.627

Problematicni plasmani

Upravljanje problematičnim plasmanima se vrši zavisno od vrste problematičnog plasmana u Sektoru za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom i Sektoru poslovanja sa stanovništvom.

U nadležnosti Sektora za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom su :

- sva pravna lica i preduzetnici klasifikovani u D i E kategoriju i to:
- pravna lica i preduzetnici ili grupa povezanih lica klasifikovani u D kategoriju čija je izloženost preko 1.000,00 EUR ,
- pravna lica i preduzetnici E kategorije bez obzira na izloženost i
- problematični plasmani fizičkim licima klasifikovani u E kategoriju čija je izloženost preko 200 hiljada KM se knjigovodstveno vode u Sektoru za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom na osnovu Odluke Centralnog kreditnog odbora Banke.

Problematicni plasmani fizičkim licima - utuženi krediti koji su klasifikovani u E kategoriju, knjigovodstveno se vode u Sektoru za poslovanje sa stanovništvom, odnosno filijalama Banke, pri čemu je za postupak naplate, pored filijale zadužen i Sektor za naplatu i upravljanje nekvalitetnom aktivom.

Reprogrami i restrukturiranja

Ponovo ugovoreni plasman predstavlja plasman koji je reprogramiran ili na neki drugi način konvertovan, odnosno plasman kod kojeg su, zbog korisnikovih promijenjenih uslova i otplatnih sposobnosti odnosno zbog njegove nemogućnosti otplate prema inicijalno ugovorenom planu ili zbog izmijenjene (na niže) tekuće tržišne stope, ranije ugovoreni rokovi (rok ili otplatni plan) i/ili drugi uslovi naknadno promijenjeni da bi banka dužniku omogućila lakše (a za sebe sigurnije) servisiranje duga.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Reprogrami i restrukturiranja (nastavak)

Restruktuirani problematični plasmani su plasmani kada Banka dužniku koji ima finansijske teškoće odobri jednu ili više olakšica ili ustupaka. Pod olakšicama i ustupcima se smatraju:

- a) uzimanje druge aktive, odnosno imovine korisnika kao potpunu ili djelimičnu naplatu potraživanja Banke;
- b) produžavanje rokova otplate za glavnice potraživanja i/ili kamatu;
- c) smanjenje kamatne stope na potraživanje;
- d) smanjenje iznosa duga, dospjele glavnice i/ili kamate; i
- e) drugi slični ustupci dužniku.

Ukupan iznos reprogramiranih i restrukturiranih kredita u toku 2017. godine iznosi KM 11.548 hiljada (2016: KM 12.041 hiljade). Od toga KM 11.048 hiljada kredita pravnih lica (2016: KM 10.403 hiljade) i KM 500 hiljada kredita fizičkih lica (2016: 1.638 hiljada).

Ukupno stanje reprogramiranih i restrukturiranih kredita na kraju 2017. godine iznosi KM 23.611 hiljada (2016: KM 27.517 hiljada). Od toga KM 20.813 hiljada kredita pravnih lica (2016: KM 23.429 hiljada) i KM 2.798 hiljada kredita fizičkih lica (2016: KM 4.088 hiljade).

Učešće reprogramiranih i restrukturiranih kredita u ukupnim kreditima na kraju 2017. godine iznosi 3,1% (2016: 3,8%).

Naplata potraživanja u kašnjenju i obezvrijeđenih potraživanja

Banka može da vrši naplatu svojih potraživanja i putem preuzimanja sredstava obezbjeđenja. Ova sredstva se uglavnom ne koriste u poslovne svrhe nego se prodaju i na taj način Banka namiruje dio ili ukupan iznos svojih potraživanja.

Ukupan iznos materijalnih vrijednosti koje je Banka preuzela u procesu naplate svojih potraživanja u 2017. godini iznosi KM 283 hiljada (2016: KM 939 hiljada).

U 2017. godini prodajom zaplijenjenih materijalnih vrijednosti naplaćeno je KM 1.288 hiljada (2016: KM 4.690 hiljada). Ukupno stanje zaplijenjene materijalne imovine na dan 31. decembar 2017. godine iznosi KM 456 hiljada (2016: KM 859 hiljada).

Sljedeća tabela prikazuje kvalitet plasmana po tipovima sredstava koji se nalaze u bilansu stanja. Plasmani su prikazani bez umanjenja za ispravku vrijednosti:

31. decembar 2017.	Nedospjeli i neobezvređeni		Substandardni stepen kvaliteta	Dospjeli neobezvređeni kredit	Pojedinačno obezvređeni	Ukupno
	Visok stepen kvaliteta	Standardni stepen kvaliteta				
Kredit plasirani bankama	141.940	-	-	-	-	141.940
Kredit plasirani privredi	50.552	308.665	43.917	983	30.308	434.425
Kredit plasirani stanovništvu	2.302	301.076	2931	372	9.868	316.549
Hartije od vrijednosti	228.071	-	-	-	-	228.071
UKUPNO	422.865	609.741	46.848	1.355	40.176	1.120.985

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Naplata potraživanja u kašnjenju i obezvrijeđenih potraživanja (nastavak)

31.decembar 2016.	Nedospjeli i neobezvređeni			Dospjeli neobezvređeni kreditni	Pojedinačno obezvređeni	Ukupno
	Visok stepen kvaliteta	Standardni stepen kvaliteta	Substandardni stepen kvaliteta			
Kreditni plasirani bankama	170.491	-	-	-	-	170.491
Kreditni plasirani privredi	51.106	271.477	74.671	1.151	43.557	441.962
Kreditni plasirani stanovništvu	2.424	270.791	3.381	400	14.056	291.052
Hartije od vrijednosti	197.155	-	-	-	-	197.155
UKUPNO	421.176	542.268	78.052	1.551	57.613	1.100.660

Visok stepen kvaliteta obuhvata plasmane koji nisu obezvrijeđeni a koje čine plasmani bankama, plasmani u hartije od vrijednosti, plasmani prema državi i dio plasmana komitentima plasiranih privredi i stanovništvu obezbjeđenih novčanim depozitom.

Standardni stepen kvaliteta obuhvata plasmane komitentima bonitne grupe A i B.

Substandardni stepen kvaliteta obuhvata plasmane komitentima bonitne grupe C.

Dospjeli neobezvređeni plasmani obuhvataju dospjele plasmane bonitetne grupe A, B i C.

Pojedinačno obezvrijeđeni plasmani obuhvataju plasmane komitentima bonitetne grupe D i E.

Sljedeća tabela prikazuje starosnu analizu pozicija bilansa stanja koje su dospjele i neobezvređene. Pozicije su prikazane na bruto pricipu, ne uzimajući u obzir bilo koju vrstu kolaterala:

31.decembar 2017.	Do 30 dana	Od 31 do 60 dana	Od 61 do 90 dana	Vise od 91 dan	Ukupno
Kreditni plasirani komitentima	715	-	268	-	983
Kreditni plasirani stanovništvu	273	-	99	-	372
UKUPNO	988	-	367	-	1.355
Fer vrijednost kolaterala	1.598	-	721	-	2.319
31.decembar 2016.	Do 30 dana	Od 31 do 60 dana	Od 61 do 90 dana	Vise od 91 dan	Ukupno
Kreditni plasirani komitentima	717	-	434	-	1.151
Kreditni plasirani stanovništvu	295	-	105	-	400
UKUPNO	1.012	-	539	-	1.551
Fer vrijednost kolaterala	670	-	400	-	1.070

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Pojedinačno obezvređeni plasmani

Sljedeća tabela prikazuje vrijednost obezvređenih plasmana zajedno sa vrijednostima kolaterala:

31.decembar 2017.	Stanovništvo	Privreda	Ukupno
Bruto plasmani	9.868	30.308	40.176
Vrijednost kolaterala	17.495	88.940	106.435

31.decembar 2016.	Stanovništvo	Privreda	Ukupno
Bruto plasmani	14.056	43.557	57.613
Vrijednost kolaterala	15.966	143.670	159.636

Objelodanjena fer vrijednost kolaterala predstavlja vrijednost koja se može ostvariti (realizovati) od strane zakonskih vlasnika sredstava. Rukovodstvo smatra da su krediti pokriveni kolateralom obezvrijeđeni s obzirom na to da iskustvo pokazuje da se značajan dio kolaterala ne može izvršiti usled administrativnih i zakonskih ograničenja. Rezervisanje po osnovu umanjenja vrijednosti odražava vjerovatnoću da rukovodstvo neće biti u mogućnosti da izvrši svoja prava i povрати kolaterale u slučaju nenaplate kredita.

Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima

Rizik likvidnosti je rizik nastanka gubitka, kada Banka nije sposobna da izmiri sve dospjele obaveze, odnosno kada je Banka zbog nemogućnosti obezbjeđivanja dovoljnih sredstava za izmirenje obaveza na dan dospijea primorana da obezbjedi potrebna sredstva uz mnogo više troškova od uobičajenih.

Rizik likvidnosti proizilazi iz neusklađenosti novčanih priliva i odliva (rizik strukturne likvidnosti), odnosno nemogućnosti prodaje / konvertovanja finansijskih instrumenata / aktive u novčani oblik, u prihvatljivom roku i po adekvatnoj cijeni (rizik likvidnosti finansijskih instrumenata). Banka na dnevnoj osnovi mora da, bez ograničenja, obezbjedi dostupnost novčanih sredstava po osnovu tekućih računa i dospjelih depozita klijenata kao i povlačenja kredita.

Banka svakodnevno analizira stanje u okruženju kako bi se blagovremeno pripremila na potencijalne rizike. Posebno se prate privredna dešavanja i mjere koje provode državne institucije na eliminaciji uticaja krize u svim sferama života.

Osnovni rizici u poslovanju Banke u 2017. godini, odnose se na likvidnosne i kreditne rizike, kao i rizik kamatne stope.

Zbog činjenice da preko 80% izvora sredstava Banke (depoziti i uzeti krediti) predstavljaju domaći izvori, depoziti nebankarskog sektora, likvidnosni rizici predstavljaju posebno osjetljive rizike.

Banka obezbjeđuje dovoljno likvidnih sredstava za izmirenje svih dospjelih obaveza Banke, planira manje predvidive buduće i vanbilansne obaveze Banke, održava optimalno stanje rezervi likvidnosti.

Banka takođe sprovodi stres testove likvidnosti. Scenariji stres testova podrazumijevaju pogoršanje makroekonomskih pokazatelja, kao i pogoršanje pokazatelja poslovanja Banke koji mogu dovesti do velikih odliva izvora sredstava usljed povlačenja od strane deponenata. Testovi su pokazali da Banka ima dovoljno likvidnih rezervi da izdrži snažni stresni scenarij odliva sredstava u trajanju od tri mjeseca, što predstavlja dovoljan period da Banka pribavi alternativne izvore likvidnosti.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima (nastavak)

Tokom 2017. godine Banka je implementirala i dnevno praćenje likvidnosti (intraday liquidity). Putem dnevnog praćenja likvidnosti evidentiraju se i analiziraju najveći odlivi po valutama po danu i tako dobijeni iznosi se dodatno testiraju na stres kako bi Banka obezbijedila dovoljno likvidnih sredstava za dnevne potrebe u cilju izbjegavanja dnevnog likvidnosnog rizika.

Banka izbjegava situacije koje mogu dovesti do potrebe da obezbeđuje potrebna likvidna sredstva po cijenama koje su značajno više od tržišnih, oslanja se na stabilne izvore, ugovorene rokove dospijeca i maksimalno moguću diverzifikaciju izvora po dospijecu, vrsti, broju komitenata i tržištu.

Prema podacima od kraja 2017. godine, Banka je veoma likvidna. Likvidnost se obezbeđuje preko velikog iznosa likvidnih rezervi koje se sastoje od gotovine i rezervi kod Centralne banke Bosne i Hercegovine, plasmana sredstava kod domaćih i ino banaka, i portfolija visokolikvidnih i lako utživih hartija od vrijednosti (HOV). Portfolio HOV se sastoji od uglavnom dužničkih instrumenata i to obveznica i trezorskih zapisa Republike Srpske, Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije.

Za potrebe konsolidacije NLB grupe Banka prati pokazatelje strukturne likvidnosti koji uključuju i pokazatelje LCR i NSFR. Ovi pokazatelji se smatraju regulatornim pokazateljima jer se zahtjevaju od strane ECB. Agencija za bankarstvo Republike Srpske je početkom 2017. godine inicirala proces testiranja implementacije Bazela III, koji podrazumijeva i uvođenje obaveze lokalnog izvještavanja o pokazateljima LCR i NSFR. Početkom 2018. godine Agencija je i zvanično objavila novu Odluku o upravljanju rizikom likvidnosti kojom se uvodi obaveza praćenja pokazatelja LCR i najava implementacije pokazatelja NSFR. Cilj primjene Odluke je upravljanje rizikom likvidnosti na način da se lokalna regulativa usaglasila sa regulativom ECB.

Banka ne ograničava raspoloživost novčanih sredstava da bi uredno servisirala finansijske potrebe svojih klijenata. Rukovodstvo Banke smatra da se minimalni nivo reinvestiranja dospelih sredstava može sa sigurnošću predvidjeti.

Obezbeđenje usaglašenosti, odnosno kontrolisane neusaglašenosti ročne strukture aktive i pasive Banke je od fundamentalnog značaja za rukovodstvo Banke u procesu upravljanja rizikom likvidnosti. Za banke nije uobičajeno da postoji potpuna ročna usklađenost, budući da neusaglašena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali u isto vreme povećava i rizik od gubitka.

U skladu sa Politikom i procedurama za upravljanje rizikom likvidnosti, propisani su način, dinamika i odgovornosti mjerenja rizika likvidnosti, određivanje limita, kao i izveštavanje o izloženosti riziku likvidnosti u cilju njegovog smanjenja na najmanju moguću mjeru.

Jedan od ključnih prioriteta Banke je da osigura da se sve dospjele obaveze izmiruju na vrijeme i da u isto vrijeme u potpunosti ispunjava regulativu koju propisuju Centralna banka BiH i Agencija za bankarstvo Republike Srpske. S tim u vezi Banka je obezbjedila adekvatan sistem za praćenje i planiranje likvidnosti koji omogućava efikasno upravljanje imovinom i obavezama sa gledišta novčanih tokova, finansijskih efekata i koncentracije, a s ciljem usklađivanja novčanih priliva i odliva. Planiranje likvidnosti podrazumeva procjenu budućih potreba za likvidnim sredstvima imajući u vidu moguće promjene u ekonomskim, političkim i zakonskim uslovima poslovanja. Takvo planiranje podrazumijeva izradu različitih strategija upravljanja imovinom i obavezama kako bi se osigurale potrebe Banke za novčanim prilivima.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Rizik likvidnosti i upravljanje finansijskim sredstvima(nastavak)

Banka je pored Politike i procedura za upravljanje rizikom likvidnosti izradila i Plan za vanredne (neočekivane) situacije i udare koji mogu ugroziti likvidnost Banke.

Plan za vanredne situacije sadrži tačnost i pravovremenost protoka informacija vezanih za likvidnost i upravljanje likvidnosti u Banci, jasno definisanje i razdvajanje ovlašćenja i odgovornosti vezanih za upravljanje likvidnosti Banke u uslovima vanredne situacije, mogućnost opcija za promjenu ponašanja stavki aktive i stavki obaveza, način i vrste komunikacije sa vlasnicima Banke, najvažnijim povjericima, poslovnim partnerima, drugim klijentima i javnošću u slučaju vanrednih okolnosti, specifikacija finansijskih izvora koji mogu i koji će biti dostupni u hitnim slučajevima sa utvrđivanjem stepena pouzdanosti, mogući scenariji vanrednih situacija sa konkretnim odgovorima na pitanje »šta ako« koja će opisati akciju Banke na situaciju tih mogućih scenarija vanrednih situacija (testiranje simuliranih mogućih stresnih scenarija) i druge elemente za koje Banka procijeni da su adekvatni njenom profilu poslovanja i rizika likvidnosti.

Na dan 31.12.2017. godine Banka je u potpunosti ispoštovala zakonsku regulativu Centralne banke BiH i Agencije za bankarstvo RS koja se odnosi na likvidnost, kao i standarde i usmjerenja za upravljanje rizikom likvidnosti definisane za potrebe konsolidacije NLB Grupe. Obavezna rezerva je održavana prema propisima utvrđenim od strane Centralne banke BiH.

Naredna tabela prikazuje analizu sredstava i obaveza prema odgovarajućoj dospelosti na osnovu preostalog perioda od datuma bilansa stanja do ugovorenog datuma dospijeća.

Na dan 31. decembra 2017.	<u>Do mesec dana</u>	<u>Od 1 do 3 mesece</u>	<u>Od 3 do 12 mesece</u>	<u>Preko 1 godine</u>	<u>Ukupno</u>
FINANSIJSKA AKTIVA					
Novcana sredstva i sredstva kod Centralne banke	219.605	-	-	-	219.605
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	228.071	-	-	-	228.071
Kredit plasirani bankama (bruto)	117.382	19.558	5.000	-	141.940
Kredit plasirani komitentima (bruto)	114.865	36.847	130.273	468.989	750.974
Ukupna finansijska aktiva	679.923	56.405	135.273	468.989	1.340.590
FINANSIJSKA PASIVA					
Depoziti	709.003	35.611	210.596	87.892	1.043.102
Obaveze po kreditima	1.034	2.946	9.026	75.524	88.530
Ukupna finansijska pasiva	710.037	38.557	219.622	163.416	1.131.632
Ročna neusklađenost	(30.114)	17.848	(84.349)	305.573	208.958
Na dan 31. decembra 2016.					
Ukupna aktiva	607.035	65.318	146.496	474.835	1.293.684
Ukupna pasiva	691.356	39.165	183.574	162.913	1.077.008
Ročna neusklađenost	(84.321)	26.153	(37.078)	311.922	216.676

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrednost ili očekivani budući gotovinski tokovi finansijskih instrumenata fluktuirati, usled promjena tržišnih varijabli kao što su kamatne stope i devizni kursevi. Tržišni rizik se sastoji od rizika promjene kamatnih stopa i rizika promjene deviznih kurseva.

Rizik promjene kamatnih stopa

Kamatni rizik predstavlja nepovoljnu promjenu cijena aktivnih kamatnih stopa u odnosu na nivo pasivnih kamatnih stopa što može dovesti do smanjenja dobiti ili do povećanja zahtjeva za dodatnim kapitalom.

Kamatna osjetljivost, koja se javlja kao posljedica promjena tržišnih kamatnih stopa, utiče na visinu neto kamatnih prihoda i tržišnu vrijednost pojedinačnih finansijskih instrumenata.

Banka je izradila Politiku za upravljanje kamatnim rizicima čiji je cilj upravljanje i ograničavanje potencijalnog gubitka Banke zbog promjena stranih i domaćih kamatnih stopa koje utiču na ekonomsku i tržišnu vrijednost Banke.

Za postizanje cilja Politike za upravljanje kamatnim rizikom Banka identifikuje pozicije koje su osjetljive na promjenu kamatnih stopa, priprema podatke za obračun kamatno osjetljivih pozicija, utvrđuje metode mjerenja rizika, utvrđuje kontrolne mehanizme i utvrđuje limite, utvrđuje ovlaštenja i odgovornosti i izvještava ALCO odbor i Nadzorni odbor.

Svrha upravljanja rizikom kamatne stope, kao segmentom upravljanja aktivom i pasivom, je da odredi optimalnu kamatnu stopu, a samim tim i prihod Banke, uzimajući u obzir uslove na tržištu i konkurentno okruženje, a da istovremeno kamatnu stopu usklađuje sa bančinom aktivom i pasivom. S obzirom na ovaj cilj, veoma je bitno da se procjeni osjetljivost prihoda prema naglim promjenama kamatne stope na tržištu.

U cilju zaštite izloženosti riziku kamatne stope, Banka ugovora varijabilnu i fiksnu kamatnu stopu, usklađuje strukturu kamatonosne aktive i obaveza na koje se plaća kamata i koristi druga sredstva upravljanja rizikom kamatnih stopa.

Banka upravlja kamatnim rizikom tako što:

- adekvatno utvrđuje nivo kamatne marže, odnosno usklađuje visinu kamatnih stopa na pozicijama kamatno osjetljive aktive i pasive, uz istu ročnost i vremenski interval u okviru koga se ponovo utvrđuje visina kamatne stope; i/ili
- obezbeđuje ročnu usklađenost kamatno osjetljive aktive i pasive (kada je utvrđena fiksna kamatna stopa) odnosno usklađuje rok (vremenski interval za ponovno utvrđivanje kamatnih stopa u slučaju kada se primjenjuje promjenljiva kamatna stopa).

U upravljanju kamatnim rizikom Banka sprovodi stres testove koji simuliraju promjenu kamatnih stopa, njihov uticaj na kamatno osjetljive pozicije Banke i uticaj na neto kamatni prihod (NII) i zahtjev za dodatnim kapitalom Banke. Tokom 2017. godine Agencija za bankarstvo Republike Srpske je objavila novu Odluku o upravljanju kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi kojom se uvodi obaveza prethodno navedenog praćenja i prema Agenciji. Prvi izvještaji prema Agenciji šalju se od 2018. godine.

Banka je izložena rizicima koji kroz efekte promena visine kamatnih stopa na tržištu djeluju na njen finansijski položaj i tokove gotovine. Naredna tabela prikazuje izloženost Banke rizicima od promene kamatnih stopa. Pozicije aktive i pasive u tabeli su prikazane po knjigovodstvenoj vrijednosti na bruto principu, po ugovorenim ili preostalim rokovima dospeća sa stanjem na dan 31. decembar 2017.godine.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Rizik promjene kamatnih stopa (nastavak)

Na dan 31. decembra 2017.	Do mesec dana	Od 1 do 6 meseci	Od 6 do 12 meseci	Preko 12 meseci	Nekama tonosno	Ukupno
FINANSIJSKA AKTIVA						
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	191.045	-	-	-	28.560	219.605
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	6.474	91.981	83.853	38.120	7.643	228.071
Kreditni plasirani bankama (bruto)	117.382	19.558	5.000	-	-	141.940
Kreditni plasirani komitentima (bruto)	85.038	112.547	98.453	454.937	-	750.974
Ukupna finansijska aktiva	399.939	224.085	187.306	493.057	36.203	1.340.590
FINANSIJSKA PASIVA						
Depoziti	666.908	35.611	207.723	88.628	44.232	1.043.102
Obaveze po kreditima	961	5.019	7.853	74.698	-	88.530
Ukupna finansijska pasiva	667.869	40.630	215.576	163.326	44.232	1.131.632
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa	(267.930)	183.456	(28.270)	329.731	(8.029)	208.958
Na dan 31. decembra 2016.						
Ukupna aktiva	321.223	267.662	108.601	521.554	74.644	1.293.684
Ukupna pasiva	654.402	100.026	118.255	167.875	36.450	1.077.008
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa	(333.179)	167.636	(9.654)	353.679	38.194	216.676

Kamatni rizik predstavlja nepovoljnu promjenu cijena aktivnih kamatnih stopa u odnosu na nivo pasivnih kamatnih stopa.

U upravljanju kamatnim rizikom Banka koristi simulaciju očekivanih i ekstremnih promjena kamatnih stopa i uticaj tih promjena na bilans uspjeha.

U sledećoj tabeli je prikazan uticaj očekivanih promjena kamatnih stopa na profit Banke, a da su pri tome sve ostale varijable ostale nepromjenjene:

Osjetljivost bilansa uspjeha na promjenu kamatnih stopa za 31.12.2017.

Uvećanje kamatnih stopa	Uticaj na bilans uspjeha u 000 KM	Smanjenje kamatnih stopa	Uticaj na bilans uspjeha u 000 KM
+ 100 bp	1.881	- 100 bp	(1.881)

Osjetljivost bilansa uspjeha na promjenu kamatnih stopa za 31.12.2016.

Uvećanje kamatnih stopa	Uticaj na bilans uspjeha u 000 KM	Smanjenje kamatnih stopa	Uticaj na bilans uspjeha u 000 KM
+100 bp	1.950	-100 bp	(1.950)

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Devizni rizik

Devizni rizik predstavlja izloženost Banke mogućem uticaju promjena deviznih kurseva i opasnosti da nepovoljne promjene imaju za rezultat gubitak Banke.

Devizni rizik nastaje kada Banka ima otvorenu deviznu poziciju koja može dovesti do nastanka gubitka zbog promjene međuvalutnih odnosa, odnosno promjene cijene KM u odnosu na druge valute.

Izlaganje riziku dovodi do porasta pozitivnih i negativnih kursnih razlika koje se evidentiraju u bilansu uspeha. Banka upravlja deviznim rizikom kroz usklađivanje valutne strukture aktive i pasive, a u skladu sa očekivanim promjenama deviznog kursa.

U skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske o minimalnim standardima za upravljanje deviznim rizikom, Banka je izradila Program, politike i procedure za upravljanje deviznim rizikom kojom su definisani: pojmovi vezani za devizni rizik, ciljevi i principi Banke u obavljanju deviznih aktivnosti, opis deviznih aktivnosti, minimalni standardi za upravljanje deviznim rizikom, ovlaštenja za obavljanje deviznih aktivnosti, procedure za upravljanje i kontrolu deviznih aktivnosti i deviznog rizika i izvještavanje.

Odlukom Agencije za bankarstvo o izračunavanju kapitala iz 2017. godine, Banka je u obavezi da od 31.12.2017.godine za otvorenu deviznu poziciju iznad 2% regulatornog kapitala, obračunava dodatni kapitalski zahtjev za devizni rizik.

Ciljevi Banke u obavljanju deviznih aktivnosti usmjereni su na:

- obavljanje poslovnih aktivnosti u skladu sa minimalnim standardima poslovanja prema Zakonu o bankama, Odlukama Agencije za bankarstvo i poslovnim politikama Banke;
- Održavanje otvorene devizne pozicije u skladu sa planiranim iznosom rizične aktive za devizni rizik.
- upravljanje deviznim rizicima i izvještavanje u skladu sa standardima NLB Grupe;
- kontinuiranim praćanjem i izvještavanjem o deviznim rizicima Banke organa Banke i eksternih institucija.

Devizne aktivnosti koje Banka obavlja i koje planira obavljati u budućnosti su: uspostavljanje i održavanje odnosa sa optimalnim brojem korespondentnih banaka i držanje optimalnog broja računa kod inostranih banaka, investiranje u portfelj hartija od vrijednosti u EUR ili KM sa EUR klauzulom, poslovi deviznog tržišta i platnog prometa sa inostranstvom, prikupljanje deviznih depozita,

kreditni poslovi sa inostranstvom, dokumentarni poslovi, transakcije u zemlji sa stanim valutama koje se odnose na poslovanje sa deviznom efektivom, devizama u aktivi Banke (depoziti, krediti, avansi). Poslovanje sa devizama se odnosi na poslove deviznih depozita i štednje, konverzije, mjenjački poslovi i drugi poslovi u devizama.

Na dan 31.12.2017. Banka je ispunjavala sve propise i smjernice za upravljanje tržišnim rizikom, propisane od strane lokalnog regulatora i utvrđene politikama Banke.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Devizni rizik (nastavak)

Naredna tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku na dan 31. decembar 2017. godine.

	<u>EUR</u>	<u>USD</u>	<u>Ostale valute</u>	<u>Ukupno devizni podbilans</u>	<u>KM podbilans</u>	<u>UKUPNO</u>
Na dan 31. decembar 2017.						
AKTIVA						
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	8.320	261	974	9.556	210.049	219.605
Hartije od vrednosti i dugoročna ulaganja	147.680	1.908		149.588	42.933	192.521
Kredit plasirani bankama	118.485	7.847	9.878	136.210	5.730	141.940
Kredit plasirani komitentima (bruto)	293	2.213		2.506	334.175	336.681
Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja, (neto), investicione nekretnine, stalna sredstva za prodaju	-	-	-	-	34.819	34.819
Ostala aktiva (bruto)	571	1	3	575	5.500	6.075
HOV sa deviznom klauzulom	35.550	-	-	35.550	-	35.550
Kredit s deviznom klauzulom (bruto)	414.236	-	57	414.293	-	414.293
Ukupna aktiva	727.348	10.017	10.912	748.278	633.206	1.381.484
PASIVA						
Depoziti	388.639	10.335	10.364	409.338	446.969	856.307
Obaveze po kreditima	3.925	-	-	3.925		3.925
Rezervisanja	-	-	-	-	6.351	6.351
Ostala pasiva	575	21	4	600	7.384	7.984
Obaveze po kreditima sa deviznom klauzulom	84.605	-	-	84.605	-	84.605
Depoziti sa deviznom klauzulom	186.795	-	-	186.795	-	186.795
Ukupna pasiva	664.539	10.356	10.368	685.263	460.704	1.145.967
Neto devizna pozicija	62.809	(339)	544	63.015	172.502	235.517
Na dan 31. decembra 2016.						
Ukupna aktiva	757.171	11.320	11.765	780.256	556.646	1.336.902
Ukupna pasiva	694.826	9.794	11.259	715.879	378.887	1.094.766
Neto devizna pozicija	62.345	1.526	506	64.377	177.759	242.136

Banka nije računala simulaciju očekivanih ekstremnih promjena deviznih kurseva i njihov uticaj na bilans uspjeha s obzirom da je kurs domaće valute KM u odnosu na EUR fiksiran (1 EUR = 1,95583 KM), a izloženost Banke u drugim valutama nije materijalno značajna.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza

Fer vrijednost predstavlja iznos za koji se neka imovina može razmijeniti ili obaveza izmiriti između obaviještenih i voljnih strana u uobičajenim tržišnim uslovima. Ako su informacije dostupne, fer vrijednost se zasniva na tržišnim cijenama. Međutim, za značajan dio finansijskih instrumenata Banke ne postoje lako dostupne tržišne cijene. U uslovima kada tržišne cijene nisu lako dostupne, fer vrijednost se procjenjuje korištenjem modela diskontovanih novčanih tokova ili drugim tehnikama procjene. Promjene određenih pretpostavki, uključujući diskontne stope i procijenjene buduće novčane tokove, značajno utiču na procjenu. Zbog navedenog se izračunata fer tržišne procjene možda ne mogu realizovati pri prodaji finansijskih instrumenata u tekućem periodu.

Plasmani bankama

Plasmani bankama uključuju međubankarske plasmane. Fer vrijednost plasmana sa promjenljivom kamatom i sa fiksnom kamatom predstavlja njihovu knjigovodstvenu vrijednost. Banka u svom portfelju ima plasmane sa vrlo kratkim dospijećem.

Kredit i potraživanja od komitenata

Kredit i potraživanja od komitenata umanjani su za ispravku vrijednosti. Procijenjena fer vrijednost predstavlja diskontovani iznos očekivanih procijenjenih budućih novčanih tokova od glavnice i kamate. Očekivani budućni novčani tokovi diskontuju se trenutno važećim tržišnim stopama s ciljem određivanja njihove fer vrijednosti.

Depoziti banaka i komitenata

Za depozite po viđenju i depozite koji nemaju definisano dospijeće, fer vrijednost je iznos plativ po viđenju na dan bilansa. Procijenjena fer vrijednost depozita s fiksnim dospijećem zasniva se na diskontovanim novčanim tokovima prema trenutno važećim kamatnim stopama na depozite sličnog preostalog dospijeća. Fer vrijednost oročenih depozita sa promjenljivom kamatnom stopom približno je jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti.

Uzeti krediti

Fer vrijednost uzetih kredita izračunava se diskontovanjem budućih novčanih tokova na sadašnju vrijednost preostalog duga i budućih kamata. Buduće kamate izračunavaju se primjenom trenutne vrijednosti Euribora.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

U bilansu banke se po fer vrijednosti vode dužničke i vlasničke hartije od vrijednosti koje kotiraju na tržištu. Svođenje na fer vrijednost obavlja se na kraju svakog mjeseca, a razlika vrijednosti u odnosu na nabavnu vrijednost knjiži se u korist / na teret kapitala. Na dan 31. decembra 2017. ukupna tržišna vrijednost hartija od vrijednosti uključujući i obračunate kamate iznosi KM 228.071 hiljadu.

Finansijski instrumenti koji se mjere po fer vrijednosti razvrstani su u tri grupe ovisno od dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti.

Nivo 1: Fer vrijednost finansijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu. U ovaj nivo su uključene državne obveznice Republike Slovenije i Republike Srpske sa kojima se aktivno trguje (dugoročne obveznice stare devizne štednje i ratne štete) i dugoročne obveznice Bosne i Hercegovine. U ovaj nivo takođe su uključene i vlasničke hartije VISA International, SWIFT telekomunikacion i Master card.

Nivo 2: Vrijednost finansijskih instrumenata procjenjuje se modelom vrednovanja koji se direktno ili indirektno zasniva na tržišnim podacima. Ovaj nivo obuhvata dugoročne obveznice Ministarstva finansija, lokalnih zajednica Republike Srpske, te obveznice Crne Gore.

Nivo 3: Ovaj nivo obuhvata vlasničke hartije od vrijednosti Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka.

Pregled hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju prema nivoima fer vrijednosti dat je u sljedećoj tabeli:

31.decembar 2017.godine	1. nivo	2. nivo	3. nivo	Ukupno
Dužničke HOV raspoložive za prodaju	153.940	72.052	-	225.992
Vlasničke HOV raspoložive za prodaju	1.972	-	107	2.079
31.decembar 2016.godine	1. nivo	2. nivo	3. nivo	Ukupno
Dužničke HOV raspoložive za prodaju	117.715	-	77.289	195.004
Vlasničke HOV raspoložive za prodaju	1.541	-	610	2.151

31.12.2017.godine Banka je izvršila vrednovanje dugoročnih obveznica Ministarstva finansija RS, lokalnih zajednica Republike Srpske, te obveznica Crne Gore na osnovu krive prinosa Banjalučke berze hartija od vrijednosti, te izvršila transfer navedenih HOV iz nivoa 3 u nivo 2.

U sljedećoj tabeli prikazana je fer vrijednost Hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju prema nivoima razvrstavanja. Svođenje na fer vrijednost vrši se na kraju svakog mjeseca a razlika vrijednosti u odnosu na nabavnu vrijednost knjiži se u korist ili na teret kapitala. Efekti vrednovanja iskazani su u Izvještaju o promjenama na kapitalu i u okviru pozicije Ostali finansijski rezultat. Navedene hartije služe kao sekundarne rezerve likvidnosti.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (nastavak)

	Nivo 1		Nivo 2		Nivo 3		Tehnike vrednovanja i ulazni podaci
	kotiraju se na berzi		ne kotiraju se na berzi		ne kotiraju se na berzi		
	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	
Dužničke hartije od vrijednosti							
- Obveznice Republike Slovenija	146.978	110.072	-	-	-	-	Posljednja cijena na tržištu na dan bilansa (od NLB dd)
- Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske(ratna šteta i stara devizna štednja)	6.866	7.495	-	-	-	-	Tržišna cijena na dan bilansa (Banjalučka berza)
- Obveznice Bosne i Hercegovine	96	148	-	-	-	-	
- Obveznice i trezorski zapisi Republike Srpske	-	-	69.610	-	-	74.092	
- Državni zapisi Crne Gore	-	-	542	-	-	1.582	2016: Nabavna vrijednost uvećana za pripadajuće kamate i razgraničene diskonte. 2017:
- Obveznice Opštine Bijeljina	-	-	266	-	-	375	Vrednovanje na bazi krive prinosa BL Berze
- Obveznice Opštine Zvornik	-	-	773	-	-	887	
- Obveznice Opštine Šipovo	-	-	286	-	-	353	
- Obveznice Opštine Kozarska Dubica	-	-	575	-	-	-	
Vlasničke hartije od vrijednosti	-	-	-	-	-	-	
- Master card	1.469	1.140	-	-	-	-	Na dan bilansiranja vrednovanje prema cijeni objavljenoj na NYSE
- VISA International	439	342	-	-	-	-	
- SWIFT	64	59	-	-	-	-	
- Banjalučka berza	-	-	-	-	-	503	Nabavna vrijednost akcija
- Centralni registar HOV Republike Srpske	-	-	-	-	107	107	
Ukupno	155.912	119.256	72.052	-	107	77.899	

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje usklađivanje početne i zaključne vrijednosti finansijskih instrumenata i obaveza koji se mjere po fer vrijednosti i razvrstani su u 3. nivo fer vrijednosti. Nužno je da Banka raspolaze značajnim ulaznim podacima za izračunavanje fer vrijednosti.

	Početna vrijednost na dan 01.01.2017.	Kupovina	Prodaja	Emisija	Izmirenje	Transfer sa/na Nivo 3	Neto prihod	Ostala sveoubhvat na dobit	Kursne razlike	Zaključna vrijednost na dan 31.12.2017	Nerealizova ni dobiti / gubici
Dužničke hartije od vrijednosti (Nivo 3)											
- Obveznice i trezorski zapisi Republike Srpske	74.092	10.128	-	-	(14.610)	(69.610)	3.519	-	-	-	-
- Državni zapisi Crne Gore	1.582	-	-	-	(1.040)	(542)	48	-	-	-	-
- Obveznice Opštine Bijeljina	375	-	-	-	(109)	(266)	20	-	-	-	-
- Obveznice Opštine Zvornik	887	-	-	-	(114)	(773)	56	-	-	-	-
- Obveznice Opštine Šipovo	353	-	-	-	(67)	(286)	21	-	-	-	-
- Obveznice Opštine Kozarska Dubica	-	575	-	-	-	(575)	7	-	-	-	-
Vlasničke hartije od vrijednosti (Nivo 3)											
- Banjalučka berza	503	-	(503)	-	-	-	407	-	-	-	-
- Centralni registar HOV Republike Srpske	107	-	-	-	-	-	10	-	-	107	-
	77.899	10.703	(503)	-	(15.940)	(72.052)	4.088	-	-	107	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje usklade početne i zaključne vrijednosti finansijskih instrumenata i obaveza koji se mjere po fer vrijednosti i razvrstani su u 3. nivo fer vrijednosti za 2016. godinu.

	Početna vrijednost na dan 01.01.16.	Kupovina	Prodaja	Emisija	Izmirenje	Transfer sa/na Nivo 3	Neto prihod	Ostala sveobuhvat na dobit	Kursne razlike	Zaključna vrijednost na dan 31.12.16	Nerealizova ni dobiti / gubici
Dužničke hartije od vrijednosti - nivo 3											
- Obveznice i trezorski zapisi Republike Srpske	56.918	32.706	-	-	(15.532)	-	3.470	-	-	74.092	-
- Državni zapisi Crne Gore	2.574	-	-	-	(992)	-	96	-	-	1.582	-
- Obveznice Opštine Bijeljina	484	-	-	-	(109)	-	30	-	-	375	-
- Obveznice Opštine Zvornik	1.031	-	-	-	(144)	-	64	-	-	887	-
- Obveznice Opštine Šipovo	399	-	-	-	(46)	-	24	-	-	353	-
Vlasničke hartije od vrijednosti - nivo 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Banjalučka berza	503	-	-	-	-	-	10	-	-	503	-
- Centralni registar HOV Republike Srpske	107	-	-	-	-	-	3	-	-	107	-
	62.016	-	-	-	-	-	-	-	-	77.899	-

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.2. Politike upravljanja rizicima (nastavak)

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje knjigovodstvene iznose i fer vrijednost finansijske imovine i obaveza koji u bilansu Banke nisu uključeni po fer vrijednosti:

	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost		Hijerarhija fer vrijednosti
	31.12.2017.	31.12.2016.	31.12.2017.	31.12.2016.	
Finansijska imovina					
Kreditni bankama	141.940	170.491	142.803	170.844	nivo 3
Kreditni komitentima	682.983	640.421	691.188	648.698	nivo 3
Ukupno	824.923	810.912	833.991	819.542	
Finansijske obaveze					
Depoziti banaka	2.332	3.195	1.611	3.225	nivo 3
Depoziti komitenata	1.040.770	969.890	1.040.261	969.795	nivo 3
Obaveze po uzetim kreditima	88.530	103.923	88.030	103.467	nivo 3
Ukupno	1.131.632	1.077.008	1.129.902	1.076.487	

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik koji nastaje zbog nedostataka ili grešaka kod djelovanja unutrašnjih procesa, sistema i ljudi ili zbog vanjskih događaja. Definicija uključuje pravni rizik, ali ne uključuje strateški rizik i rizik gubitka goodwill-a, ali se zbog značaja rizik goodwill-a uzima u obzir kod upravljanja operativnim rizikom.

Izloženost Banke operativnom riziku određuju unutrašnji i vanjski faktori.

Unutrašnji faktori koji određuju izloženost Banke operativnom riziku su: stručnost kadrova, kvalitet procesa i sistema, korporativna kultura, fluktuacija radne snage, promjene u organizacionoj strukturi Banke i slično.

Vanjski faktori koji određuju izloženost Banke operativnom riziku su: promjene u finansijskom sektoru, tehnološki napredak, promjene u političkom okruženju, ekonomske promjene i slično.

Upravljanje operativnim rizicima se sastoji od sljedećih aktivnosti:

- ▶ praćenje, evidentiranje i izvještavanje o nastalim štetnim događajima,
- ▶ identifikacija operativnih rizika,
- ▶ ocjenjivanje operativnih rizika,
- ▶ savladavanje operativnih rizika,
- ▶ izvještavanje o operativnim rizicima,
- ▶ formiranje iznosa minimalnog adekvatnog kapitala za zaštitu od nastanka gubitka po osnovu operativnih rizika.

Praćenje nastalih štetnih događaja iz djelokruga operativnih rizika daje istorijski pregled o veličini i vrsti realizovanih operativnih rizika i odvija se u skladu sa Procedurama i uputstvom za evidentiranje štetnih događaja.

Identifikacija i ocjenjivanje operativnih rizika se izvodi na svim procesima u okviru centara, samostalnih službi i Sekretarijata Banke i predstavlja preduslov za savladavanje operativnih rizika.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Upravljanje kapitalom

Do 31.12.2017. godine banke u Republici Srpskoj bile su dužne da održavaju kapital u skladu sa Odlukom o minimalnim standardima za upravljanje kapitalom banaka (Službeni glasnik RS br. 136/10 i Službeni glasnik RS 57/14).

U 2017. godini donesen je novi Zakon o bankama (Sl. glasnik 4/17), i nova Odluka o izračunavanju kapitala (Sl. glasnik 74/17).

Banke su bile dužne da svoje poslovanje usklade sa novim Zakonom i Odlukom do kraja 2017. godine i prve preliminarne izvještaje u skladu sa novom regulativom dostave na izvještajni datum 31.12.2017. godine a konačne 05.marta 2018. godine.

Osnivački kapital NLB Banke a.d. Banja Luka iznosi 62.003 hiljade KM. Minimalni iznos uplaćenog osnivačkog kapitala u skladu sa Zakonom o bankama iznosi 15.000 hiljada KM .

U skladu sa novom Odlukom Agencije kapital čine:

1. Redovni osnovni kapital (CET 1)
2. Dodatni osnovni kapital
3. Osnovni kapital (1+2)
4. Dopunski kapital (T2)
5. Regulatorni kapital (3+4).

Regulatorni kapital banke predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala nakon regulatornih usklađivanja.

Osnovni kapital banke, jeste zbir stavki redovnog osnovnog kapitala nakon regulatornih usklađivanja i stavki dodatnog osnovnog kapitala nakon regulatornih usklađivanja.

Odbitne stavke osnovnog kapitala su iznos nematerijalne imovine, nepokriveni gubitak iz prethodnih godina i gubitak tekuće godine, knjigovodstvena vrijednost vlastitih akcija u posjedu Banke.

Dopunski kapital je zbir instrumenata kapitala, subordiniranih dugova, opštih ispravki vrijednosti za kreditne gubitke i drugih stavki dopunskog kapitala nakon regulatornih usklađivanja, koji ne može biti veći od jedne trećine osnovnog kapitala.

Na dan 31.decembar 2017. godine Redovni osnovni kapital Banke čine:

- akcionarski kapital,
- emisiona premija,
- rezerve kapitala formirane iz dobiti,

umanjeno za regulatorna usklađivanja:

- nematerijalna ulaganja (softwer, licence,...)
- odložena poreska sredstva.

Banka nema pozicije u dodatnom kapitalu.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Osnovni kapital jednak je redovnom osnovnom kapitalu.

Dopunski kapital čine:

- Opšte ispravke vrijednosti za kreditne gubitke po Međunarodnim računovodstvenim standardima ali samo do iznosa 1,25% ponderisane rizične aktive za kreditni rizik (prema prethodnoj Odluci do 1,25% ukupne ponderisane rizične aktive).
- Ostali ukupan rezultat.

U odnosu na prethodnu Odluku iz dopunskog kapitala isključuju se pozitivni efekti vrednovanja HOV. Kao odbitna stavka od kapitala ostaje i dalje nedostajuća rezerva u skladu sa regulativnim zahtjevom. Razlika umanjena vrijednosti finansijske imovine u skladu sa MRS 39 i umanjena (rezervisanja) obračunatih u skladu sa Odlukom ABRS o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom i klasifikacija aktive evedintirana je u momentu prelaska na MRS rezervisanja u početnom stanju 01. januara 2010. godine kao posebna rezerva u kapitalu u okviru rezervi banke u iznosu od KM 1.951 hiljada.

Prema Uputstvu ABRS, ukoliko je iznos rezervi za kreditne gubitke formiran u skladu sa Odlukom ABRS veći od zbira ispravki vrijednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama u skladu sa MRS 39 i iskazane razlike rezervisanja u početnom stanju, taj iznos predstavlja nedostajuću rezervu po regulatornom zahtjevu i predstavlja odbitnu stavku od kapitala. U suprotnom, iznos ostaje 1.951 hiljada KM.

Banka na 31.decembar 2017. i 31.decembar 2016. godine nema nedostajuće rezerve koje bi predstavljale odbitnu stavku kapitala.

U skladu sa Zakonom i novom Odlukom Agencije, banka mora u svakom trenutku ispunjavati minimum kapitalnih zahtjeva:

- 1) stopu redovnog osnovnog kapitala od 6,75%,
- 2) stopu osnovnog kapitala od 9%,
- 3) stopu regulatornog kapitala od 12%.

Stope kapitala izračunavaju se na sljedeći način:

- 1) stopa redovnog osnovnog kapitala kao odnos redovnog osnovnog kapitala i ukupnog iznosa izloženosti riziku,
- 2) stopa osnovnog kapitala kao odnos osnovnog kapitala banke i ukupnog iznosa izloženosti riziku,
- 3) stopa adekvatnosti regulatornog kapitala kao odnos regulatornog kapitala banke i ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukupni iznos izloženosti riziku izračunava se kao zbir :

- kreditnog rizika,
- tržišnog rizika (devizni rizik, rizik namirenja, robni rizik),
- operativnog rizika.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Rizikom ponderisana aktiva (kreditni rizik) je bilansna i vanbilansna rizična aktiva umanjena za rezervisanja po regulatornom zahtjevu i ponderisana propisanim ponderom u svrhu utvrđivanja kapitalnog zahtjeva. Kod utvrđivanja kreditnog rizika primjenjuju se propisane tehnike smanjenja kreditnog rizika (kolaterali i sl.).

Kapitalni zahtjev za operativni rizik izračunava se kao 15% trogodišnjeg prosjeka pokazatelja iz bilansa uspjeha, odnosno prihoda i rashoda koji se prema Odluci Agencije uključuju u obračun.

Banka izračunava kapitalni zahtjev za devizni rizik ako zbir njene ukupne neto otvorene devizne pozicije prelazi 2% njenog regulatornog kapitala. Metodologija izračunavanja neto otvorene devizne pozicije propisana je Odlukom Agencije.

Pored minimalnih zahtjeva za održavanje stope adekvatnosti redovnog osnovnog, osnovnog i regulatornog kapitala, banke imaju obavezu da održavaju i zaštitne slojeve kapitala.

U skladu sa Odlukom Agencije zaštitni sloj za očuvanje kapitala jeste regulatorni kapital koji banka mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Zaštitni sloj za očuvanje kapitala predstavlja dio redovnog osnovnog kapitala iznad propisanog minimuma od 6,75% ukupnog iznosa izloženosti riziku. Ovaj zahtjev dovodi do povećanja i ostale dvije stope adekvatnosti kapitala.

Pored navedenih zaštitnih slojeva, Agencija će odrediti listu sistemski značajnih banaka.

Agencija može odrediti stopu zaštitnog sloja kapitala za sistemski značajne banke u visini od 0% do 2% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukoliko banka ne ispunjava navedene zahtjeve, uključujući i zaštitne slojeve kapitala, primjenjuju se ograničenja raspodjele dobiti, isplate dividende i varijabilnih naknada.

Osim propisanih stopa adekvatnosti kapitala banka je dužna da održava stopu finansijske poluge (leverage ratio) najmanje u iznosu od 6%. Stopa finansijske poluge predstavlja odnos osnovnog kapitala i iznosa ukupne izloženosti banke. Na dan 31. decembar 2017. godine stopa finansijske poluge iznosi 7,5 % (2016: 8%).

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbediti usaglašenost sa zahtevima Agencije za bankarstvo Republike Srpske (ABRS),
- obezbediti usaglašenost sa standardima NLB grupe,
- obezbediti jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke,
- obezbediti mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbjeđenje prinosa akcionarima.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti Banke i druge pokazatelje poslovanja, a izvještaji u propisanoj formi o ostvarenim vrijednostima pokazatelja kvartalno se dostavljaju ABRS, Upravi Banke i Nadzornom odboru.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

4.3. Upravljanje kapitalom (nastavak)

Banka upravlja kapitalom i vrši usklađivanja u skladu sa svojim ciljevima, tržišnim promjenama i rizicima karakterističnim za aktivnosti Banke. U zavisnosti od primarnog cilja, Banka prilagođava strukturu kapitala odnosno povećava kapital na sljedeće načine:

- korekcijom iznosa dividende koja se isplaćuje akcionarima, tj. povećanjem akcionarskog kapitala iz ostvarene dobiti,
- povećanjem rezervi kapitala iz ostvarene dobiti,
- novom emisijom akcija koja može biti privatna i javna,
- povećanjem dopunskih stavki kapitala.

Banka je izvršila isplatu dividende akcionarima u 2016. godini KM 15.253 hiljade. U 2016. godini osnovni kapital je povećan za iznos izdvojenih rezervi iz dobiti KM 3.815 hiljada i po osnovu povećanja vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju u iznosu od KM 60 hiljada.

U 2017. godini Banka je izvršila isplatu dividende akcionarima u izosu ukupno ostvarene dobiti iz 2016. godine KM 28.706 hiljada.

Tokom 2017.godine, kao i na dan 31. decembra 2017.godine i 31.decembar 2016. godine svi pokazatelji kapitala Banke su usaglašeni sa svim važećim propisima.

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Osnovni kapital	110.019	109.224
Dopunski kapital	<u>8.169</u>	<u>12.946</u>
Iznos regulatornog kapitala	<u>118.188</u>	<u>122.170</u>
Ponderisana rizična aktiva:		
Ukupna ponderisana rizična aktiva kreditni rizik	653.561	685.672
Devizni rizik	19.591	-
Ponderisani operativni rizik	<u>101.022</u>	<u>67.440</u>
Ukupna ponderisana rizična aktiva i vanbilans	<u>774.174</u>	<u>753.112</u>
Adekvatnost kapitala na dan 31. decembar	15,27%	16,2%

Podaci prikazani na 31. decembar 2017. godine u trenutku pripreme ovih izvještaja još nisu revidirani s obzirom da je regulatorni rok za reviziju istih 30. april 2018. godine.

5. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

a. *Prihodi od kamata*

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Novčana sredstva i sredstva kod drugih banaka	38	127
Kreditni	36.053	37.825
Naknade po kreditima	2.189	1.966
Zatezna kamata	1.153	1.829
Prihodi od kamata po HOV	4.060	4.305
Prihod od naknada faktoringa	28	29
	43.521	46.081

Prihodi od kamata po komitentima

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Stanovništvo	18.458	17.965
Banke	38	127
Javni sektor	9.786	12.738
Preduzeća	13.448	14.358
Preduzetnici	611	749
Strana lica	1.180	144
	43.521	46.081

U ukupnom iznosu kamatnih prihoda po kreditima i hartijama od vrijednosti iznos od KM 6.174 hiljada odnosi se na Vladu Republike Srpske (Ministarstvo finansija i Ministarstvo saobraćaja i veza), (2016: KM 4.646 hiljada).

b. *Rashodi od kamata*

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Depoziti banaka i komitenata	335	578
Depoziti građana	5.520	7.262
Obaveze po kreditima	2.097	2.475
	7.952	10.315

Rashodi od kamata po komitentima

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Stanovništvo	5.520	7.263
Banke	172	18
Javni sektor	159	431
Preduzeća	2.101	2.603
Strana lica	-	-
	7.952	10.315

6. PRIHODI I RASHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA

a. Prihodi po osnovu naknada i provizija

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Naknade za bankarske usluge unutrašnjeg platnog prometa	14.677	11.882
Naknade za bankarske usluge deviznog platnog prometa	3.391	4.098
Naknade po izdatim sefovima	32	29
Naknade za kupoprodaju deviza	1.618	1.670
Naknade po kartičarskom poslovanju	5.368	4.299
Provizije po izdatim garancijama i drugim jemstvima	825	873
	<u>25.911</u>	<u>22.851</u>

b. Rashodi po osnovu naknada i provizija

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Naknade za usluge platnog prometa u zemlji	803	751
Naknade za usluge platnog prometa u inostranstvu	701	319
Naknada za osiguranje depozita	2.125	1.960
Naknade za usluge kupoprodaje deviza	442	228
Naknade za rad sa platnim karticama i procesiranje kartica	4.067	3.585
Naknade povezanim bankama	15	221
Ostale naknade i provizije	73	51
	<u>8.226</u>	<u>7.115</u>

7. NETO KURSNE RAZLIKE

	2017	2016
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule	5.296	5.565
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule	(3.918)	(3.648)
Neto prihodi od kursnih razlika	<u>1.378</u>	<u>1.917</u>

8. NETO GUBICI OD PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Neto gubici od promjene vrijednosti imovine	(423)	-
	<u>(423)</u>	<u>-</u>

9. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Prihodi od zakupnina	126	112
Prihod od dividende	95	27
Neto prihod od ukidanja rezervisanja po vanbilansnim obavezama (Napomena 28)	-	456
Neto dobiti od prodaje udjela	332	-
Neto prihod od prodaje materijalne imovine	106	29
Ostalo	26	113
	<u>685</u>	<u>737</u>

10. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Neto lična primanja	7.823	7.312
Porezi i doprinosi na neto lična primanja	6.360	5.955
Ostale naknade zaposlenima (neto)	2.099	2.887
	16.282	16.154

11. ADMINISTRATIVNI I OPŠTI TROŠKOVI POSLOVANJA

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Troškovi materijala i usluga	2.340	2.386
Troškovi naknada za superviziju Agenciji za bankarstvo	922	877
Troškovi zakupa	525	609
Troškovi reklame i propaganda	407	570
Troškovi reprezentacije	98	85
Ostali administrativni troškovi	2.013	1.983
Premije osiguranja	205	162
	6.510	6.672

12. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Indirektni porezi	543	372
Neto trošak rezervisanja po vanbilansnim obavezama (Napomena 28)	83	-
Neto trošak rezervisanja po sudskim sporovima (Napomena 28)	1.418	6
Ostali rashodi	580	313
Obračunata kamata po aktuarskom obračunu po MRS 19	52	60
	2.676	751

13. NETO RASHOD INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA ZA VANBILANSNE OBAVEZE**a. Knjiženje na teret rashoda/prihoda (neto)**

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Kreditni	(22.158)	815
Dobici po osnovu prodaje materijalnih vrednosti stečenih naplatom potraživanja	(648)	(4.264)
Neto rashod indirektnih otpisa kredita	(22.806)	(3.449)
Neto rashod/(prihod) ispravke vrednosti potraživanja za kamatu	(107)	(78)
Neto rashod/(prihod) rezervisanja za potencijalne i ugovorene obaveze (Napomena 9 i 12)	83	(456)
Dobici po osnovu kamate naplaćene prodajom materijalnih vrijednosti stečenih naplatom potraživanja	(87)	(327)
	(22.917)	(4.310)

13. NETO RASHOD INDIREKTNIH OTPISA PLASMANA I REZERVISANJA ZA VANBILANSNE OBAVEZE (nastavak)

b. Kretanja na računima ispravki vrijednosti i vanbilansnih rezervisanja u toku godine

Krediti	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Početno stanje 01. januar	92.593	96.453
Neto rashod/prihod rezervisanja u toku godine po kreditima	(22.158)	495
Isknjiženo po osnovu otpisa	(1.029)	(4.509)
Neto rashod/prihod rezervisanja po kamati	(107)	(78)
Efekti reprograma prethodno otpisanih kredita	113	453
Prenos u vanbilans kamata D i E kategorije	(1.421)	-
Isknjiženo po osnovu naplate materijalnih vrijednosti	-	(221)
Krajnje stanje 31. decembar (Napomena 18)	67.991	92.593

Ostala aktiva	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Početno stanje 01. januar	742	652
Neto trošak/prihod rezervisanja u toku godine	95	320
Prenos u vanbilans naknada D i E kategorije i efekti reprograma	(146)	-
Isknjiženo po osnovu otpisa	(47)	(230)
Krajnje stanje 31. decembar (Napomena 21)	644	742

Vanbilans	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Početno stanje 01. januar	984	1.440
Neto rashod/(prihod) ukidanja rezervisanja u toku godine po vanbilansu (Napomene 8 i 10)	83	(456)
Krajnje stanje 31. decembar (Napomena 28)	1.067	984

c. Pregled ispravki vrijednosti i rezervisanja za vanbilansne obaveze

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Kreditu privredi	58.291	78.493
Kreditu stanovništvu	9.700	14.100
Ostala aktiva	644	742
Vanbilansne obaveze	1.067	984
	69.702	94.319

14. POREZ NA DOBIT

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Dobit za godinu prije oporezivanja	49.956	31.805
Plus:		
Korekcija dobiti		
Nepriznati iznos troška otpremnine	426	31
Nepriznati iznos troška amortizacije	32	331
Nepriznati iznos troška reprezentacije	68	59
Nepriznati iznos neto rashoda rezervisanja	-	1.577
Rashod po osnovu procjene nekretnina (Napomena 8)	423	-
Novčane kazne i nepriznati porezi	433	122
Dodatno osiguranje	29	18
Neto rashod rezervisanja po sudskim sporovima (Napomena 28)	1.326	6
Neto rashod rezervisanja po MRS 19 (otpremnine, jubilarne nagrade)	-	84
Neto rashod rezervisanja za buduće isplate	577	846
Oporeziva dobit pre umanjnja	53.270	34.879
Umanjena za:		
Prihod od kamata od HOV	(3.366)	(3.356)
Prihod od kamata na depozite u banci	-	(57)
Prihod od dividendi	(85)	(12)
Neto prihod od ukidanja rezervisanja	(2.192)	-
Neto prihod rezervisanja za buduće isplate	(381)	-
Oporeziva dobit nakon umanjnja	47.246	31.454
Porez na dobit (10%)	4.725	3.145

Ostvarena dobit prije oporezivanja prema bilansu uspjeha za 2017.godinu iznosi KM 49.956 hiljada. U poreskom bilansu ostvarena dobit je uvećana za rashode koji se ne priznaju u ukupnom iznosu od KM 3.314 hiljade i umanjena za prihode koji se ne uključuju u obračun poreske osnovice u ukupnom iznosu od KM 6.024 hiljada. Oporeziva dobit Banke na dan 31. decembar 2017. godine iznosi KM 47.246 hiljade, a obračunati porez na dobit KM 4.725 hiljada.

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
	'000 KM	'000 KM
Usaglašavanje poreza na dobit		
Računovodstvena dobit prije poreza	49.956	31.805
Porez na dobit po stopi od 10%	4.996	3.181
Umanjenja vrijednosti kredita i ostalih sredstava koji se ne priznaju u poreske svrhe i ostali troškovi	331	307
Prihod oslobođen poreza	(602)	(343)
Tekući porez na dobit	4.725	3.145
Efektivna poreska stopa %	9.46%	9,89%

14. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Promjene na odloženim porezima kroz bilans uspjeha

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Dobit po osnovu povećanja odloženih poreških sredstava i smanjenja odloženih poreških obaveza na osnovnim sredstvima	79	43
Dobit po osnovu povećanja odloženih poreških sredstava i smanjenja odloženih poreških obaveza za otpremnine i jubilarne nagrade	14	11
Gubitak po osnovu povećanja odloženih poreških obaveza i smanjenja odloženih poreških sredstava na osnovnim sredstvima	(81)	(10)
Gubitak po osnovu smanjenja odloženih poreških sredstava i povećanja odloženih poreških obaveza za otpremnine i jubilarne nagrade	(47)	(14)
	(35)	30

Promjene na odloženim porezima koje su knjižene u okviru ostalog rezultata

	Godina završena 31. decembra	
	2017.	2016.
Odloženi poreški rashod po osnovu usklađivanja fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	(181)	(7)
Gubitak po osnovu smanjenja odloženih poreških sredstava po osnovu revalorizacije osnovnih sredstava	2	2
	(179)	(5)

Na dan 31. decembra 2017. godine odložena poreska sredstva iznose KM 820 hiljada (2016: KM 828 hiljada), dok odložene poreske obaveze iznose KM 1.204 hiljada (2016: KM 996 hiljada). Tokom 2017.godine Banka je povećanje neto odloženih poreških obaveza priznala u okviru ostalog rezultata u iznosu od KM 179 hiljada i povećanje neto odloženih poreških obaveza u okviru bilansa uspjeha u iznosu od KM 35 hiljada.

15. ZARADA PO AKCIJI

Banka izaračunava i objavljuje zarade po akciji u skladu sa MRS 33. Osnovne zarade po akciji izračunavaju se dijeljenjem dobiti koja pripada akcionarima Banke i ponderisanim prosječnim brojem redovnih akcija za period.

	Period završen 31. decembra	
	2017.	2016.
Dobit Banke	45.196	28.690
Ponderisani broj akcija	62.003	62.003
Osnovna zarada po akciji	0,73	0,46

Obzirom da Banka nema potencijalno umanjujuće obične akcije kao što su konvertibilni dug i opcije na akcije, Banka ne utvrđuje razvodnjene zarade po akciji.

16. NOVČANA SREDSTVA I SREDSTVA KOD CENTRALNE BANKE BIH

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Novčana sredstva - efektivna		
u KM	19.004	16.379
u stranoj valuti	9.556	8.376
Sredstva kod Centralne banke	<u>191.045</u>	<u>168.269</u>
	<u>219.605</u>	<u>193.024</u>

Od 18.januara 2011. godine, CB BiH mijenja stope obavezne rezerve na kratkoročne depozite i pozajmljena sredstva banaka sa 14% na 10%, dok se na depozite i pozajmljena sredstava preko jedne godine primjenjuje kamatna stopa od 7%.

Od septembra 2014.godine CB BiH ne plaća kamatu na novčana sredstva na računu rezerve.

Novom Odlukom Centralne banke BiH od 01. jula 2016. godine obračunava se jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10% pri čemu osnovicu za obračun čine svi uzeti krediti i depoziti. Uvedena je i naknada na sredstva iznad obavezne rezerve po stopi koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Evropska centralna banka na depozite komercijalnih banaka.

Na dan 31.decembra 2017. godine i na dan 31. decembra 2016. godine, Banka je poslovala u skladu sa navedenom regulativom.

17. KREDITI I PLASMANI BANKAMA

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Nostro računi kod domaćih banaka		
Ostale banke	-	224
Nostro računi kod inostranih banaka		
Raifeisen Zentralbank Osterreich AG	4.919	13.721
NLB d.d. Ljubljana (Napomena 31)	14.561	23.350
Unicredit Bank Austria AG Wien	23.748	38.192
Commerzbank AG Frankfurt am Main	4.867	1.756
Deutsche Bank AG	17.128	33.605
Komercijalna banka a.d. Beograd	470	248
NLB Banka ad Beograd (Napomena 31)	5.378	4.475
NLB Montenegro banka ad, Podgorica (Napomena 31)	393	189
National Westminster bank	-	2.497
Deutsche Bank Trust Company Americas	5.610	4.452
Unicredit Bank Austria AG Munich	1.468	-
Ukupno nostro računi	<u>78.542</u>	<u>122.709</u>
Plasmani kod domaćih banaka		
Sparkasse bank dd BiH	-	8.521
Intesa San Paolo banka dd BiH	5.000	-
Plasmani kod inostranih banaka		
SMBC EUROPE LTD	28.359	19.550
Raifeisen Zentralbank Osterreich AG	19.530	19.565
Bayerische Landesbank Minchen	9.779	-
Ostala potraživanja	730	146
Ukupno plasmani kod banaka	<u>63.398</u>	<u>47.782</u>
	<u>141.940</u>	<u>170.491</u>

17. KREDITI I PLASMANI BANKAMA (nastavak)

U navedenoj tabeli iznosi plasmana bankama uvećani su za iznos obračunate kamate.

Na dan 31. decembra 2017. godine ukupna sredstva kod domaćih banaka iznose KM 5.000 hiljada, i odnose se na oročena sredstva kod Intesa San Paolo banka dd BiH.

Od ukupno KM 142.100 hiljada kod ino banaka na dan 31. decembra 2017. godine, iznos od KM 62.668 hiljada predstavlja dugoročne i kratkoročne plasmane date ino bankama i to:

- Plasman prema SMBC EUROPE LTD u iznosu od EUR 14.500 hiljada na period do 2 mjeseca po kamatnoj stopi od - 0,49% p.a.,
- Plasman prema Bayerische Landesbank Minchen u iznosu od EUR 5.000 hiljada na period do 2 mjeseca po kamatnoj stopi od - 0,73% p.a.,
- Plasman prema Raifeisen Zentralbank Osterreich AG u iznosu od EUR 10.000 hiljada na period od 12 mjeseci po kamatnoj stopi od -0,16% p.a.,
- Plasman prema Intesa San Paolo banka dd BiH u iznosu od KM 5.000 hiljada na period od 9 mjeseci po kamatnoj stopi od 0% p.a.

Iznos od KM 78.542 odnosi se na sredstva po viđenju kod ino banaka.

Na dan 31. decembra 2017. godine, raspored novčanih sredstava Banke kod povezanih banaka je u skladu sa zakonskim ograničenjima prema kojima se sredstva mogu držati do iznosa do 25% regulatornog kapitala kod banke ili grupe povezanih banaka.

18. KREDITI I PLASMANI KOMITENTIMA

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Kreditni do jedne godine:		
u KM	128.760	100.561
u stranoj valuti	2.213	293
	<u>130.973</u>	<u>100.854</u>
Kreditni preko jedne godine:		
u KM	476.374	481.767
u stranoj valuti	293	-
	<u>476.667</u>	<u>481.767</u>
Tekuća dospeća dugoročnih kredita:		
u KM	143.334	150.117
u stranoj valuti	-	276
	<u>143.334</u>	<u>150.393</u>
Ukupno	<u>750.974</u>	<u>733.014</u>
Ispravka vrijednosti (Napomena 13 b)	<u>(67.991)</u>	<u>(92.593)</u>
Ukupno neto	<u>682.983</u>	<u>640.421</u>

Kreditni plasirani komitentima na dan 31. decembra 2017. godine obuhvataju kredite odobrene privredi u iznosu od KM 301.357 hiljada, kredite odobrene državnim institucijama i javnom sektoru u iznosu od KM 120.536 hiljada, kredite odobrene stanovništvu u iznosu od KM 317.083 hiljada i preduzetnicima KM 11.989 hiljada. Obračunata kamata iznosi KM 9 hiljada.

Kreditni plasirani komitentima na dan 31. decembra 2016. godine obuhvataju kredite odobrene privredi u iznosu od KM 282.250 hiljada, kredite odobrene državnim institucijama i javnom sektoru u iznosu od KM 147.286 hiljada, kredite odobrene stanovništvu u iznosu od KM 290.571 hiljada i preduzetnicima KM 11.449 hiljada). Obračunata kamata iznosi KM 1.458 hiljada.

18. KREDITI I PLASMANI KOMITENTIMA (nastavak)

Kreditni do jedne godine u KM u toku 2017. godine su najvećim dijelom odobravani preduzećima sa sjedištem u zemlji, u svrhu finansiranja obrtnog kapitala u oblasti trgovine, industrije, građevinarstva i poljoprivrede. Ovi krediti su obično odobravani na period od jedne godine, sa kamatnom stopom od 2,00 % do 6,00% na godišnjem nivou.

Kreditni preko jedne godine u KM odobravani su domaćim pravnim licima za investicije i trajna obrtna sredstva na period od 2 do 7 godina, kao i državi i zajednicama lokalne samouprave za refinansiranje duga i kapitalne projekte. Kamatna stopa se kretala u rasponu od 2,45 % do 7,30%.

Najveće vrijednosti kamatnih stopa se odnose na odobrene krediti po osnovu ranije zaključenog Ugovora sa Razvojno garantnim fondom Brčko distrikta.

Ispravka vrijednosti po kreditima privredi i državnom sektoru iznosi KM 58.164 hiljada, a za obračunatu kamatu KM 127 hiljada (31. decembar 2016. godine: po osnovu kredita privredi i državnom sektoru KM 77.787 hiljada i po osnovu obračunate kamate KM 706 hiljada).

U 2016.godini, Banka je stanovništvu i preduzetnicima odobravala kratkoročne i dugoročne kredite. Krediti su odobravani iz sredstava Banke i iz kreditnih linija Investiciono-razvojna banke Republike Srpske.

Stanovništvo

Od kratkoročnih kredita stanovništvu najviše su se odobravali gotovinski krediti. Pored njih, jedan dio kratkoročnih kredita odnosi se na studentske kredite, kredite za penzionere i kredite za kupovinu robe široke potrošnje od preduzeća koji su klijenti Banke.

Kratkoročni krediti su se odobravali po fiksnoj kamatnoj stopi koja se kretala od 2,50% (kreditni obezbjeđeni depozitom 100%) do 4,70% godišnje. Nešto veća kamatna stopa je kod kredita po osnovu korištenja kreditnih kartica (0,65% mjesečno) i kredita po tekućem računu koja iznosi 9,80% godišnje.

Dugoročni krediti obuhvataju najvećim dijelom stambene i gotovinske kredite.

Stambeni krediti iz sredstava Banke su odobravani sa rokom otplate do 25 godina. Krediti do 10 godina odobravani su uz fiksnu kamatnu stopu koja se kretala od 3,45% do 4,50% na godišnjem nivou, dok su se krediti sa periodom otplate do 25 godina odobravali uz promjenljivu kamatnu stopu koja se kretala do 12 M Euribor + 4,50% godišnje.

Stambeni krediti iz sredstava IRB RS su odobravani sa rokom otplate do 25 godina uz kamatnu stopu od 3,60% do 4,80% godišnje (kamatna stopa vezana za 6 M Euribor s tim da je utvrđena minimalna vrijednost).

Gotovinski krediti su odobravani sa rokom otplate do 10 godina uz kamatnu stopu od 2,50% (kreditni obezbjeđeni 100% depozitom) do 7,30% godišnje, fiksno.

Od kredita za ostale namjene odobravani su krediti za investiciona ulaganja, hipotekarni krediti i krediti za poljoprivredu.

Preduzetnici

Kreditni preduzetnicima odobravani su najvećim dijelom iz sredstava Banke, kao i iz namjenskih sredstava pojedinih opština. Kratkoročni krediti odobravani su za obrtna sredstva sa kamatnom stopom od 3,20% godišnje (namjenska sredstva opština) do 6,00%.

Dugoročni krediti su odobravani sa maksimalnim rokom do 10 godina dok se kamata obračunavala po kamatnoj stopi od 4,90% do 6,50 %.

Kreditni odobreni sa rokovima preko 5 godina su najvećim dijelom odobravani za investiciona ulaganja.

18. KREDITI I PLASMANI KOMITENTIMA (nastavak)

Preduzetnici (nastavak)

Koncentracija ukupno plasiranih kredita komitentima od strane Banke značajna je kod sledećih delatnosti:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Stanovništvo	316.549	291,052
Trgovina	101.045	98.890
Industrija	52.877	53.048
Uslužne delatnosti	72.633	73.982
Građevinarstvo	47.036	43.745
Poljoprivreda i prehrambena industrija	27.706	14,823
Saobraćaj	6.102	6,441
Vlada i vladine institucije	120.863	147,630
Ostalo	6.163	3.403
Ukupno	<u>750.974</u>	<u>733.014</u>
Ispravka vrijednosti (Napomena 13 b)	(67.991)	(92.593)
Ukupno neto	<u><u>682.983</u></u>	<u><u>640.421</u></u>

Geografska koncentracija plasiranih kredita komitentima od strane Banke obuhvata uglavnom komitente sa sjedištem na području Republike Srpske i Brčko distrikta.

19. HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju		
Obveznice Republike Slovenije	146.978	110.072
Državni zapisi Crne Gore	542	1.582
Obveznice Opština Bijeljina	266	375
Obveznice Opštine Zvornik	773	887
Obveznice Opštine Šipovo	286	353
Obveznice Oštine Kozarska Dubica	575	-
Obveznice Ministarstva finansija RS	76.476	81.587
Obveznice Bosne i Hercegovine	96	148
SWIFT telekomunication	64	59
Master card	1.469	1.140
VISA International	439	342
Ostalo (BL berza i CR HOV)	107	610
	<u><u>228.071</u></u>	<u><u>197.155</u></u>

U navedenoj tabeli hartije od vrijednosti su prikazane zajedno sa obračunatom kamatom.

Efekat vrednovanja hartija od vrijednosti koje su raspoložive za prodaju knjižen je preko kapitala u ukupnom neto iznosu KM 1.631 hiljada (2016: KM 60 hiljada).

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2017.
(Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

20. NEKRETNINE I OPREMA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE, NETO

Fer vrijednost	Zemljište po fer vrijednosti	Građevinski objekti po fer vrijednosti	Oprema	Investicije u toku	Ukupno nekretnine i oprema	Investicione nekretnine po fer vrijednosti	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Nematerijalna ulaganja
Stanje na dan 01.01. 2016. Godine	75	39.454	13.691	259	53.479	1.118	-	5.465
Povećanje po osnovu nabavki	-	-	-	1.068	1.068	-	311	-
Prenosi	-	457	843	(1.315)	(15)	896	(311)	326
Prenos u/iz investicionih nekretnina	-	7	-	-	7	(12)	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(478)	-	(478)	-	-	-
Isknjižavanje ulaganja u tuđe objekte	-	(199)	-	-	(199)	-	-	-
Stanje na dan 31.12. 2016. godine	75	39.719	14.056	12	53.862	2.002	-	5.791
Stanje na dan 01.01. 2017. godine	75	39.719	14.056	12	53.862	2.002	-	5.791
Povećanje po osnovu nabavki	-	-	-	659	659	-	1.295	-
Prenosi	-	241	406	(648)	(1)	-	(1.295)	1.295
Prenos u/iz investicionih nekretnina	-	(42)	-	-	(42)	36	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(115)	(599)	(5)	(719)	(896)	-	(47)
Isknjižavanje ulaganja u tuđe objekte	-	(554)	-	-	(554)	-	-	-
Efekti procjene	-	-	-	-	-	(17)	-	-
Stanje na dan 31.12. 2017. godine	75	39.249	13.863	18	53.205	1.125	-	7.039
Ispravka vrijednosti i obezvrjeđenje								
Stanje na dan 01.01. 2016. godine	-	8.459	10.960	-	19.419	-	-	4.471
Amortizacija	-	881	998	-	1.879	-	-	345
Prenosi u/iz investicione nekretnine	-	(5)	-	-	(5)	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(440)	-	(440)	-	-	-
Isknjižavanje ulaganja u tuđe objekte	-	(198)	-	-	(198)	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2016. godine	-	9.137	11.518	-	20.655	-	-	4.816
Stanje na dan 01.01. 2017. godine	-	9.137	11.518	-	20.655	-	-	4.816
Amortizacija	-	839	944	-	1.783	-	-	492
Prenosi u/iz investicione nekretnine	-	(6)	-	-	(6)	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	(45)	(595)	-	(640)	-	-	-
Isknjižavanje ulaganja u tuđe objekte	-	(315)	-	-	(315)	-	-	-
Efekti procjene	-	348	-	-	348	-	-	(48)
Stanje na dan 31. 12. 2017. godine	-	9.958	11.867	-	21.825	-	-	5.260
Neotpisana vrijednost na dan 31. 12. 2017. godine	75	29.291	1.996	18	31.380	1.125	-	1.779
Neotpisana vrijednost na dan 31. 12. 2016. godine	75	30.582	2.538	12	33.207	2.002	-	975

20. NEKRETNINE I OPREMA, NEMATERIJALNA ULAGANJA I INVESTICIONE NEKRETNINE, NETO (nastavak)

Povećanje investicija u 2017. godini ukupne vrijednosti od KM 659 hiljada većim dijelom predstavlja ulaganja u objekte KM 257 hiljada (ulaganja u sistem grijanja i hlađenja u Filijali Banja Luka).

Pored ulaganja u objekte nabavljena je i oprema (računari i računarska oprema) KM 286 hiljada, namještaj i ostala oprema KM 116 hiljada.

Ukupna vrijednost osnovnih sredstava koja su u potpunosti amortizovana a koja su još u upotrebi iznosi KM 9.379 hiljada (2016: KM 8.209 hiljada), a nematerijalnih ulaganja KM 4.322 hiljade (2016: KM 4.205 hiljada).

Banka vrši vrednovanje osnovnih sredstava i investicionih nekretnina po fer vrijednosti. Na dan 31.decembar 2017. godinei na dan 31. decembar 2016. godine nabavna vrijednost osnovnih sredstava i investicionih nekretnina vrednovanih po fer vrijednosti iznosi:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016</u>
Zemljište	64	64
Građevinski objekti	39.466	39.976
Oprema	14.467	14.062
Investicione nekretnine	1.139	2.021

21. OSTALA AKTIVA

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016</u>
Potraživanja za naknade i provizije	581	490
Potraživanja od korisnika kartica	3,079	2.077
Potraživanja Western Union	251	234
Dati avansi	-	24
Aktivna vremenska razgraničenja - unaprijed plaćeni rashodi	127	55
Materijalne vrijednosti primljene u procesu naplate potraživanja	102	498
Potraživanja po osnovu prodaje	-	297
Zalihe materijala	204	218
Ostala potraživanja	911	1.952
	<u>5.255</u>	<u>5.845</u>
Ispravka vrijednosti (Napomena 13b)	<u>(644)</u>	<u>(742)</u>
	<u>4.611</u>	<u>5.103</u>

Materijalne vrijednosti primljene u procesu naplate potraživanja odnose se na poslovne objekte (motel, poslovni i proizvodni objekti, farma) i na stambene jedinice.

22. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA

Na dan 31. decembra 2017. godine odložena poreska sredstva u iznosu KM 721 hiljadu odnose se na privremene razlike između poreske osnovice sredstava kod obračuna troška amortizacije priznatog u poreskom bilansu i u finansijskom izvještaju Banke (2016: KM 713 hiljada).

Odložena poreska sredstva nastala po osnovu vrednovanja HOV raspoloživih za prodaju obračunata su direktno u kapitalu i na dan 31. decembar 2017. godine iznose KM 18 hiljada (2016:KM 1 hiljada).

Na dan 31. decembar 2017. godine odložena poreska sredstva obračunata na obaveze za buduće isplate po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada iznose KM 81 hiljadu (2016:KM 114 hiljada).

23. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Stanje na dan 01. januara	361	4.423
Promjena vrijednosti	(47)	(46)
Izdato u zakup	-	(679)
Povećanja u toku godine	1.572	1.373
Prodaja u toku godine	(1.222)	(4.688)
Isknjiženo u vanbilans po tehničkoj vrijednosti	(128)	(22)
Stanje na dan 31. decembra	<u>536</u>	<u>361</u>

Sredstva namenjena prodaji obuhvataju objekte (poslovni i stambeni prostor) u iznosu od KM 536 hiljada. Banka je na kraju poslovne godine izvršila procenu vrednosti nepokretnosti i uskladila knjigovodstvenu vrednost sa tržišnom.

24. DEPOZITI BANAKA

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Depoziti po viđenju u KM		
Domaće banke	127	271
NLB d.d. Sarajevo (Napomena 31)	30	20
Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana (Napomena 31)	52	43
Depoziti po viđenju u stranoj valuti		
Domaće banke	113	80
NLB d.d. Sarajevo (Napomena 31)	2	2
Vojvođanska banka a.d., Novi Sad	169	104
Komercijalna banka Beograd	-	152
NLB Banka Beograd (Napomena 31)	152	803
NLB Tutunska banka Skoplje (Napomena 31)	938	642
NLB Montenegro banka Podgorica (Napomena 31)	13	176
Dugoročni depoziti u stranoj valuti		
Domaće banke	326	435
NLB d.d. Sarajevo (Napomena 31)	410	467
	<u>2.332</u>	<u>3.195</u>

25. DEPOZITI KOMITENATA

	31.12.2017.	31.12.2016.
Depoziti po viđenju u KM		
Preduzeća	190.108	166.934
Državne organizacije	80.541	73.068
Strana lica	3.824	1.394
Stanovništvo	267.222	243.436
Prvi factor Sarajevo(Napomena 31)	-	-
NLB Lizing (Napomena 31)	21	25
Osiguravajuća društva	1.790	1.741
Druge finansijske institucije	6.285	5.336
Depoziti po viđenju u stranoj valuti		
Preduzeća	34.880	26.775
Državne organizacije	11.976	15.256
Strana lica	991	509
Stanovništvo	153.798	131.360
Osiguravajuća društva	-	-
Druge finansijske institucije	41	480
Kratkoročni depoziti u KM		
Preduzeća	12	34
Državne organizacije	3	3
Stanovništvo	1.098	1.694
Osiguravajuća društva	-	-
Kratkoročni depoziti u stranoj valuti		
Preduzeća	50	34
Stanovništvo	2.659	3.125
Dugoročni depoziti u KM		
Preduzeća	2.287	4.234
Državne organizacije	976	1.002
Stanovništvo	78.887	79.268
Osiguravajuća društva	-	500
Druge finansijske institucije	500	-
Dugoročni depoziti u stranoj valuti		
Preduzeća	552	615
Stanovništvo	201.768	212.567
Druge finansijske institucije	501	500
	1.040.770	969.890

Depoziti po viđenju u KM predstavljaju stanja na transakcionim računima preduzeća, državnih i drugih organizacija i stanovništva koja se vode kod Banke.

Banka je i tokom 2017.godine nastavila sa politikom postepenog smanjenja pasivnih kamatnih stopa na oročene depozite.

Na depozite po viđenju fizičkih i pravnih lica (transakcioni računi preduzeća, državnih i drugih organizacija i stanovništva, štedni depoziti po viđenju), Banka nije obračunavala kamatu.

Na oročene depozite pravnih lica do godinu dana i tokom 2017 godine Banka nije obračunavala kamatu, dok su se na oročene depozite pravnih lica, preko godinu dana, tokom 2017. i 2016. godine kamatne stope kretale do 0,50% na godišnjem nivou.

Na oročene nenamjenske depozite fizičkih lica do godinu dana kamatne stope su se do kraja Septembra 2017. godine kretale do 0,40%, a nakon tog su snižene na 0,20% za iznose do 50 hiljada KM, tj 0,25% za iznose iznad 50 hiljada KM. Tokom 2016 godine, tj u prvoj polovini 2016. godine kamatne stope na oročene depozite fizičkih lica do godinu dana su se kretale do 0,50%, a nakon toga do 0,40% na godišnjem nivou.

Na oročene nenamjenske depozite preko godinu dana kamatne stope su se tokom 2017. godine kretale do 2,10% za KM tj 2,00% za EUR. U prvoj polovini 2016. godine, na oročene nenamjenske depozite preko godinu dana, kamatne stope su se kretale do 2,60%, a nakon toga do 2,20% na godišnjem nivou.

Izuzetak čine posebni ugovori kojim je definisana posebna kamatna stopa na depozite po viđenju i oročene depozite pravnih i fizičkih lica.

Najviše pasivne kamatne stope u ponudi Banke odnose se na postepenu štednju gdje se kamatna stopa tokom 2017 godine kreće do 2,30% na godišnjem nivou.

26. OBAVEZE PO UZETIM KREDITIMA

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Obaveze po dugoročnim kreditima u KM		
Fond stanovanja RS	2.139	3.330
Investiciono razvojna banka	80.826	93.219
Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS	1.477	985
Opština Višegrad	8	28
Vlada Brčko Distrikta	158	298
Obaveze po dugoročnim kreditima u stranoj valuti		
Ministarstvo finansija RS	9	9
Ministarstvo poljoprivrede RS	330	1.428
EFSE	3.583	4.626
Ukupne obaveze	<u>88.530</u>	<u>103.923</u>

Obaveze po uzetim kreditima prikazane u tabeli uključuju i obaveze za obračunate razgraničene kamate.

Najznačajnije obaveze po dugoročnim kreditima u domaćoj valuti na dan 31. decembra 2017. godine odnose se na:

- primljena sredstva od Fonda stanovanja RS u iznosu od KM 2.139 hiljada. Uzeta sredstva po kamatnim stopama 0,5%, 1,5% i 3,0% koriste se za stambeno kreditiranje;
- primljena sredstva od Investiciono-razvojne banke Republike Srpske u iznosu KM 80.824 hiljada na osnovu Okvirnog ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji po 6 kreditnih linija po kamatnoj stopi od 1,2% do 2,40% godišnje, te ugovora o subvencioniranom finansiranju (sredstva Svjetske banke) po kamatnoj stopi 6M EURO LIBOR + 1,3% godišnje;
- dugoročni kredit uzet od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS po kamatnoj stopi 3,10% na godišnjem nivou koji na dan 31. decembra 2017. godine iznosi KM 330 hiljada;
- dugoročni krediti od European Fund for Southeast Europe u iznosu EUR 5.000 hiljada (uzet u aprilu 2011. godine na period od 10 godina uz kamatnu stopu šestomesečni Euribor plus 3,10%). Na dan 31. decembra 2017. godine stanje obaveze iznosi KM 3.584 hiljada.

27. OSTALE OBAVEZE

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Obaveze u KM		
Obaveza prema dobavljačima	134	103
Obaveze za dividende	-	10
Obaveze za deponovane osnivačke uloge i kupovinu akcija	169	3.785
Pasivna vremenska razgraničenja - ostali rashodi	1.698	1.688
Pasivna vremenska razgraničenja - po osnovu stečene materijalne imovine	65	1.178
Pasivna vremenska razgraničenja- naknade po garancijama	148	151
Rezervisana sredstva po sudskom rješenju	-	1.200
Ostale obaveze	2.386	2.204
Obaveze u stranoj valuti		
Obaveze za blokirane i ugašene račune	1	106
Obaveze prema dobavljačima	80	14
Obaveze iz kartičarskog poslovanja	4	36
Ostale obaveze	516	1
	<u>5.201</u>	<u>10.476</u>

Obaveze za deponovane osnivačke uloge i kupovinu akcija se odnose na depozite položene od strane pravnih lica (klijenata Banke) u cilju kupovine hartija od vrednosti ili učešća u drugim pravnim licima. Ovi depoziti su položeni na račune Banke prije momenta plaćanja (sticanja učešća odnosno akcija) u skladu sa lokalnom regulativom. Ovi depoziti se klasifikuju kao ostale obaveze u skladu sa važećim kontnim okvirom.

Pasivna vremenska razgraničenja - ostali rashodi uglavnom se odnose na razgraničene troškove po osnovu neisplaćenih varijabilnih zarada za zaposlene koje su knjižene na teret 2017. godine.

28. REZERVISANJA

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Rezervisanje za beneficije zaposlenih	1.957	2.039
Rezervisanje za sudske sporove	3.327	2.001
Rezervisanje za vanbilansne stavke	1.067	984
	<u>6.351</u>	<u>5.024</u>

Rezervisanja za beneficije zaposlenih obuhvataju rezervisanja za buduće isplate otpremnina i jubilarnih nagrada u skladu sa MRS 19 kao i buduće isplate odgođenog varijabilnog dijela naknada za Upravu i zaposlene sa mandatnim ugovorima u skladu sa Politikom naknada Banke.

a) Kretanja na računima rezervisanja za beneficije zaposlenih

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Početno stanje 1. januar	<u>2.039</u>	<u>1.847</u>
Rezervacije za neiskorišćene dane godišnjih odmora	(10)	40
Isplate u toku godine na rezervacijama za otpremnine i jubilarne nagrade	(171)	(43)
Rezervisanja u toku godine za otpremnine i jubilarne nagrade	102	116
Korekcija aktuarskog obračuna rezervisanja za otpremnine	(260)	(101)
Rezervacije za buduće isplate varijabilnih naknada	528	289
Isplate u toku godine iz formiranih rezervisanja	(271)	(109)
Krajnje stanje 31. decembar	<u>1.957</u>	<u>2.039</u>

Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju formirana su na bazi izvještaja nezavisnog aktuara na dan 30.09.2017. godine i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrijednosti očekivanih odliva korišćena je diskontna stopa od 5% godišnje.

Rezervisanje je utvrđeno na osnovu važećeg Kolektivnog ugovora Banke i pretpostavke prosečnog rasta zarada po stopi od 2,3% godišnje tokom cjelokupnog perioda za koji se rezervišu sredstva.

b) Kretanja na računima rezervisanja po sudskim sporovima

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Početno stanje 01. januar	<u>2.001</u>	<u>1.995</u>
Izdavanje u toku godine (Napomena 12)	1.418	13
Ukidanje rezervisanja u toku godine na rezervacijama za sudske sporove (Napomena 12)	(92)	(7)
Krajnje stanje 31. decembar	<u>3.327</u>	<u>2.001</u>

c) Vanbilansna rezervisanja

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Početno stanje 01. januar	<u>984</u>	<u>1.440</u>
Neto trošak/(prihod) rezervisanja u toku godine (napomena 9 i 12)	83	(456)
Krajnje stanje 31. decembar	<u>1.067</u>	<u>984</u>

29. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE

	31.12.2017.	31.12.2016.
Po osnovu vrednovanja HOV raspoloživih za prodaju (kroz kapital)	586	387
Po osnovu vrednovanja nekretnina i opreme (kroz kapital)	425	426
Po osnovu nekretnina i opreme (kroz bilans uspjeha)	193	183
	1.204	996

Odložene poreske obaveze nastale po osnovu vrednovanja HOV raspoloživih za prodaju obračunate su direktno na teret kapitala.

Odložene poreske obaveze nastale po osnovu vrednovanja nekretnina i opreme obračunate su direktno na teret kapitala.

Odložene poreske obaveze nastale po osnovu privremene razlike između poreske osnovice za obračun amortizacije i njene knjigovodstvene vrijednosti na dan bilansa stanja iznose KM 193 hiljade.

30. AKCIONARSKI KAPITAL

Akcionarski kapital Banke formiran je inicijalnim ulogom akcionara i narednim emisijama novih akcija. Akcionari imaju pravo upravljanja Bankom, kao i da učestvuju u raspodeli dobiti.

Na dan 01.aprila 2006. godine pripajanjem Razvojne banke jugoistočne Evrope AD, Banja Luka LHB Banci AD Banja Luka formirana je NLB Razvojna banka AD Banja Luka. Na dan pripajanja akcionarski kapital NLB Razvojne banke čine akcionarski kapital Razvojne banke jugoistočne Evrope (KM 22.987 hiljada) i akcionarski kapital LHB Banke (KM 19.016 hiljada).

U cilju povećanja akcionarskog kapitala Banka je u avgustu-septembru 2008.godine dobila sve potrebne saglasnosti i dozvole i sprovela XV emisiju akcija javnom ponudom u iznosu od KM 10 miliona. Banka je prodala sve emitovane akcije (10.000 komada nominalne vrijednosti KM 1.000) i ostvarila prosječnu cijenu od KM 1.015,70.

Odlukom Skupštine Banke izvršena je nova (šesnaesta) emisija akcija iz rezervi u ukupnom iznosu od KM 10.000 hiljada. Banka je dobila sve potrebne dozvole za novu emisiju akcija koja je registrovana u Centralnom registru HOV i upisana u sudski registar Privrednog suda Banja Luka 07.jula 2011.godine.

Vlasnička struktura akcionarskog kapitala Banke na dan 31. decembra 2017. i na dan 31.decembra 2016. godine je sledeća:

	31.12.2017.		31.12.2016.	
	Iznos	Udio %	Iznos	Udio %
Strana lica				
Nova Ljubljanska Banka d.d. Ljubljana	61.912	99,85	61.912	99,85
Strana fizička lica	4	0,01	4	0,01
Domaća lica				
Privatna preduzeća	20	0,03	20	0,03
Fizička lica	67	0,11	67	0,11
	62.003	100	62.003	100

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Većinski vlasnik Banke na dan 31.decembar 2017. godine je Nova Ljubljanska banka d.d. Ljubljana koja je vlasnik 99,85% akcija sa pravom glasa.

Banka obavlja transakcije sa povezanim licima u toku svog redovnog poslovanja. Transakcije uključuju plasmane, depozite, pozajmice i obaveze po kreditima.Po tom osnovu Banka ostvaruje prihode i rashode koji se evidentiraju u bilansu uspjeha.

Sve transakcije sa povezanim licima tokom 2017. i 2016. godine izvršene su po principu "van dohvata ruke".

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Plasmani povezanim pravnim licima uključuju Sredstva kod drugih banaka i Plasmane bankama

Ukupan obim transakcija sa povezanim licima na dan 31.decembar 2017. godine i 31.decembar 2016. godine i ostvareni prihodi i rashodi prikazani su u sljedećoj tabeli:

Transakcije	Plasmani		Depoziti i ostala pasiva		Prihodi od kamata		Rashodi od kamata		Prihodi od naknada		Rashodi naknada i ostalo	
	31.12. 2017.	31.12. 2016.	31.12. 2017.	31.12. 2016.	31.12. 2017.	31.12. 2016.	31.12.17	31.12. 2016.	31.12. 2017.	31.12. 2016.	31.12. 2017.	31.12. 2016.
NLB Ljubljana	14.559	23.350	75	61	2	4	-	-	67	86	(306)	(360)
NLB Leasing d.o.o., Sarajevo	-	-	22	26	-	-	-	-	-	-	-	-
NLB Banka AD, Skopje	-	-	938	642	-	-	-	-	-	-	-	-
NLB Banka AD, Podgorica	392	189	13	176	-	-	-	-	13	14	(3)	(6)
NLB banka a.d. Beograd	5.378	4.475	152	803	-	-	-	-	31	33	(8)	(8)
NLB Banka d.d. Sarajevo	730	-	410	467	-	-	-	-	1	2	-	(1)
REAM d.o.o. Beograd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(11)	(2)
Ukupno:	21.059	28.014	1.610	2.175	-	4	-	-	112	135	(328)	(375)

Plasmani povezanim licima odnose se na sredstva plasirana bankama i po tom osnovu nisu formirane ispravke vrijednosti.

Banka na dan 31. decembar 2017. godine nije imala vanbilansnih obaveza prema povezanim licima.

U poziciji rashodi naknada i ostali rashodi u iznosu od KM 328 hiljada najznačajniji iznos odnosi se na rashode prema NLB Banci Ljubljana KM 306 hiljada. Od navedenog iznosa najveći iznos odnosi se na naknadu za prekoračenje limita za držanje sredstava kod NLB Banke d.d. Ljubljana u iznosu od KM 106 hiljada.

Tabela u nastavku prikazuje promene u plasmanima povezanim licima tokom 2017. godine:

Plasmani	NLB Ljubljana	NLB banka Beograd	NLB Banka Sarajevo	NLB Montenegro banka ad Podgorica	Ukupno
01. januar 2017.	23.349	4.475	-	189	28.013
Novi plasman	-	903	730	203	1.836
Povrat plasmana	(8.790)	-	-	-	8.790
Stanje 31.decembar 2017.	14.559	5.378	730	392	21.059

Tabela u nastavku prikazuje promene u obavezama po osnovu depozita od povezanih lica tokom 2017. godine:

Depoziti	NLB Ljubljana	NLB Leasing d.o.o., Sarajevo	NLB Banka AD, Skopje	NLB banka Beograd	NLB Banka d.d. Sarajevo	Prvi faktor Sarajevo	NLB Banka Podgorica	Ukupno
01. januar 2017.	61	26	642	803	467	-	176	2.175
Novi depozit	14	-	296	651	57	-	-	1.018
Povrat depozita	-	(4)	-	-	-	-	(163)	167
Stanje 31.decembar 2017.	75	22	938	152	410	-	13	1.610

31. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (nastavak)

Buduće obaveze prema povezanim licima

Banka nema obaveza prema povezanim licima na kraju 2017. i 2016. godine.

Ukupna primanja članova Uprave i ključnog rukovodstva :

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Plate i ostale naknade	1.221	1.211
Porezi i doprinosi na plate i ostale naknade	793	838
Bonusi	168	127
Porezi i doprinosi na bonuse	111	84

U ukupna primanja članova Uprave i ključnog rukovodstva uključena su primanja Uprave i zaposlenih koji imaju mandatne ugovore (direktori sektora, šefovi samostalnih službi i direktori filijala).

Kreditni i depoziti i prihodi i rashodi po kreditima i depozitima članova Uprave, ključnog rukovodstva i radnika Banke prikazani su u sljedećoj tabeli:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Uprava i ključno rukovodstvo		
Kreditni (bruto)	412	302
Ispravke vrijednosti	1	3
Kamatni prihodi	21	19
Depoziti	1.536	1.483
Kamatni rashodi	35	36
Radnici Banke		
Kreditni (bruto)	5.485	5.616
Ispravke vrijednosti	15	71
Kamatni prihodi	294	349
Depoziti	3.610	4.964
Kamatni rashodi	60	107

32. POTENCIJALNE I UGOVORENE OBAVEZE

a. Platve i činidbene garancije i ugovorene obaveze

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Platve garancije:		
u KM	12.706	16.858
u stranoj valuti	4.158	4.158
Činidbene garancije:		
u KM	31.610	19.257
u stranoj valuti	1.585	1.301
Ugovorene obaveze po osnovu odobrenih neiskorišćenih kredita u KM	92.875	79.840
Ostali vanbilans	10.191	1.553
	<u>153.125</u>	<u>122.967</u>

32. POTENCIJALNE I UGOVORENE OBAVEZE (nastavak)

a. Plative i činidbene garancije i ugovorene obaveze (nastavak)

Na dan 31. decembar 2017. godine rezervacije za potencijalne i ugovorene obaveze iznose KM 1.067 hiljada, a na dan 31. decembar 2016. godine rezervacije su iznosile KM 984 hiljada.

Na dan 31. decembra 2017. godine ugovorene obaveze po osnovu odobrenih, neiskorišćenih kredita obuhvataju iznos od KM 92.875 hiljada (2016: KM 79.840 hiljada), od čega se iznos od KM 23.498 hiljada (2016: KM 22.465 hiljada) odnosi na kredite odobrene stanovništvu i preduzetnicima (kreditni po tekućim računima u iznosu od KM 14.554 hiljada, krediti po kreditnim karticama u iznosu od KM 8.332 hiljada, kao i ostali krediti stanovništvu i preduzetnicima u iznosu KM 612 hiljada), a iznos od KM 69.377 hiljada (2016: KM 57.375 hiljada) obuhvata odobrene neiskorištene kredite privrede i javnog sektora.

Na dan 31. decembra 2017. godine i 31. decembra 2016. godine nije bilo obaveza po terminskim deviznim poslovima.

b. Sudski procesi

Na dan 31. decembra 2017. godine ukupna vrijednost sudskih sporova koje Banka vodi u svojstvu tužioca iznosila je KM 34.922 hiljada (31. decembar 2016. godine: KM 33.513 hiljada) dok je vrijednost sudskih sporova koji se vode protiv Banke iznosila KM 8.752 hiljada (31. decembar 2016. godine: KM 4.596 hiljada).

Navedeni iznosi ne uključuju zatezne kamate od dana utuživanja, jer Banka vrši konačan obračun i knjiženje zateznih kamata na utužena potraživanja po okončavanju sudskih sporova. Iako se konačni ishod navedenih sudskih sporova ne može pouzdano utvrditi rukovodstvo Banke smatra da navedeni sudski sporovi uglavnom neće biti presuđeni na teret Banke.

Za sudske sporova koji se vode protiv banke, a za koje Banka smatra da bi mogli pasti na teret Banke, u skladu sa očekivanjima, izdvojila je rezerve po tom osnovu u iznosu od KM 2.127 hiljada (31. decembar 2016. godine: KM 2.001 hiljada).

c. Obaveze i potraživanja po ugovorima o zakupu

Banka ima obaveze koje proizilaze iz 39 ugovora o poslovnom zakupu. Ugovori se odnose na poslovni zakup za poslovnice Banke kao i za iznajmljen prostor za ugradnju bankomata. Takođe, banka ima ugovore o zakupu štampača koji se koriste u Centrali Banke i većini poslovnica.

Buduća minimalna plaćanja zakupnine na osnovu navedenih poslovnih zakupa prikazana su u sljedećoj tabeli:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Zakup nekretnina		
Do 1 godine	286	290
Od 1 do 5 godina	878	933
Preko 5 godina	350	481
Zakup pokretne imovine		
Do 1 godine	450	242
Od 1 do 5 godina	545	780
Ukupno	<u>2.509</u>	<u>2.726</u>

32. POTENCIJALNE I UGOVORENE OBAVEZE (nastavak)

c. Obaveze i potraživanja po ugovorima o zakupu (nastavak)

Banka takođe ima potraživanja koja proizilaze iz 12 ugovora o zakupu poslovnih prostora. Budući prihodi po osnovu zakupnina po navedenim ugovorima prikazani su u sljedećoj tabeli:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Po osnovu nekretnina		
Do 1 godine	87	107
Od 1 do 5 godina	236	403
Preko 5 godina	<u>187</u>	<u>362</u>
Ukupno	<u><u>510</u></u>	<u><u>872</u></u>

33. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Izvještaji po segmentima pripremljeni su u skladu sa upravljačkim izvještajima.

Praćenje profitabilnosti pojedinih segmenata poslovanja vrši se u skladu sa Metodologijom mjerenja profitabilnosti segmenata poslovanja Banke (Napomena 3.25).

Pri mjerenju ostvarenja neto kamatnih prihoda segmenata poslovanja Banka koristi internu tansfernu cijenu baziranu na specifičnim cijenama proizvoda i usluga određene valute i ročnosti u skladu sa Metodologijom određivanja interne transferne cijene Banke koja je u skladu sa Metodologijom NLB Grupe.

Neto nekamatni prihodi segmenata predstavljaju prihode/rashode ostvarene prodajom proizvoda i usluga klijentima pojedinih segmenata. Administrativni i drugi troškovi predstavljaju direktne troškove ostvarene u pojedinom segmentu.

Neto prihodi, kao i administrativni i drugi troškovi koji ne pripadaju određenom segmentu poslovanja raspoređuju se na segmente prema ključevima za raspodjelu koji su definisani Metodologijom.

Neto rashod indirektnih otpisa kredita i rezervisanja pripada segmentu u kome je i nastao.

U narednim tabelama prikazani su bilans uspjeha i bilans stanja po segmentima na dan 31. decembar 2017. i 31. decembar 2016. godine:

Bilans uspjeha po segmentima 31. decembar 2017. godine

	<u>Poslovanje sa pravnim licima</u>	<u>Poslovanje sa stanovništvom</u>	<u>Finansijska tržišta</u>	<u>Ostalo</u>	<u>Ukupno</u>
Neto prihodi od kamata po internoj transfernoj cijeni	13.084	11.182	11.303	-	35.569
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	11.197	6.891	(403)	-	17.685
Neto ostali prihod/rashodi iz poslovanja	(129)	323	180	-	373
Administrativni i opšti troškovi	(10.954)	(9.730)	(4.385)	-	(25.068)
Neto rashod indirektnih otpisa kredita	19.765	3.047	(6)	-	22.806
Neto rashod ostalih rezervisanja	(83)	-	-	(1.326)	(1.409)
Porez na dobit	-	-	-	(4.760)	(4.760)
	<u>32.880</u>	<u>11.713</u>	<u>6.689</u>	<u>(6.086)</u>	<u>45.196</u>

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
NAPOMENE UZ FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2017.
(Svi iznosi su izraženi u 000 KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

33. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA (nastavak)

Bilans stanja po segmentima na 31. decembar 2017. godine

Aktiva	Poslovanje sa pravnim licima	Poslovanje sa stanovništvom	Finansijska tržišta	Ostalo	Ukupno
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke BiH	-	-	219.605	-	219.605
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	-	-	228.071	-	228.071
Kreditni i plasmani bankama	-	-	141.940	-	141.940
Kreditni i plasmani komitentima	376.134	306.849	-	-	682.983
Osnovna sredstva	-	-	-	34.284	34.284
Ostala aktiva	-	-	-	5.967	5.967
Ukupna aktiva	376.134	306.849	589.616	40.251	1.312.850
Pasiva					
Depoziti i krediti od banaka	-	-	2.332	-	2.332
Depoziti i krediti od komitenata	330.580	710.190	-	-	1.040.770
Obaveze po uzetim kreditima	-	-	88.530	-	88.530
Rezervisanja	1.067	-	-	5.284	6.351
Ostale obaveze	-	-	-	7.984	7.984
Ukupan kapital	-	-	-	166.883	166.883
Ukupna pasiva	331.647	710.190	90.862	180.151	1.312.850

Bilans uspjeha po segmentima 31. decembar 2016. godine

	Poslovanje sa pravnim licima	Poslovanje sa fizičkim licima	Finansijska tržišta	Ostalo	Ukupno
Neto prihodi od kamata po internoj transfernoj cijeni	15.686	13.573	6.507	-	35.766
Neto prihodi po osnovu naknada i provizija	10.133	5.832	(229)	-	15.736
Neto ostali prihod/rashodi iz poslovanja	339	759	355	-	1.453
Administrativni i opšti troškovi	(10.445)	(12.655)	(1.949)	-	(25.049)
Neto rashod indirektnih otpisa kredita	1.621	1.815	13	-	3.449
Neto rashod ostalih rezervisanja	456	(6)	-	-	450
Porez na dobit	-	-	-	(3.115)	(3.115)
Neto dobit	17.790	9.318	4.697	(3.115)	28.690

Bilans stanja po segmentima na 31. decembar 2016. godine

Aktiva	Poslovanje sa pravnim licima	Poslovanje sa stanovništvom	Finansijska tržišta	Ostalo	Ukupno
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke BiH	-	-	193.024	-	193.024
Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju	-	-	197.155	-	197.155
Kreditni i plasmani bankama	-	-	170.491	-	170.491
Kreditni i plasmani komitentima	363.469	276.952	-	-	640.421
Osnovna sredstva	-	-	-	36.184	36.184
Ostala aktiva	-	-	-	6.292	6.292
Ukupna aktiva	363.468	276.953	560.670	42.476	1.243.567
Pasiva					
Depoziti i krediti od banaka	-	-	3.195	-	3.195
Depoziti i krediti od komitenata	296.538	673.352	-	-	969.890
Obaveze po uzetim kreditima	-	-	103.923	-	103.923
Rezervisanja	984	-	-	4.040	5.024
Ostale obaveze	-	-	-	12.734	12.734
Ukupan kapital	-	-	-	148.801	148.801
Ukupna pasiva	297.522	673.352	107.118	165.575	1.243.567

34. USAGLAŠENOST OBAVEZA I POTRAŽIVANJA

Na dan 31. oktobar 2017. godine, 30. novembar 2017. godine i 31. decembar 2017. godine izvršeno je usaglašavanje potraživanja i obaveza sa komitentima Banke.

Na dan 31. decembar 2017. godine nije bilo neusaglašenih obaveza i potraživanja sa komitentima Banke.

35. DODATNA INFORMACIJA O TOKOVIMA GOTOVINE

Novčana sredstva sastoje se iz sljedećih pozicija:

	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
Novčana sredstva i sredstva kod Centralne banke	219.605	193.024
Sredstva kod drugih banaka	81.486	122.708
	<u>301.091</u>	<u>315.732</u>

36. DEVIZNI KURS

Zvanični kurs primenjen za preračun pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2017. godine i 31. decembra 2016. godine za sledeće značajnije valute iznosi:

<i>Valuta</i>	<u>31.12.2017.</u>	<u>31.12.2016.</u>
USD	1,630810	1,855450
CHF	1,671364	1,821240
RSD	1,650870	1,584023
EUR	1,955830	1,955830

37. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Od datuma bilansa stanja zaključno sa datumom izdavanja finansijskih izvještaja, nije bilo događaja koji bi imali značajan uticaj na finansijski izvještaj za 2017. godinu.

Banja Luka, 30. mart 2018. godine

U ime NLB banke a.d. Banja Luka:

Predsjednik Uprave
Radovan Bajić

Direktor Sektora za finansijsko
upravljanje i kontroling
Mira Bajić

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
PRIOLOG UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE: FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI U SKLADU SA ZAKONOM O
RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI REPUBLIKE SRPSKE

BILANS STANJA (IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU) NA DAN 31. DECEMBRA 2017.GODINE - AKTIVA

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	Oznaka za AOP			Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine (početno stanje)
					Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto (4-5)	
1	2	3			4	5	6	7
	AKTIVA							
	A. TEKUĆA SREDSTVA (002+008+011+014+018+022+030+031+032+033+034)	0	0	1	1.352.326.543	68.888.369	1.283.438.174	1.213.686.872
00, 03, 05, 07 i 09	1. Gotovina, gotovinski ekvivalenti, zlato i potraživanja iz operativnog poslovanja (003 do 007)	0	0	2	113.891.638	228.066	113.663.572	151.310.402
000 do 009	a) Gotovina i gotovinski ekvivalenti u domaćoj valuti	0	0	3	19.734.743	0	19.734.743	16.379.192
030 do 039	b) Ostala potraživanja u domaćoj valuti	0	0	4	3.294.931	174.598	3.120.333	3.408.116
050 do 059	v) Gotovina i gotovinski ekvivalenti u stranoj valuti	0	0	5	90.311.158	0	90.311.158	131.083.945
070 i 071	g) Zlato i ostali plemeniti metali	0	0	6				
090 do 099	d) Ostala potraživanja u stranoj valuti	0	0	7	550.806	53.468	497.338	439.149
01 do 06	2. Depoziti i krediti u domaćoj i stranoj valuti (009+010)	0	0	8	191.044.571	0	191.044.571	168.269.225
010 do 019	a) Depoziti i krediti u domaćoj valuti	0	0	9	191.044.571	0	191.044.571	168.269.225
060 do 069	b) Depoziti i krediti u stranoj valuti	0	1	0				
02 do 08	3. Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja (012 + 013)	0	1	1	1.682.638	514.243	1.168.395	1.063.177
020 do 029	a) Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja u domaćoj valuti	0	1	2	1.660.201	513.981	1.146.220	1.046.499
080 do 089	b) Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja u stranoj valuti	0	1	3	22.437	262	22.175	16.678
10, 11 i 20	4. Dati krediti i depoziti (015 do 017)	0	1	4	586.089.062	35.082.870	551.006.192	508.994.919
100 do 109	a) Dati krediti i depoziti u domaćoj valuti	0	1	5	256.701.048	8.297.405	248.403.643	201.379.712
112 do 119	b) Dati krediti i depoziti sa ugovorenim zaštitom od rizika u domaćoj valuti	0	1	6	329.388.014	26.785.465	302.602.549	307.615.207
200 do 209	v) Dati krediti i depoziti u stranoj valuti	0	1	7	0	0	0	0
12, 13 i 22	5. Hartije od vrijednosti (019 do 021)	0	1	8	228.539.495	0	228.539.495	199.016.316
120 do 129	a) HOV u domaćoj valuti	0	1	9	42.932.851	0	42.932.851	43.822.270
130 do 139	b) HOV sa ugovorenim zaštitom od rizika u domaćoj valuti	0	2	0	35.759.021	0	35.759.021	40.128.291
220 do 229	v) HOV u stranoj valuti	0	2	1	149.847.623	0	149.847.623	115.065.755
15 do 19, 25 do 29	6. Ostali plasmani i AVR (023 do 029)	0	2	2	229.984.565	32.810.609	197.173.956	183.955.182
150 do 159	a) Ostali plasmani u domaćoj valuti	0	2	3	269.733	30.791	238.942	18.081
160 do 169	b) Ostali plasmani sa ugovorenim zaštitom od rizika u domaćoj valuti	0	2	4	694.445	0	694.445	4.861.111
180 do 189	v) Dospjeli plasmani i tekuća dospjeća dugoročnih plasmana u domaćoj valuti	0	2	5	169.448.920	32.444.032	137.004.888	138.301.732
190 do 199	g) AVR u domaćoj valuti	0	2	6	1.576.873	42.623	1.534.250	1.492.928
250 do 259	d) Ostali plasmani u stranoj valuti	0	2	7	57.696.985	0	57.696.985	39.116.600
280 do 289	đ) Dospjeli plasmani i tekuća dospjeća dugoročnih plasmana u stranoj valuti	0	2	8	293.163	293.163	0	150.273
290 do 299	e) AVR u stranoj valuti	0	2	9	4.446	0	4.446	14.457
320 do 325, dio 329	7. Zalihe	0	3	0	511.233	205.573	305.660	716.427
350	8. Stalna sredstva namijenjena prodaji	0	3	1	583.341	47.008	536.333	361.224
351	9. Sredstva poslovanja koje se obustavlja	0	3	2				
352 i 359	10. Ostala sredstva	0	3	3				
360 i 369	11. Akontacioni porez na dodatu vrijednost	0	3	4				
	B. STALNA SREDSTVA (036+041+047)	0	3	5	62.190.229	27.086.051	35.104.178	37.013.543
30	1. Osnovna sredstva i ulaganja u nekretnine (037 do 040)	0	3	6	54.330.605	21.825.269	32.505.336	35.210.394
300 do 303, 306, dio 309	a) Osnovna sredstva u vlasništvu banke	0	3	7	52.227.067	21.139.880	31.087.187	32.852.865
304, dio 309	b) Ulaganja u nekretnine	0	3	8	2.085.864	685.389	1.400.475	2.345.981
305, dio 309	v) Osnovna sredstva uzeta u finansijski lizing	0	3	9				
307 i 308	g) Avansi i osnovna sredstva u pripremi	0	4	0	17.674	0	17.674	11.548
31	2. Nematerijalna sredstva (042 do 046)	0	4	1	7.039.289	5.260.782	1.778.507	975.479
310	a) Goodwill	0	4	2				
311, dio 319	b) Ulaganja u razvoj	0	4	3				
314, dio 319	v) Nematerijalna sredstva uzeta u finansijski lizing	0	4	4				
312, 313, dio 319	g) Ostala nematerijalna sredstva	0	4	5	7.039.289	5.260.782	1.778.507	975.479
317 i 318	đ) Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi	0	4	6	0	0	0	0
37	3. Odložena poreska sredstva	0	4	7	820.335	0	820.335	827.670
	V. POSLOVNA AKTIVA (001+035)	0	4	8	1.414.516.772	95.974.420	1.318.542.352	1.250.700.415
90 do 93	G. VANBILASNA AKTIVA	0	4	9	1.254.244.581	0	1.254.244.581	1.217.892.647
	D. UKUPNA AKTIVA (048+049)	0	5	0	2.668.761.353	95.974.420	2.572.786.933	2.468.593.062

Grupa računa	POZICIJA	Oznaka za AOP			Iznos na dan bilansa tekuće godine	Iznos prethodne godine (početno stanje)
1	2	3			4	5
	P A S I V A	1	0	1	1.151.659.311	1.101.898.950
	A. OBAVEZE (102+106+109+113)					
40, 41 i 50	1. Obaveze po osnovu depozita i kredita (103 do 105)	1	0	2	1.112.960.584	1.054.113.690
400 do 409	a) Obaveze po osnovu kredita i depozita u domaćoj valuti	1	0	3	447.201.281	360.606.596
411 do 419	b) Obaveze po osnovu kredita i depozita sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	1	0	4	258.143.230	300.473.596
500 do 509	b) Obaveze po osnovu kredita i depozita u stranoj valuti	1	0	5	407.616.073	393.033.498
42 do 52	2. Obaveze za kamatu i naknadu (107+108)	1	0	6	102.743	65.785
420 do 422	a) Obaveze za kamatu i naknadu u domaćoj valuti	1	0	7	102.743	64.900
520 i 522	b) Obaveze za kamatu i naknadu u stranoj valuti	1	0	8	0	885
43, 44 i 53	3. Obaveze po osnovu HOV (110 do 112)	1	0	9	0	0
430 do 433	a) Obaveze po osnovu HOV u domaćoj valuti	1	1	0	0	0
440 do 442	b) Obaveze po osnovu HOV sa ugovorenim zaštitom od rizika u domaćoj valuti	1	1	1	0	0
530 do 532	v) Obaveze po osnovu HOV u stranoj valuti	1	1	2	0	0
45 do 49, 55, 58 i 59	4. Ostale obaveze i PVR (114 do 124)	1	1	3	38.595.984	47.719.475
450 i 451	a) Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	1	1	4	0	
454, 455, 460 do 464, 466 do 469	b) Ostale obaveze u domaćoj valuti, osim obaveza za poreze i doprinose	1	1	5	4.524.980	9.256.470
452 i 453, 476, 477	v) Obaveze za poreze i doprinose, osim tekućih i odloženih obaveza za porez na dobit	1	1	6	62.561	65.917
475	g) Obaveze za porez na dobit	1	1	7	1.579.155	1.261.844
465	d) Odložene poreske obaveze	1	1	8	1.203.783	996.101
470 do 474	d) Rezervisanja	1	1	9	7.318.424	5.692.510
480 do 486	e) PVR u domaćoj valuti	1	2	0	5.889.678	7.038.158
490 do 499	ž) Obaveze po osnovu komisionih poslova, sredstava namijenjenih prodaji, sredstava poslovanja koje se obustavlja, subordiniranih obaveza i tekuća dospjeća obaveza	1	2	1	11.476.897	14.535.248
550 do 559	z) Ostale obaveze u stranoj valuti	1	2	2	600.213	466.733
580 do 585	i) PVR u stranoj valuti	1	2	3	4.574.065	6.725.645
590 do 599	j) Obaveze po osnovu komisionih poslova, dospeljih i subordiniranih obaveza i tekuća dospjeća u stranoj valuti	1	2	4	1.366.228	1.680.849
	B. KAPITAL (126+132+138+143-149)	1	2	5	166.883.041	148.801.465
80	1. Osnovni kapital (127+128+129-130-131)	1	2	6	62.159.780	62.159.780
800	a) Akcijski kapital	1	2	7	62.003.000	62.003.000
801	b) Ostali oblici kapitala	1	2	8		
802	v) Emisiona premija	1	2	9	156.780	156.780
803	g) Upisani a neuplaćeni akcijski kapital	1	3	0		0
804	d) Otkupljene sopstvene akcije	1	3	1		
81	2. Rezerve iz dobiti i prenesene rezerve (133 do 137)	1	3	2	50.818.130	50.818.129
810	a) Rezerve iz dobiti.	1	3	3	48.866.961	48.866.960
811	b) Ostale rezerve	1	3	4		
812	v) Posebne rezerve za procijenjene gubitke	1	3	5	1.951.169	1.951.169
814	g) Rezerve za opšte bankarske rizike	1	3	6		
818	d) Prenesene rezerve (kursne razlike)	1	3	7		
82	3. Revalorizacione rezerve (139 do 142)	1	3	8	8.697.001	7.117.121
820	a) Revalorizacione rezerve po osnovu promjene vrijednosti osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	1	3	9	3.819.673	3.830.024
821	b) Revalorizacione rezerve po osnovu promjene vrijednosti hartija od vrijednosti	1	4	0	5.111.961	3.481.141
822	v) Revalorizacione rezerve po ostalim osnovama	1	4	1		
823	g) Aktuarski dobiti i gubici u kapitalu	1	4	2	-234.633	-194.044
83	4. Dobitak (144 do 148)	1	4	3	45.208.130	28.706.435
830	a) Dobitak tekuće godine	1	4	4	45.196.630	28.690.575
831	b) Neraspoređeni dobitak iz ranijih godina	1	4	5	11.500	15.860
832	v) Višak prihoda nad rashodima tekuće godine	1	4	6		
833	g) Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima tekuće godine	1	4	7		
834	d) Zadržana zarada	1	4	8		
84	5. Gubitak (150 + 151)	1	4	9	0	0
840	a) Gubitak tekuće godine	1	5	0		
841	b) Gubitak iz ranijih godina	1	5	1		
	B. POSLOVNA PASIVA (101+125)	1	5	2	1.318.542.352	1.250.700.415
95 do 98	G. VANBILANSNA PASIVA	1	5	3	1.254.244.581	1.217.892.647
	D. UKUPNA PASIVA (152+153)	1	5	4	2.572.786.933	2.468.593.062

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
PRIOLOG UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE: FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI U SKLADU SA ZAKONOM O
RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI REPUBLIKE SRPSKE

BILANS USPJEHA (IZVJEŠTAJ O DOBICIMA I GUBICIMA I UKUPNOM REZULTATU) ZA
PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2017. GODINE

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	I Z N O S		
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
70	A. PRIHODI I RASHODI OD POSLOVA FINANSIRANJA 1. Prihodi od kamata (202 do 204)	2 0 1	41.910.277	45.339.000
700, 701 i 702	a) Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HOV u domaćoj valuti	2 0 2	19.104.008	19.238.331
703, 704 i 705	b) Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HOV sa ugovorenim zaštitom od rizika	2 0 3	22.224.333	24.352.944
706, 707 i 708	v) Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HOV u stranoj valuti	2 0 4	581.936	1.747.725
60	2. Rashodi kamata (206 do 208)	2 0 5	8.747.487	11.994.466
600, 601 i 602	a) Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HOV u domaćoj valuti	2 0 6	413.364	459.260
603, 604 i 605	b) Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HOV sa ugovorenim zaštitom od rizika	2 0 7	3.301.787	4.289.104
606, 607 i 608	b) Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HOV u stranoj valuti	2 0 8	5.032.336	7.246.102
	3. Neto prihodi od kamata (201 - 205)	2 0 9	33.162.790	33.344.534
	4. Neto rashodi kamata (205 - 201)	2 1 0		
71	5. Prihodi od naknada i provizija (212 do 214)	2 1 1	28.101.508	24.816.264
710 i 711	a) Prihodi od usluga platnog prometa	2 1 2	22.179.978	19.156.726
712 i 713	b) Prihodi od provizija	2 1 3	3.866.950	3.659.779
718 i 719	v) Prihodi od ostalih naknada	2 1 4	2.054.580	1.999.759
61	6. Rashodi od naknada i provizija (216 - 218)	2 1 5	7.118.712	6.147.387
610 i 611	a) Rashodi naknada i provizija u domaćoj valuti	2 1 6	4.160.710	3.622.296
615 i 616	b) Rashodi naknada i provizija u stranoj valuti	2 1 7	635.712	593.472
617	v) Rashodi ostalih naknada i provizija	2 1 8	2.322.290	1.931.619
	7. Neto prihodi po osnovu naknada i provizija (211 - 215)	2 1 9	20.982.796	18.668.877
	8. Neto rashodi po osnovu naknada i provizija (215 - 211)	2 2 0		
72	9. Dobici po osnovu prodaje HOV i udjela (222 do 225)	2 2 1	331.980	0
720	a) Dobici po osnovu prodaje HOV po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	2 2 2		
721	b) Dobici po osnovu prodaje HOV koje su raspoložive za prodaju	2 2 3		
722	v) Dobici po osnovu prodaje HOV koje se drže do roka dospelja	2 2 4		
723	g) Dobici po osnovu prodaje udjela (učešća)	2 2 5	331.980	
62	10. Gubici po osnovu prodaje HOV i udjela (227 do 230)	2 2 6	0	0
620	a) Gubici po osnovu prodaje HOV po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	2 2 7		
621	b) Gubici po osnovu prodaje HOV koje su raspoložive za prodaju	2 2 8		
622	v) Gubici po osnovu prodaje HOV koje se drže do roka dospelja	2 2 9		
623	g) Gubici po osnovu prodaje udjela (učešća)	2 3 0		
	11. Neto dobici po osnovu prodaje HOV i udjela (učešća) (221 - 226)	2 3 1	331.980	0
	12. Neto gubici po osnovu prodaje HOV i udjela (učešća) (226 - 221)	2 3 2		
	13. DOBITAK IZ POSLOVA FINANSIRANJA (201+211+221-205-215-226)	2 3 3	54.477.566	52.013.411
	14. GUBITAK IZ POSLOVA FINANSIRANJA (205+215+226-201-211-221)	2 3 4		
74 i 76	B. OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI 1. Prihodi iz operativnog poslovanja (236 do 241)	2 3 5	48.408.204	29.725.839
740	a) Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana	2 3 6	45.738.857	27.767.073
741	b) Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije	2 3 7	727.542	940.668
742	v) Prihodi od ukidanja rezervisanja za obaveze	2 3 8	92.140	817.319
743	g) Prihodi od ukidanja ostalih rezervisanja	2 3 9	1.715.272	83.917
760	d) Prihodi po osnovu lizinga	2 4 0	126.209	111.959
761	đ) Ostali prihodi iz operativnog poslovanja	2 4 1	8.184	4.903
64, 65 i 66	2. Rashodi iz operativnog poslovanja (243 do 256)	2 4 2	54.737.069	56.633.215
640	a) Rashodi indirektnih otpisa plasmana	2 4 3	23.473.741	28.504.940
641	b) Rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije	2 4 4	810.601	484.220
642	v) Rashodi po osnovu rezervisanja za obaveze	2 4 5	1.418.000	13.000
643	g) Rashodi ostalih rezervisanja	2 4 6	1.911.318	1.824.450
650 do 653	d) Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	2 4 7	12.927.068	12.067.141
654	đ) Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	2 4 8	87.364	86.701
655	e) Ostali lični rashodi	2 4 9	2.075.866	1.870.610
660	ž) Troškovi materijala	2 5 0	1.059.243	1.339.530
661	z) Troškovi proizvodnih usluga	2 5 1	1.810.379	2.099.009
662	ı) Troškovi amortizacije	2 5 2	2.275.218	2.223.331
663	j) Rashodi po osnovu lizinga	2 5 3	526.063	617.184
664	k) Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2 5 4	4.433.450	3.887.953
665	l) Troškovi po osnovu poreza i doprinosa	2 5 5	1.886.823	1.606.236
666	lj) Ostali troškovi	2 5 6	41.935	8.910
	3. DOBITAK IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA (235-242)	2 5 7	0	0
	4. GUBITAK IZ OPERATIVNOG POSLOVANJA (242-235)	2 5 8	6.328.865	26.907.376
77	V) OSTALI PRIHODI I RASHODI 1. Ostali prihodi (260 do 266)	2 5 9	1.043.390	4.854.280
770	a) Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	2 6 0	734.188	4.591.129
771	b) Dobici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	2 6 1	106.061	34.175
772	v) Prihodi od smanjenja obaveza	2 6 2	65.733	109.752
776	g) Prihodi od dividendi i učešća	2 6 3	94.648	27.149
777	d) Viškovi	2 6 4	2.120	15.172
778	đ) Ostali prihodi	2 6 5	40.640	76.903
779	e) Dobici od obustavljenog poslovanja	2 6 6		
67	2. Ostali rashodi (268 do 274)	2 6 7	191.461	71.894

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
PRIOLOG UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE: FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI U SKLADU SA ZAKONOM O
RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI REPUBLIKE SRPSKE

Grupa računa, račun	P O Z I C I J A	I Z N O S		
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
670	a) Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	2 6 8		
671	b) Gubici od prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	2 6 9	20.746	3.151
672	v) Gubici po osnovu rashodovanja i otpisa osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	2 7 0	2.072	2.439
676	g) Manjkovi	2 7 1	1.280	570
677	d) Otpis zaliha	2 7 2	848	5.746
678	d) Ostali rashodi	2 7 3	166.515	59.988
679	e) Gubici od obustavljenog poslovanja	2 7 4		
	3. DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (259-267)	2 7 5	851.929	4.782.386
	4. GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA (267-259)	2 7 6		
	G. POSLOVNI DOBITAK (233+257+275-234- 258-276)	2 7 7	49.000.630	29.888.421
	D. POSLOVNI GUBITAK (234+258+276-233- 275)	2 7 8		
73 i 78	Đ. PRIHODI I RASHODI OD PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA (280 do 284)	2 7 9	5.296.987	5.565.142
730	a) Prihodi po osnovu promjene vrijednosti plasmata i potraživanja	2 8 0		
731	b) Prihodi po osnovu promjene vrijednosti HOV	2 8 1		
732	v) Prihodi po osnovu promjene vrijednosti obaveza	2 8 2		
733	g) Prihodi od promjene vrijednosti osnovnih sredstava, ulaganja u nekretnine i nematerijalnih ulaganja	2 8 3		
780	d) Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	2 8 4	5.296.987	5.565.142
63 i 68	2. Rashodi od promjene vrijednosti imovine i obaveza (286 do 290)	2 8 5	4.341.457	3.648.048
630	a) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti plasmata i potraživanja	2 8 6		
631	b) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti HOV	2 8 7		
632	v) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti obaveza	2 8 8		
633	g) Rashodi po osnovu promjene vrijednosti osnovnih sredstava, ulaganja u nekretnine i nematerijalnih ulaganja	2 8 9	422.838	
680	d) Rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika	2 9 0	3.918.619	3.648.048
	E. DOBITAK PO OSNOVU PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA (279-285)	2 9 1	955.530	1.917.094
	Ž. GUBITAK PO OSNOVU PROMJENE VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA (285-279)	2 9 2		
	I. DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	2 9 3	49.956.160	31.805.515
	1. Dobitak prije oporezivanja (277+291- 278-292)	2 9 4		
	2. Gubitak prije oporezivanja (278+292- 277-291)	2 9 4		
850	J. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT 1. Porez na dobit	2 9 5	4.724.564	3.145.409
851	2. Dobitak po osnovu povećanja odloženih poreskih sredstava i povećanja odloženih poreskih obaveza	2 9 6	92.967	55.374
852	3. Gubitak po osnovu smanjenja odloženih poreskih sredstava i povećanja odloženih poreskih obaveza	2 9 7	127.933	24.905
83	K. NETO DOBITAK I GUBITAK 1. Neto dobitak tekuće godine (293+296-295-297) ili (296-294-295- 297)	2 9 8	45.196.630	28.690.575
84	2. Neto gubitak tekuće godine (294+295+297-296) ili (295+297-293- 296)	2 9 9		
	L) OSTALI DOBICI I GUBICI U PERIODU 1. Dobici utvrđeni direktno u kapitalu (301 do 306)	3 0 0	1.823.523	155.043
	a) Dobici po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na osnovnim sredstvima i nematerijalnim ulaganjima	3 0 1	11.500	15.860
	b) Dobici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	3 0 2	1.812.023	66.588
	v) Dobici po osnovu prevodenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	3 0 3		
	g) Aktuarski dobici od planova definisanih primanja	3 0 4		72.595
	d) Efektivni dio dobitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	3 0 5		
	đ) Ostali dobici utvrđeni direktno u kapitalu	3 0 6		
	2. Gubici utvrđeni direktno u kapitalu (308 do 312)	3 0 7	52.088	15.860
	a) Gubici po osnovu promjene fer vrijednosti HOV raspoloživih za prodaju	3 0 8		0
	b) Gubici po osnovu prevodenja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	3 0 9		
	v) Aktuarski gubici od planova definisanih primanja	3 1 0	40.588	
	g) Efektivni dio gubitaka po osnovu zaštite od rizika gotovinskih tokova	3 1 1		
	đ) Ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu	3 1 2	11.500	15.860
	Lj) NETO DOBICI ILI NETO GUBICI PO OSNOVU OSTALOG UKUPNOG REZULTATA U PERIODU (300-307) ili (307-300)	3 1 3	1.771.435	139.183
	N. POREZ NA DOBIT KOJI SE ODNOSI NA OSTALI UKUPAN REZULTAT	3 1 4	177.143	13.918
	Nj. OSTALI UKUPAN REZULTAT U PERIODU (313 +/- 314)	3 1 5	1.594.292	125.265
	O. UKUPAN REZULTAT ZA OBRAČUNSKI PERIOD	3 1 6	46.790.922	28.815.840
	1. Ukupan neto dobitak u obračunskom periodu (298+/- 315)	3 1 6		
	2. Ukupan neto gubitak u obračunskom periodu (299+/- 315)	3 1 7		
	Dio neto dobiti / gubitka koji pripada većinskim vlasnicima	3 1 8		
	Dio neto dobiti / gubitka koji pripada manjinskim vlasnicima	3 1 9		
	Obična zarada po akciji	3 2 0	729	463
	Razrijeđena zarada po akciji	3 2 1		
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu časova rada	3 2 2	490	498
	Prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju perioda	3 2 3	487	491

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
PRILOG UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE: FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI U SKLADU SA ZAKONOM O
RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI REPUBLIKE SRPSKE

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU ZA PERIOD ZAVRŠEN 31. DECEMBRA 2017. GODINE

VRSTA PROMJENE U KAPITALU	DIO KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTV A							UKUPNO	Manjinski interes	Ukupni kapital
	Oznaka za AOP	Akcionarski kapital i udjeli u društvu sa ograničenom odgovornošću	Revalorizacione rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	Ostale rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve, zaštićena gotovinskih tokova)	Akumulirani neraspoređeni dobitak/nepokriveni gubitak				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1 Stanje na dan 01.01.2016.god.	901	62.003.000	3.844.298	3.421.211	46.892.758	19.068.251	135.229.518		135.229.518	
2 Efekti promjena u računov. politikama	902									
3 Efekti ispravke grešaka	903						0		0	
4 Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2016.god. (901+/- 902+/- 903)	904	62.003.000	3.844.298	3.421.211	46.892.758	19.068.251	135.229.518	0	135.229.518	
4 Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	905		-14.274			15.860	1.586		1.586	
5 Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	906			59.930			59.930		59.930	
6 Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu	907						0		0	
7 Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u Bilansu uspjeha	908					28.690.575	28.690.575		28.690.575	
8 Neto dobiti / gubici perioda priznati direktno u kapitalu	909					72.595	72.595		72.595	
9 Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobiti i pokriće gubitka	910					-3.815.512	19.068.251	15.252.739	15.252.739	
10 Emisija akcionarskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	911						0		0	
11 Stanje na dan 31.12.2016.god/01.01.2017.god.(904+/-905+/-906+/- 907+/- 908+/-909-910+911)	912	62.003.000	3.830.024	3.481.141	50.780.865	28.706.435	148.801.465		148.801.465	
12 Efekti promjena u računovodstvenim politikama	913									
13 Efekti ispravke grešaka	914									
14 Ponovo iskazano stanje na dan 01.01.2017. god. (912+/-913+/-914)	915	62.003.000	3.830.024	3.481.141	50.780.865	28.706.435	148.801.465		148.801.465	
15 Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	916		-10.351			11.500	1.149		1.149	
16 Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	917			1.630.820			1.630.820		1.630.820	
17 Kursne razlike nastale po osnovu preračuna finansijskih izvještaja u drugu funkcionalnu valutu	918						0		0	
18 Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u Bilansu uspjeha	919					45.196.630	45.196.630		45.196.630	
19 Neto dobiti/gubici perioda priznati direktno u kapitalu	920					-40.588	-40.588		-40.588	
20 Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobiti i pokriće gubitka	921					28.706.435	28.706.435		28.706.435	
21 Emisija akcionarskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	922						0		0	
22 Stanje na dan 31.12.2017.god. (915+/-916+/-917+/- 918+/-919+/-920-921+922)	923	62.003.000	3.819.673	5.111.961	50.740.277	45.208.130	166.883.041	0	166.883.041	

NLB BANKA A.D. BANJA LUKA
PRILOG UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE: FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI U SKLADU SA ZAKONOM O
RAČUNOVODSTVU I REVIZIJI REPUBLIKE SRPSKE

IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE ZA PERIOD OD 1. JANUARA DO 31. DECEMBRA 2017.
GODINE

Redni broj	P O Z I C I J A	Oznaka za AOP	I Z N O S		
			Tekuća godina	Prethodna godina	
1	2	3	4	5	
1	NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1.1	Primici kamata, naknada i provizija po kreditima i poslovima lizinga	(+)	401	19.091	70.125
1.2	Isplate kamata	(-)	402	3.419	15.669
1.3	Naplate po kreditima koji su ranije bili otpisani (glavnica i kamata)	(+)	403	53	4.591
1.4	Novčane isplate zaposlenima i dobavljačima	(-)	404	9.345	24.617
1.5	Isplate po vanbilansnim ugovorima	(-)	405		
1.6	Primici i isplate po vanrednim stavkama	(+)(-)	406		
	((Povećanje) smanjenje u operativnoj aktivi		407		
1.7	Novčane pozajmice i krediti dati klijentima i naplate istih	(+)(-)	408	-18.514	-53.983
1.8	Računi depozita kod državnih institucija -propisi i monetarni zahtjevi-	(+)(-)	409		
1.9	Depoziti klijenata	(+)(-)	410	-12.030	42.390
1.10	Plaćeni porez na dobit	(-)	411	1.048	1.883
A	Neto novčana sredstva iz poslovnih aktivnosti	(+)(-)	412	-25.212	20.954
2	NOVČANI TOKOVI IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA				
2.1	Kratkoročni plasmani finansiskim institucijama	(+)(-)	413		
2.2	Primici kamata	(+)	414		
2.3	Primici dividendi	(+)	415		27
2.4	Ulaganja u vrijednosne papire koji se drže do dospelja	(-)	416		
2.5	Naplativi dospjeli vrijednosni papiri koji se drže do roka dospelja	(+)	417		
2.6	Kupovina (prodaja) nematerijalne aktive	(+)(-)	418	-47	-326
2.7	Kupovina (prodaja) materijalne aktive	(+)(-)	419	-7	-1.222
2.8	Sticanje (prodaja) učešća u supsidijarnim licima	(+)(-)	420		
2.9	Sticanje (prodaja) učešća u drugim povezanim preduzećima	(+)(-)	421		
2.10	Kreditni (povrat kredita) supsidijarnim licima	(+)(-)	422		
2.11	Kreditni (povrat kredita) drugim povezanim preduzećima	(+)(-)	423		
2.12	Kupovina (prodaja) drugih ulaganja	(+)(-)	424	-19.613	-45.625
2.13	Isplate po vanbilansnim ugovorima	(-)	425		
2.14	Primici i isplate po vanrednim stavkama	(+)(-)	426		
B	Neto novčana sredstva iz ulagačkih aktivnosti	(+)(-)	427	-19.667	-47.146
3	NOVČANI TOKOVI OD AKTIVNOSTI FINANSIRANJA				
3.1	Primici od izdavanja akcija	(+)	428		
3.2	Reotkup akcija	(-)	429		
3.3	Kupovina vlastitih akcija	(-)	430		
3.4	Kamata plaćena na pozajmice	(-)	431	503	2.457
3.5	Uzete pozajmice	(+)	432	1.432	10.822
3.6	Povrat pozajmica	(-)	433	3.657	21.136
3.7	Isplata dividendi	(-)	434		15.252
3.8	Isplata po vanbilansnim ugovorima	(-)	435		
3.9	Primici i isplate po vanrednim stavkama	(+)(-)	436		
V	Neto novčana sredstva od finansijskih aktivnosti	(+)(-)	437	-2.728	-28.023
4	NETO PORAST NS I NE ** (A+B+V)	(+)(-)	438	-47.607	-54.215
5	NS I NE NA POČETKU PERIODA	(+)(-)	439	348.296	368.030
6	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA NS I NE	(+)(-)	440	402	1.917
7	NS I NE NA KRAJU PERIODA (4+5+6)	(+)(-)	441	301.091	315.732

VANBILANSNE EVIDENCIJE NA DAN 31. DECEMBRA 2017. GODINE

Redni broj	OPIS POZICIJE	Oznaka za AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2		3	4
1.	Neopozive obaveze za davanje kredita	501	91.533	80.331
1.1.	Originalna obaveza za davanje kredita	502		
1.2.	Tekući neiskorišćeni iznos odobrenih kredita	503		80.331
2.	Kupljena potraživanja po datim kreditima	504		
3.	Kreditni osigurani instrumentom za osiguranje naplate	505	751.529	
3.1.	Kreditni osigurani posebnim depozitom	506	5.237	
3.2.	Kreditni osigurani nekretninama	507	546.675	
3.3.	Kreditni osigurani drugim kolateralom	508	199.617	
4.	Vrijednosni papiri u trezoru	509	0	
4.1.	Vrijednosni papiri koji se drže za račun izvještajne banke	510		
4.2.	Vrijednosni papiri koji se drže za račun drugih lica	511		
5.	Vrijednosti u trezoru	512	0	
5.1.	Vrijednosti u trezoru kao kolateral	513		
5.2.	Ostale vrijednosti u trezoru	514		
6.	Strani čekovi poslani na naplatu	515		
7.	Neopozivi dok. akreditivi izdati za plaćanja u inostranstvu	516		
8.	Ostali akreditivi izdati za plaćanja u inostranstvu	517		
9.	Izdate garancije	518	49.401	41.083
9.1.	Izdate platne garancije	519	16.643	21.016
9.2.	Izdate činidbene garancije	520	32.758	20.067
9.3.	Ostale vrste garancija	521		
10.	Izdate mjenice i dati avali	522	0	
10.1.	Izdate mjenice	523		
10.2.	Dati avali	524		
11.	Nostro finansijske aktivnosti vezane za proces naplate	525	0	
11.1.	Naplata finansijskih instrumenata	526		
11.2.	Ostale aktivnosti naplate u toku	527		
12.	Tekući ugovori za transakcije sa devizama	528	0	
12.1.	Promptna prodaja deviza	529		
12.2.	Promptna kupovina deviza	530		
12.3.	Terminska prodaja deviza	531		
12.4.	Terminska kupovina deviza	532		
13.	Ostale stavke vanbilansne izloženosti banke	533	12.191	1.553
	UKUPNO (1 do 13)	534	153.125	122.967